افق حوزه

| هفته‌نامه سیاسی، علمی و فرهنگی حوزه‌های علمیه |

| سال هفدهم | شماره ۵۸۰ | دوشنبه ۸ بهمن ۱۳۹۷ | ۲۱ جمادی‌الأول ۱۴۴۰ | ۲۸ ژانویه ۲۰۱۹ | ۱۶ صفحه | ۲۰۰۰ تومان |

آیت‌الله‌العظمی سیستانی

جنایت‌های داعش ثبت مستندسازی و عاملان آن مجازات شوند

۱۰

در دیدار اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس با مراجع و علما مطرح شد

انتقاد از رباخواری و اخذ دیرکرد بانک‌ها

۱۲

من فاطمه هستم

پیام‌ها و آموزه‌های حیات بخش در شرح و تفسیر خطبه فدکیه

۸

امام خامنه‌ای در دیدار مسئولان دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

نواندیشی و روشنفکری دینی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه مغتنم است

۲

آیت‌الله العظمی مکارم شیرازی در اختتامیه بیستمین همایش کتاب سال حوزه

کتاب سال حوزه

پاسخی متقن به منتقدان

آمار همایش کتاب سال حوزه، آمار روشن و متقن برای افرادی است که می‌گویند: حوزه علمیه در این سال‌ها چه کرده است؟ ۱۷ هزار کتاب در رشته‌های مختلف تولید شده است که پاسخ روشنی به منفی‌بافان است؛ امروز روز جشن کتاب سال حوزه است که بیش از هزار کتاب حوزوی در آن عرضه شده است.

۳

دبیر کل حزب‌الله لبنان در گفت‌وگویی با شبکه المیادین

چهل سال است آمریکا نتوانسته مقابل جمهوری اسلامی کاری کند

خلاصه کلام اینکه پیامی که نتانیاهو باید آن را دریافت کند، این است که این متغیرها را در نظر بگیرد و در ارزیابی اشتباه نکند و منطقه را به جنگ نکشد.

۱۰

مسئول مرکز امور صیانتی حوزه‌های علمیه در جمع نمایندگان طلاب و فضلای حوزه علمیه قم

قرارگاه حفظ حوزه‌های علمیه راه‌اندازی می‌شود

امروز دستگاه‌های بیگانه و معاند، برنامه‌ریزی‌های زیادی داشته و از ترفندهای گوناگون برای زمین‌گیر کردن حوزه استفاده می‌کنند.

۶

| سلسله گفتارهایی از دکتر سهیل اسعد، مبلغ و فعال فرهنگی در عرصه بین‌الملل | **اسلام و رابطه آن با جهان معاصر** ۹

| هفته‌نامه افق حوزه در ۴ صفحه منتشر کرد | **ویژه‌نامه بانکداری اسلامی** | شماره سوم | ضمیمه رایگان این شماره

آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی

زنان به حوزه‌های علمی ورود کنند

حضرت آیت‌الله جوادی آملی در مورد جایگاه و رسالت حقیقی زن در فرهنگ اسلامی، تأکید کردند: زنان به حوزه‌های علمی ورود کنند و از ورود به کارهایی که در شأن آن‌ها نیست اجتناب نمایند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، اعضای همایش ریحانة‌النبی ﷺ، ۳ بهمن با حضور در بنیاد بین‌المللی علوم وحیانی اسرا با حضرت آیت‌الله جوادی آملی دیدار و گزارشی از اقدامات صورت‌گرفته جهت برگزاری این همایش، به معظم‌له ارائه کردند. حضرت آیت‌الله جوادی آملی نیز در این دیدار بیان داشتند: شما چون در زمینه معرفی حضرت زهرا علیهاالسلام، قدم جامع برداشتید، این تلاش شما از مرزهای ملی و منطقه‌ای خواهد گذشت و بین‌المللی خواهد شد.

ایشان خاطرنشان کردند: وقتی از وحی و عقلانیت وحیانی سخن به میان می‌آید، آن سخن می‌تواند جهانی شود. کسی اجازه حرف زدن درباره زن و مقام او را دارد که او را آفریده باشد؛ وقتی به کلام خدا مراجعه کنیم، می‌بینیم که خداوند در قرآن نمی‌فرماید، نمونه زنان خوب، حضرت «مریم علیهاالسلام» است؛ بلکه می‌فرماید: نمونه مردم خوب، حضرت «مریم علیهاالسلام» است؛ یعنی اعم از جامعه زنان و مردان؛ این حرف باید جهانی شود.

این مرجع تقلید گفتند: زن خوب، نمونه مردم خوب است؛ چه این‌که مرد خوب نیز، نمونه مردم خوب است. قرآن این‌گونه سخن می‌گوید؛ زیرا عظمت انسان به روح اوست و نه پیکر او؛ خداوند هم از روح خود در وجود مرد و زن یکسان دمیده است و روح، مجرد است و مجرد، نه مذکر است و نه مؤنث؛ زن یا مرد بودن برای پیکر انسان است.

حضرت آیت‌الله جوادی آملی با بیان این‌که جامعه را عاطفه می‌گرداند و زن صاحب این ویژگی است، ابراز داشتند: صله ارحام که مورد تأکید دین قرار گرفته است، براساس عاطفه مادر بنا شده است؛ چراکه رحامت از مادر است.

در دیدار رئیس جامعة المصطفی با مراجع عظام تقلید عنوان شد

فرهنگ حاکم بر جامعة‌المصطفی باید حوزوی باشد

هرچند جامعة‌المصطفی العالمیه یک دانشگاه است، اما فرهنگ حاکم برآن باید حوزوی باشد؛ درون حوزه علمیه علم را برای علم می‌خوانند و این روحیه باید در المصطفی نیز حاکم باشد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی، ۱ بهمن در دیدار رئیس جامعة‌المصطفی العالمیه، پس‌از استماع گزارش ارائه شده از سوی حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی، از فعالیت‌های این نهاد علمی تقدیر کردند.

ایشان تأسیس جامعة‌المصطفی را از برکات انقلاب اسلامی دانستند و با بیان توصیه‌هایی مهم خطاب به رئیس این نهاد گفتند: رابطه المصطفی با حوزه‌های علمیه باید قوی باشد و تعاملات علمی قوی‌تر از این باشد.

معظم‌له با تأکید بر این‌که شایسته است گروهی از المصطفی و حوزه علمیه جلسات هم‌اندیشی با یکدیگر داشته باشند تا از تجارب ارزشمند یکدیگر بهره بگیرند، ابراز داشتند: هرچند جامعة‌المصطفی یک دانشگاه است، اما فرهنگ حاکم برآن باید حوزوی باشد؛ درون حوزه علمیه علم را برای علم می‌خوانند و این روحیه باید در المصطفی نیز حاکم باشد.

حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی توجه به حساسیت‌های مذهبی را امری مهم دانستند و با تأکید بر این‌که این امر منافاتی با حفظ اصول ندارد، یادآور شدند: ما در تألیف تفسیر نمونه به این اصل توجه ویژه داشته‌ایم و در عین حال که حق مطلب درباره اهل‌بیت علیهم‌السلام ادا شده، تلاش شده ادبیات مناسب و سنجیده به‌کار گرفته شود، به‌گونه‌ای که برادران اهل‌سنت هیچ‌گاه از آن ناراحت نشدند.

حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی خطاب به رئیس جامعة‌المصطفی، توجه به نخبگان را یک اصل مهم دانستند و تصریح کردند: به مسئله مهم استعدادسنجی و حمایت از نخبگان توجه ویژه داشته باشید.

ابلاغ صدای اسلام به جهان از رسالت‌های جامعة‌المصطفی

حضرت آیت‌الله نوری همدانی نیز، ۶ بهمن در دیدار رئیس جامعة‌المصطفی العالمیه، فعالیت‌های بین‌المللی تبلیغی و دینی را بسیار مهم ارزیابی کردند و جامعة‌المصطفی را از برکات و دستاوردهای انقلاب اسلامی ایران دانستند.

معظم‌له رسالت امروز جامعة‌المصطفی را ابلاغ صدای اسلام ناب به تمام جهان و مقابله با اسلام‌ستیزی دشمن عنوان کردند و ادامه دادند: امروز تمام کارها جنبه مبارزه گرفته است، زیرا سابقاً حوزه‌های علمیه تنها مشغول درس و بحث بودند اما امروز تمام حوزه‌های علمیه باید در برابر دشمنان ایستادگی کنند، چراکه هدف دشمن این است که اسلام و انقلاب را در موضع ضعف قرار دهد.

حضرت آیت‌الله نوری همدانی، تبیین اسلام ناب و فعالیت علمی و دینی در شرایط امروز جهان را جهاد دانستند و ابراز داشتند: فارغ‌التحصیلان المصطفی باید پیام‌آور اسلام ناب در سراسر جهان و هم‌چنین پاسخ‌گوی شبهات علیه اسلام باشند.

ایشان عنوان کردند: امروز آمریکا و رژیم صهیونیستی از نظر سیاسی و وهابیت از نظر اعتقادی و مذهبی در حال هجمه به انقلاب اسلامی هستند، لذا عرصه کار المصطفی، عرصه مبارزه است و باید اسلام ناب را در تمام ابعاد، تبیین کند.

این مرجع تقلید افزودند: آل‌سعود با خرج‌های هنگفتی در اروپا، مسجد و مدرسه ایجاد کرده و افرادی را آموزش داده تا تفکر وهابیت را ترویج دهند، بنابراین امروز باید با جدیت و همت، اسلام ناب را ترویج کنیم تا دیگران نسخه نادرستی از اسلام به جهان ارائه ندهند.

حضرت آیت‌الله نوری همدانی در پایان با اشاره به تلاش دشمنان برای ایجاد تقابل بین حوزه‌های علمیه قم و نجف اشرف گفتند: باید سعی کنیم، حوزه‌های علمیه را به هم نزدیک کنیم و در برابر دشمنان متحد باشیم و اجازه ندهیم تا آن‌ها با اختلاف‌افکنی به خواسته‌های شوم خود برسند.

پیش‌بینی ۴۰۰ رشته در طرح تحول

به گزارش خبرگزاری رسا، رئیس جامعة‌المصطفی العالمیه نیز در این دیدار با بیان این‌که جامعة‌المصطفی ﷺ در حقیقت بخش بین‌الملل حوزه علمیه است، گفت: این نهاد علمی معتبر به برکت انقلاب اسلامی شکل گرفته و یکی از برکات و حسنات انقلاب اسلامی است.

حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی با بیان این‌که مراکز معتبر علمی دنیا المصطفی را نهادی علمی و مبتنی بر گفتمان انقلاب اسلامی می‌دانند، گفت: در حال حاضر از ۱۳۲ ملیت دانش‌پژوه داریم، هم‌چنین تعداد رشته‌ها ۱۳۰ تا است که در طرح تحول به ۴۰۰ گرایش و رشته می‌رسد. وی در ادامه از تحصیل هفت هزار نفر در دانشگاه مجازی المصطفی خبر داد.

حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی از تهیه و تدوین ۷۰۰ متن آموزشی در المصطفی و نیز فعالیت ۱۵ قطب زبانی خبر داد و گفت: این قطب‌ها کار ترجمه آثار را به زبان‌های مختلف انجام می‌دهند و بخش قابل توجهی از این افراد از فارغ‌التحصیلان المصطفی هستند، در این راستا تاکنون ۳۷۰۰ کتاب به زبان‌های مختلف چاپ شده است.

انتقاد مراجع عظام از سخنان اخیر رئیس‌جمهور درباره حجاب

رئیس‌جمهور به قسم خود در برابر حفظ ارزش‌های اسلامی پایبند باشد

شما رئیس جمهوری اسلامی هستید نه رئیس جمهوری دموکراتیک سکولار

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی، ۳ بهمن در درس خارج فقه در مسجد اعظم قم به سخنان اخیر رئیس‌جمهور واکنش نشان دادند و گفتند: اخیراً جناب رئیس‌جمهور دو جمله درباره مسئله حجاب و فضای مجازی بیان کردند که متأسفانه هر دو زننده بوده است. ایشان با بیان این‌که مسئله حجاب جزو مسایل ضروری است، ابراز داشتند: رئیس‌جمهوری که قسم خورده تا ارزش‌های اسلامی را حفظ کند، باید به قسم خود پایبند باشد؛ ما اگر این‌همه شهید دادیم، برای حفظ ارزش‌های اسلامی بوده است.

این مرجع تقلید بر حفظ آرمان و ارزش‌های اسلامی و دستاوردهای نظام تأکید و اظهار داشتند: شما رئیس‌جمهور کشور اسلامی هستید؛ نه رئیس‌جمهور کشور دموکراتیک سکولار. معظم‌له به مشکلات و معضلات فضای مجازی پرداختند و با تصریح به این‌که اکثر طلاق‌ها، بدآموزی‌ها و انحرافات اخلاقی مرتبط با وسوسه‌های فضای مجازی است، بیان داشتند: کسی نمی‌گوید فضای مجازی را حذف کنید بلکه باید این فضا را اصلاح کرد. رئیس‌جمهور در سخنان خود می‌گوید: «وقتی مردم همه چیز را خواستند، نباید جلوی خواست آنان را گرفت» که در پاسخ باید گفت: اگر مردم همه چیز را می‌فهمند، پس درب دادگستری و تعزیرات را هم ببندید؛ یقیناً یک‌عده خطاکار در کشور وجود دارند که باید جلوی آنان را گرفت.

حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی با اشاره به این‌که رئیس‌جمهور باید اشتباهات خود را اصلاح کند، اظهار داشتند: یکی از اصول سیاست این است که اگر در یک‌جا مسئله بغرنجی پیدا کردید، به سراغ مسایل حاشیه‌ای بروید؛ امروز که این مشکلات اقتصادی وجود دارد، مسئولان سراغ مباحث حاشیه‌ای می‌روند؛ سرگرم کردن مردم با مسایل حاشیه‌ای کار درستی نیست.

طرح مسایل حاشیه‌ای برای منحرف کردن مردم از ناکارآمدی اقتصادی

به گزارش خبرگزاری شفقنا، حضرت آیت‌الله نوری همدانی نیز، ۳ بهمن در دیدار دکتر حاج بابایی رئیس فراکسیون نمایندگان ولایی مجلس شورای اسلامی، از سخنان اخیر رئیس‌جمهور محترم که ارزش‌های اسلامی مثل حجاب را زیر سؤال برد، انتقاد کرد و ضمن توصیه‌ای به مسئولان خطاب به آن‌ها اظهار داشتند: اگر طرح این مسایل برای ایجاد حاشیه‌ای امن است که مردم را از ناکارآمدی اقتصادی منحرف کنید، اشتباه می‌کنید؛ به جای طرح این‌گونه مسایل به مردم خدمت و معیشت و کار مردم و مشکلات ازدواج جوانان را حل کنید.

مسایل شرعی را برای حوزه علمیه بگذارید؛ حجاب، چماقی بر سر زنان نیست بلکه مرتبط با عفاف آنان است

حضرت آیت‌الله سبحانی نیز در درس خارج اصول در مسجد اعظم قم، به آیه مبارکه «لا إکراه فی الدین قد تبین الرشد من الغی» اشاره کردند و با بیان این‌که اسلام از دو بخش «عقاید» و «اعمال و تکالیف» تشکیل شده است، ابراز داشتند: آیه‌ای که می‌فرماید «لا إکراه فی الدین»، ناظر به عقیده است؛ عقیده با اکراه درست نمی‌شود بلکه عقیده، جذب قلب می‌شود و انسان اگر بخواهد قلب چیزی را جذب کند، نیازمند دلیل و برهان است. این مرجع تقلید تأکید کردند: باید منبری‌ها، رسانه‌ها و مؤلف‌ها عقاید را به‌صورت برهانی بیان کرده تا مردم آرام آرام معتقد شوند.

معظم‌له با اشاره به این‌که احکام جنبه اجرایی دارد، تصریح کردند: حجاب از قبیل مسایل تکلیفی است؛ حجاب، چماقی بر سر زنان نیست بلکه مرتبط با عفاف آنان است. ایشان ضمن توصیه‌ای به برخی مسئولان، خطاب به آن‌ها اظهار داشتند: آقایانی که در رأس کار هستند، یک مقدار از مسایل را برای حوزه علمیه بگذارند؛ شما که عقل کل نیستید؛ اقتصاد، سیاست و... برای شما؛ ولی احکام شرعی را برای حوزه علمیه بگذارید.

آیت‌الله سبحانی با تأکید بر این‌که باید جنبه‌های اجرایی برای اجرای احکام حجاب در جامعه عاقلانه باشد، گفتند: حجاب تنها با نصیحت درست نمی‌شود؛ ۵۰ درصد با نصیحت است؛ اما ۵۰ درصد دیگر اجرا می‌خواهد، امر به معروف و نهی از منکر می‌خواهد.

امام خامنه‌ای در دیدار مسئولان دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

نواندیشی و روشنفکری دینی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه مغتنم است

رهبر معظم انقلاب اسلامی، ۷ بهمن در دیدار مسئولان دفتر تبلیغات اسلامی، پاسخ به سؤال‌ها و نیازهای فکری جوانان، دانشجویان و گروه‌های اثرگذار فرهنگی را از جمله وظایف دفتر تبلیغات اسلامی عنوان کردند و افزودند: مبلغان باید به‌گونه‌ای آموزش داده شوند که بتوانند پس از پایان دوره تبلیغ نیز ارتباط و تبادل فکری خود را با جوانان مستعد، استمرار بخشند و در ظرف چندسال، جمعی از همین جوانان را به مبلغان دین در منطقه خود تبدیل کنند.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، ایشان با تجلیل از خدمات دفتر تبلیغات اسلامی، وجود نواندیشی و روشنفکری دینی در این دفتر را مغتنم دانستند و گفتند: امروز، دوره انقلاب و روزهای کار و حرکت‌های جهشی است و قم به این‌گونه نگاه‌ها و جهت‌گیری‌های نو، بیش از پیش احتیاج دارد. ایشان، دفتر تبلیغات اسلامی را یک واحد زنده و برخوردار از تألیفات پرشمار برشمردند و افزودند: البته جای دفتر تبلیغات در مجموعه‌های اثرگذار کشور خالی است و این دفتر باید با شناسایی مجموعه‌های مؤثر فرهنگی و پاسخ دادن به سؤال‌های دینی آن‌ها، برغنای فکری این مجموعه‌ها بیفزاید.

رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به سؤال‌های متنوع دینی که برای دست‌اندرکاران فعالیت‌های فرهنگی و هنری وجود دارد، خاطرنشان کردند: پاسخ‌گویی به این سؤال‌ها و ابهام‌ها، وظیفه حوزه علمیه و دستگاه‌هایی هم‌چون دفتر تبلیغات اسلامی است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه را به اولویت‌بندی و تمرکز بر کارهای زمین‌مانده در حوزه علمیه قم توصیه کردند و در خصوص فعالیت‌های تبلیغی در فضای مجازی، تصریح کردند: دستگاه‌های مختلفی در فضای مجازی حضور دارند اما حضور در این فضا باید یک حضور جریان‌ساز باشد، ضمن این‌که بهترین راه شناسایی و ارتباط با گروه‌های مؤثر فرهنگی و یافتن سؤال‌ها و سرنخ‌های فکری آنان، استفاده از فضای مجازی است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای هم‌چنین تدوین و انتشار کتاب‌هایی با موضوع پاسخ به شبهات فکری جوانان و دانشجویان را لازم دانستند.

«تدوین دانش مددکاری اسلامی»، «شبکه‌سازی و هم‌افزایی با سایر دستگاه‌های فعال در امر تبلیغ» و «آسیب‌شناسی تبلیغ» از دیگر توصیه‌های رهبر انقلاب اسلامی در این دیدار بود.

ایشان به یک حلقه مهم در فعالیت‌های تبلیغی یعنی «اثر و بازخورد تبلیغ» اشاره کردند و گفتند: صرف رفت‌وآمد مبلغان و گروه‌های تبلیغی به شهرها و روستاها و تأکید بر خوش‌بیان بودن آن‌ها کافی نیست. مبلغان باید به‌گونه‌ای آموزش داده شوند که بتوانند پس از پایان دوره تبلیغ نیز ارتباط و تبادل فکری خود را با جوانانِ مستعد استمرار بخشند و در ظرف چندسال، جمعی از همین جوانان را به مبلغان دین در منطقه خود تبدیل کنند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به توقعات زیاد از حوزه علمیه قم برای حل مسایل و ابهامات، ابراز داشتند: در گذشته چنین توقعاتی از قم وجود نداشت و حوزه علمیه، سربه‌زیر و مشغول کار خود بود اما امروز این انتظار از حوزه علمیه قم وجود دارد که برای ابهام‌ها و مشکلات دینی راه‌حل داشته باشد.

پیش‌از سخنان رهبر انقلاب اسلامی، حجج‌اسلام واعظی رئیس دفتر تبلیغات اسلامی و جعفری رئیس هیئت امنای دفتر تبلیغات اسلامی، گزارشی از فعالیت‌ها و برنامه‌های این دفتر بیان کردند.

در دیدار نماینده ولی‌فقیه در امور حج و زیارت تأکید شد

از ظرفیت حج برای جهانی کردن اهل‌بیت علیهم‌السلام استفاده کنیم

حجت‌الاسلام والمسلمین قاضی عسکر نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت، ۷ بهمن با مراجع عظام در قم دیدار کرد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی در دیدار حجت‌الاسلام والمسلمین قاضی عسکر، گفتند: تفاهم‌نامه‌ای که در مورد حج با سازمان حج و زیارت عربستان بسته شد، اتفاق خوبی بوده که ایجاد شده است چون معتقدیم که حج یکی از ارکان اسلام است و نباید تعطیل شود. ایشان ادامه دادند: اگرچه دشمن با تبلیغات سوء به دنبال تعطیل کردن برنامه‌های اسلام است؛ ولی برقرار کردن همین تفاهم‌نامه پاسخ دندان‌شکن به دشمنان است، چون معتقدیم حج و هم مفاد آن مطلوب است.

این مرجع تقلید افزودند: در شرایط کنونی این تفاهم‌نامه خیلی شکننده است و باید به همه زائرین سفارش کنیم کاری نکنند این تفاهم‌نامه از بین برود و مانعی برای سال‌های بعد ایجاد شود. ایشان برحفظ حجاب و رعایت شئونات اسلامی تأکید کردند و اظهار داشتند: باید در حفظ حجاب به زنان بیشتر سفارش شود. زنان با وضع نامناسب و حجاب بد بیرون نیایند.

معظم‌له برحفظ حجاب و رعایت شئونات اسلامی تأکید کردند و افزودند: نکته‌ای که نباید غفلت کرد این است باید در مسجدالحرام و مدینه، قوانین کشور عربستان را حفظ کرد و در موقع خواندن نماز قانون آن‌ها را رعایت کرد مانند نماز طواف براساس قوانین آن‌ها عمل شود.

معظم‌له عنوان کردند: باید این مسائل را به مردم گفت و طوری نشود که گذاشتن مهر نوعی قهرمانی برای زائر باشد. هدف باید در این مسائل آموزش دادن به زائرین و روحانیون باشد.

سخنان اهل بیت علیهم‌السلام در مورد حج استخراج و به زائران ارائه شود

حضرت آیت‌الله شبیری زنجانی نیز در دیدار نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی گفتند: فلسفه حج این است که کلمات معصومین علیهم‌السلام استخراج و استفاده شود. سعی شود احادیثی حج استخراج و از ناحیه اهل خبره برای زائرین گفته شود، بیان احادیث و سخنان اهل‌بیت علیهم‌السلام اثرگذار است. این مرجع تقلید ابراز داشتند: از جمله این مسائل کلمات و ادعیه اهل‌بیت علیهم‌السلام است، ارائه این مسائل باعث رفع بسیاری از مشکلات خواهد شد و امیداست برنامه‌های دین و اهداف الهی به درستی اجرا شود.

نباید لحظه‌ای از برنامه و اهداف دشمنان غفلت کرد

حضرت آیت‌الله نوری همدانی هم در دیدار حجت‌الاسلام والمسلمین قاضی عسکر، بر بیداری و هوشیاری در مقابل دشمنان تأکید کردند و افزودند: نباید لحظه‌ای از برنامه و اهداف دشمنان غفلت کرد چون معاندین، دائم در حال طراحی برنامه جدید علیه اسلام و ایران می‌باشند.

به طرف سعودی بفهمانید که ریشه ناامنی، داعش و خودآنها هستند

حضرت آیت‌الله جوادی آملی هم در دیدار حجت‌الاسلام والمسلمین قاضی‌عسکر با تاکید بر رعایت احترام درعرصه بین‌الملل، اظهار داشتند: حج بالذاته یک حرکت سیاسی است اما نباید سیاست‌های دنیایی را به حج ارتباط داد، هرگز نباید اقداماتی مانند حمله به سفارت عربستان صورت پذیرد، اگر کسی در عرصه بین‌الملل احترام می‌خواهد، باید به دیگران احترام بگذارد. ایشان خاطرنشان کردند: دستورات دین در سه حوزه ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی است و قرآن برای هر سه منطقه برنامه دارد یعنی حتی با اهل کتاب و ملحدان نیز می‌توان بر اساس موازینی ارتباط برقرار کرد، می‌فرماید در هرسه بخش با فهم و عقل رفتار کنید و تاکید می‌کند اگر مودب به آداب دینی نباشید به مشکل برمی‌خورید.

معظم‌له با اشاره به عدم موافقت آل‌سعود در برگزاری دعای کمیل به بهانه خطرات امنیتی، تاکید کردند: شما وظیفه دارید محققانه و با لبخند به طرف سعودی بفهمانید که ریشه ناامنی، داعش، تکفیری و خود آن‌ها هستند. آن‌ها باید بدانند که همه جهان اسلام می‌داند که علاوه بر جنایاتی مانند جریان خاشقچی و امثال ذلک، داعش و تکفیری را نیز خود آنها می‌پرورانند. ایشان با اشاره به وظیفه خطیر بعثه‌ها در موسم حج، تصریح کردند: زائرانی که به بعثه می‌آیند باید با دست پر برگردند و برنامه‌های بعثه باید عالمانه، محققانه، جامع و بین‌المللی باشد. در بخش‌های فرهنگی باید عالمانه سخن بگوییم، باید از ظرفیت حج برای معرفی و جهانی کردن اهل‌بیت علیهم‌السلام استفاده کنیم و به روضه‌خوانی اکتفا نکنیم.

برای رفع مشکلات زائرین حج همه تلاش‌ها را بکار خواهیم گرفت

حجت‌الاسلام والمسلمین قاضی عسکر نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی نیز در این دیدارها بر برگزاری هرچه باشکوهتر حج امسال تأکید کرد و گفت: امسال در برگزاری حج مشکلاتی وجود دارد که از جمله آن بحث تهیه ارز است. تمام تلاش در بحث ارز این است مشکلی به حجاج تحمیل نشود.

حجت‌الاسلام و المسلمین قاضی عسکر ادامه داد: در تلاش هستیم تا با تعامل دولت در بحث تهیه ارز و جلوگیری از اسراف و صرفه‌جویی در همه مسائل بتوانیم، مشکلات زائرین را کم کنیم.

آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی

مشکل امروز جامعه با وحدت و همبستگی حل می‌شود

حضرت آیت‌الله جوادی آملی برضرورت تدریس خطبه فدکیه حضرت زهرا علیهاالسلام در حوزه علمیه تأکید کردند و افزودند: امروز مبلغان باید در نظر داشته باشند که به همان اندازه که در ایام سوگواری به تبیین شخصیت اهل‌بیت علیهم‌السلام می‌پردازند در ایام شادی و ولادت‌های این بزرگواران نیز به تبلیغ در این زمینه بپردازند.

به گزارش خبرگزاری رسا، این مرجع تقلید، ۴ بهمن در درس اخلاق هفتگی خود در نمازخانه مؤسسه علوم وحیانی اسراء، با تسلیت ایام فاطمیه، ضمن استناد به خطبه ۲۰۲ نهج‌البلاغه، حضرت فاطمه زهرا علیهاالسلام را یک «امت واحده» دانستند و گفتند: از این‌که سران سقیفه به‌دنبال اجماع امت برای خانه‌نشین کردن حضرت فاطمه زهرا علیهاالسلام بودند، مشخص می‌شود که شخصیت حضرت فاطمه زهرا علیهاالسلام بسیار ویژه و خاص است، چراکه یک امت هیچ‌گاه برای خانه‌نشین کردن یک نفر بسیج نمی‌شوند.

معظم‌له خاطرنشان کردند: حضرت صدیقه طاهره علیهاالسلام همتای قرآن کریم هستند؛ همه اعمال ایشان بر اساس قرآن کریم بوده و به عبارت دیگر قرآن کریم در وجود نورانی حضرت زهرا علیهاالسلام تجلی پیدا کرده است.

ایشان با بیان این‌که قرآن کریم در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی سبک زندگی ارائه داده است، ابراز داشتند: ما باید در نظر داشته باشیم که به همه این مبانی عمل کنیم؛ ادعیه و زیارات به ما در همه ابعاد درس زندگی می‌دهد، بنابراین باید با مطالعه عمیق و دقیق این مبانی را از آن‌ها استخراج کنیم.

حضرت آیت‌الله جوادی آملی با تأکید بر این‌که بر اساس روایات، کشوری که پای ارزش‌های خود خون بدهد پاک می‌شود، افزودند: خون در ذات خود ناپاک است، اما اگر در راستای ارزش‌ها و آرمان‌های دینی ریخته شود، کشور را به گونه‌ای پاک می‌کند که باران‌ها، سیل‌ها، برف‌ها و تگرگ‌ها هم از انجام آن عاجر هستند؛ یک دریا هم نمی‌تواند پلیدی استعمار و استکبار را پاک کند، اما خون شهدا، کشور را از خباثت استکبار و استعمار پاک کرد.

معظم‌له ادامه دادند: کشور پاک، میوه و ثمره طیب می‌دهد و میوه کشور پاک، علم، عقل و عدل است؛ بنابراین امروز باید دانست که مشکل جامعه با وحدت و همبستگی حل می‌شود و این مسئله نیز جز با عدالت محقق نخواهد شد؛ عدالت با شعار دادن و توصیه کردن تحقق نمی‌یابد، بلکه همه باید به شاخصه‌ها و محورهای آن عمل کنند.

این مرجع تقلید با تصریح به این‌که اگر جامعه‌ای قرآنی شود، هیچ عاملی آن‌را تهدید نخواهد کرد، گفتند: امروز مبلغان باید در نظر داشته باشند که به همان اندازه که در ایام سوگواری به تبیین شخصیت اهل‌بیت علیهم‌السلام می‌پردازند در ایام شادی و ولادت‌های این بزرگواران نیز به تبلیغ در این زمینه بپردازند.

ایشان در پایان تأکید کردند: خطبه فدکیه باید در جامعه تبیین شود؛ این خطبه همانند مباحث کفایه نیست که با دو روز مطالعه فهمیده شود، بلکه نیازمند یک مطالعه عمیق و دقیق است؛ امروز خطبه فدکیه باید به‌صورت درس درآمده و به‌صورت رسمی تدریس شود تا مبلغان بتوانند گوشه‌ای از معارف آن را به جامعه انتقال دهند.

توصیه مراجع عظام به رئیس سازمان بهزیستی کشور

به امور فرهنگی و دینی افراد تحت پوشش بهزیستی رسیدگی شود

دکتر قبادی‌دانا رئیس سازمان بهزیستی کشور و جمعی از مسئولان این سازمان، ۲ بهمن با سفر به شهر مقدس قم با آیات عظام وحید خراسانی و مکارم شیرازی دیدار کرد. ایشان در این دیدارها خطاب به مسئولان سازمان بهزیستی با بیان این‌که با معلولین مانند اولاد خود رفتار کنید، بر لزوم اطلاع‌رسانی فعالیت‌های سازمان بهزیستی، رسیدگی به امور فرهنگی و دینی افراد تحت پوشش بهزیستی، مشارکت مردم در کارهای خیر اجتماعی و تفکیک قلمرو مأموریت‌های سازمان بهزیستی با کمیته امداد امام خمینی قدس‌سره تأکید کردند.

خدمت به معلولین از افضل قربات است

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله وحید خراسانی در دیدار رئیس سازمان بهزیستی کشور در سخنانی، بیان داشتند: این کار شما بسیار پرارزش است؛ زیرا خدمت به معلولین با آن دل‌های شکسته، از افضل قربات می‌باشد.

این مرجع تقلید گفتند: خداوند به موسی بن عمران علیه‌السلام فرمود: «من نزد دل‌های شکسته‌ام» و دلی شکسته‌تر از دل معلولین نیست!

کمک به ایتام و مستمندان واجب کفایی است

حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی نیز در این دیدار بعداز استماع گزارش فعالیت‌های انجام‌شده در این سازمان، گفتند: یکی از مشکلات و معضلات جامعه ما این است که فعالیت‌ها و برنامه‌های انجام‌شده توسط دستگاه‌های مختلف در کشور به‌خوبی خبررسانی و اطلاع‌رسانی نمی‌شود.

معظم‌له با بیان این‌که کمک به ایتام و مستمندان واجب کفایی است، خاطرنشان ساختند: دولت در شرایط فعلی نمی‌تواند پاسخ‌گوی همه نیازها باشد؛ لذا باید مردم به میدان بیایند و در کارهای خیر که در برخی موارد واجب کفایی نیز می‌باشد، مشارکت داشته باشند؛ چراکه کارهای عمومی تنها با کمک عمومی امکان‌پذیر می‌باشد.

این مرجع تقلید در توصیه‌هایی به مسئولان سازمان بهزیستی کشور گفتند: بخشی از فعالیت‌های انجام‌شده و ماموریت‌های سازمان بهزیستی با کمیته امداد امام خمینی قدس‌سره تداخل دارد و لازم است، هر کدام از این نهادها قلمرو خود را از دیگری جدا کند تا مردم بدانند که در هر موضوعی باید به کجا مراجعه کنند.

حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی رسیدگی به امور فرهنگی و دینی افراد تحت پوشش بهزیستی را مهم ارزیابی کردند و گفتند: باید به همان نسبتی که به معیشت و خورد و خوراک و پوشاک افراد تحت تکفل این سازمان رسیدگی می‌شود، به مسایل دینی و معنوی آنان نیز رسیدگی لازم شود.

آیت‌الله حسینی بوشهری در همدان

یک سخنرانی رهبر انقلاب تمام برنامه‌ریزی‌های دشمن را ناکارآمد می‌کند

دبیر شورای‌عالی حوزه‌های علمیه کشور، وجود رهبر معظم انقلاب را از نعمات الهی برای ملت ایران دانست و گفت: مقام معظم رهبری با یک سخنرانی یک‌ساعته، تمام نقشه‌های دشمن را نقش برآب می‌کند.

به گزارش خبرگزاری حوزه در همدان، آیت‌الله حسینی بوشهری، ۴ بهمن در همایش «طلایه‌داران فاطمی» در حسینیه امام خمینی قدس‌سره استان، به عظمت انقلاب اسلامی ایران اشاره و خاطرنشان کرد: انقلاب اسلامی با وجود آن‌که ۴۰ سال، دشمنان برای نابودی آن شبانه‌روز تلاش می‌کنند، هنوز هم پا برجا است.

عضو خبرگان رهبری افزود: انقلاب اسلامی در طول این ۴۰ سال دشمنان را ناتوان کرده و اجازه حرکتی را به آن‌ها نداده است، این نشانگر عظمت و اقتدار ایران اسلامی است. وی با تأکید بر این‌که امروز انقلاب اسلامی بالاترین نعمت الهی برای ملت ایران است، ابراز داشت: دشمنان، دین و استقلال ما را مورد هجوم قرار داده‌اند، اما نعمت انقلاب اسلامی این دشمنی‌ها را دفع کرده است.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم با بیان این‌که در پیروزی انقلاب اسلامی و در طول چهل سال گذشته بارها شاهد امدادهای غیبی بوده‌ایم، رهبر معظم انقلاب را یکی از نعمات الهی دانست و گفت: وزیر اسبق وزارت خارجه آمریکا می‌گوید گاهی ده‌ها برنامه‌ریز و متخصص، با برنامه‌ریزی علیه ملت ایران و انقلاب و با خیال راحت به امید از پا درآمدن انقلاب تلاش می‌کنند، اما رهبر ایران با یک سخنرانی یک‌ساعته تمام آن برنامه‌ریزی‌ها را نقش برآب می‌کند.

دبیر شورای‌عالی حوزه‌های علمیه کشور در پایان تأکید کرد: از آن‌جایی که انقلاب را خودمان ایجاد کردیم و همانند فرزندمان می‌باشد، لذا باید با تمام وجود از آن پاسداری کنیم.

آیت‌الله العظمی مکارم شیرازی در اختتامیه بیستمین همایش کتاب سال حوزه

کتاب سال حوزه پاسخی متقن به منتقدان

بیستمین همایش کتاب سال حوزه و دومین جشنواره مقالات علمی حوزه با سخنرانی حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی، آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور و با حضور اساتید سطح عالی، علما و فضلا و محققان حوزوی، ۴ بهمن در تالار همایش‌های مدرسه عالی دارالشفای قم برگزار شد.

با قواعد اسلامی می‌توان به تمام مسایل مستحدثه پاسخ داد

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی در این همایش با بیان این‌که قرآن کریم به‌حدی به قلم ارزش قائل شده است که به آن قسم یاد کرده است، افزودند: برخی مفسران در تفسیر «و ما یسطرون» بیان کرده‌اند که قسم به چیزی خورده که قلم‌ها، آن را می‌نویسند؛ این مسئله نیز بیانگر اهمیت خاص قلم است؛ همیشه سخنان را باید در ظرف زمانی که وارد شده است، نگریست؛ معتقدم که این آیه از معجزات پیامبر اکرم ﷺ است؛ زیرا در آن زمان نه باسوادی وجود داشت و نه شرایطی بود که در عصر جاهلی کسی به قلم، قسم بخورد.

معظم‌له افزودند: آمار همایش کتاب سال حوزه، آمار روشن و متقن برای افرادی است که می‌گویند: حوزه علمیه در این سال‌ها چه کرده است؟ ۱۷ هزار کتاب در رشته‌های مختلف تولید شده است که پاسخ روشنی به منفی‌بافان است؛ امروز روز جشن کتاب سال حوزه است که بیش از هزار کتاب حوزوی در آن عرضه شده است.

این استاد برجسته حوزه با اشاره به این‌که خوشبختانه این آمار، سال به سال ارتقا یافته است، خاطرنشان ساختند: این آمار نشان‌دهنده حرکت رو به جلوی حوزه‌های علمیه است؛ این انقلاب دارای یک متن و حواشی است؛ متن این حرکت، تغییر سیاست کشور ما بود؛ ولی حواشی آن دارای آثار و برکات فراوانی است که از متن هم بیشتر است؛ یکی از برکات این حوزه، برگزاری کتاب سال است.

حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی گفتند: طلاب باید موضوعات مسایلی را برای کتاب نوشتن انتخاب کنند که مورد نیاز فراوان است؛ اسلام دینی جهانی و جاودانی است؛ روزگاری نوشته بودند که آفتاب نیمه‌شب فنلاند اسلام را به خطر انداخت؛ زیرا اسلام جوابی برای آن ندارد که در آن سال‌ها پاسخ دادیم که این پاسخ قبلاً داده شده بود.

این مرجع تقلید بیان کردند: معتقد هستیم قواعد اسلامی به‌حدی است که با آن‌ها می‌توان به تمام مسایل مستحدثه پاسخ داد؛ باید تلاش بیشتری در زمینه حل مسایل مستحدثه فقهی، علوم انسانی، سیاسی و اقتصادی انجام شود.

ایشان با اشاره به این‌که حوزه علمیه استعدادهای فراوانی دارد و می‌تواند کارهای بسیار خوب و ارزنده‌ای انجام دهد، افزودند: انقلاب از حوزه برخاسته و حافظ انقلاب نیز حوزه‌های علمیه هستند؛ برخلاف گمان کسانی که طور دیگری فکر می‌کنند.

معظم‌له تصریح کردند: باید سعی شود، این آثار در فضاهای مجازی پخش شود؛ هرچه این آثار خواننده و استفاده‌کننده داشته باشند، قطعاً سودمندتر خواهند بود؛ اگر دیگران از فضای مجازی استفاده غلط کنند، باید از این فضا، استفاده مناسب داشته باشیم.

ضرورت ترمیم گسست‌های میان نظام سنتی و شکل جدید تحقیقات

آیت‌الله اعرافی نیز در این همایش بیان کرد: امسال چهلمین سالگرد انقلاب اسلامی و بیستمین کتاب سال حوزه است و در این زمینه باید به نکاتی خاص توجه کرد.

رئیس شورای سیاست‌گذاری کتاب سال حوزه گفت: حوزه و دانشگاه، دو رسالت بسیار مهم دارند و در این عصر، این رسالت، سنگین‌تر از هر دوره‌ای است که از جمله آن‌ها می‌توان به تربیت نیروهای قوی برای تامین نیازهای جامعه ایران و جهان و هم‌چنین تولید فکر و محتوای لازم اشاره کرد.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور تصریح کرد: علی‌رغم این‌که در زمینه تولید علم و فناوری در این چهل سال، گام‌های بزرگی به پیش برداشته است؛ ولی نباید به وضع موجود بسنده کنیم؛ همه شاخص‌های علم و فناوری نشان‌دهنده این است که ایران مستقل، در عین همه هجمه‌ها و مبارزه‌ها، گام‌های عظیمی برداشته است؛ در فضای حوزوی نیز گام‌های بزرگی برداشته‌ایم؛ ولی نباید به این حد بسنده کرد.

آیت‌الله اعرافی اظهار کرد: در پژوهش‌های حوزوی، حداقل در بخشی از تحقیقات، شاهد یک نوع گسست میان نظام سنتی و شکل جدید تحقیق و نیازهای امروز هستیم؛ از یک سو گاهی تحقیقاتی را مشاهده می‌کنیم که با زمان هیچ ارتباطی ندارند؛ کلام و فلسفه ما باید در مدار و عمق پیشین خود حرکت کند؛ ولی وقتی یک بحث کلامی در عصر امروز مطرح می‌شود، باید این مباحث سنتی به دنیای جدید نگاهی بیفکند و گره‌گشایی کند؛ ماندن در گذشته بدون نگاه به دنیای جدید، یک ضعف است و هم‌چنین پرداختن به حوزه‌های جدید بدون عمق، یک ضعف به‌شمار می‌رود.

رئیس شورای سیاست‌گذاری کتاب سال حوزه گفت: از دیگر سوی مشاهده می‌کنیم، پژوهش‌هایی در حوزه کلامی، فلسفی، علوم انسانی و... انجام می‌شود که در مناهج حوزوی ریشه ندارد؛ طلاب باید به سمتی حرکت کنند که عمق هزارساله حوزه‌ها را حفظ کنند و در عین حال حتماً گامی به پیش بردارند.

آیت‌الله اعرافی اظهار کرد: گاهی عده‌ای وارد قلمروهای جدید در عرصه فقه شده‌اند؛ ولی بعضاً عمق منهجی لازم در این تحقیقات وجود ندارد؛ در زمینه فقه، نیازمند برداشتن گام‌های جدی‌تری هستیم که کار یک فرد یا نظام مدیریتی نیست؛ بلکه باید این کار را خود اساتید انجام دهند.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور بیان کرد: در تراز درس‌های خارج در حوزه فقه، اصول، کلام، تفسیر و حدیث باید درس داشته باشیم که این اقدامات در حال انجام است تا تولیدات‌مان، به عمق دروس سنتی و آزاد و خارج حوزه برسد.

آمار همایش کتاب سال حوزه آمار روشن و متقن برای افرادی است که می‌گویند: حوزه علمیه در این سال‌ها چه کرده است؟ ۱۷ هزار کتاب در رشته‌های مختلف تولید شده است که پاسخ روشنی به منفی‌بافان است؛ امروز روز جشن کتاب سال حوزه است که بیش از هزار کتاب حوزوی در آن عرضه شده است.

وی تصریح کرد: دبیرخانه کتاب سال حوزه از سال قبل، در حوزه مقالات و پژوهش‌ها ورود کرد؛ زیرا تولیدات فاخری در این عرصه تولید می‌شود که امروز بخش مهمی از تحقیقات به‌وسیله همین مقالات صورت می‌گیرد.

آیت‌الله اعرافی اظهار کرد: تقریر، از سنن ناب حوزوی است که باید این عرصه را نیز توسعه دهیم؛ سامانه تقریرات و عرصه دروس خارج به‌صورت مقاله نیز در قالب ۶ دور امتحانات درس خارج و شبکه تقریرات درسی نیز می‌تواند به‌عنوان زیرساخت تولید مقاله در حوزه مطرح شود.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور بیان کرد: طرح هدایت علمی و هم‌چنین درس‌های عمیق خارج در قلمروهای غیر از فقه و اصول، می‌تواند پشتوانه قوی برای این حرکت باشد؛ هر ساله باید یک تحلیل جامع از کتاب سال و جشنواره علامه حلی ﷺ ارائه شود که این تحلیل، قطعاً راهنمای کار خواهد بود؛ هم‌چنین تحلیل جامع ۲۰ ساله این همایش نیز باید ارائه شود تا به یک راهنمای عمل برای رفع نقص‌ها بینجامد.

رئیس شورای سیاست‌گذاری کتاب سال حوزه گفت: همایش کتاب سال حوزه آیینه تمام‌نمای تمام تولیدات حوزه نیست؛ از جامعه بزرگان و اساتید حوزه انتظار می‌رود که آثار خود را در این رقابت علمی عرضه کنند و هم‌چنین دست‌اندرکاران این همایش باید شاخص‌های خود را ارتقا دهند و تمام تولیدات علمی را در آیینه خود منعکس نمایند.

وی تصریح کرد: در عرصه مطالعات راهبردی و عرصه مطالعات اسلامی نیز گام‌هایی برداشته‌ایم که باید با دقت این روند را اصلاح کنیم و امیدواریم، به مرحله‌ای برسیم که با عزم والای مدیران و اساتید، هیچ نقصی در این روند وجود نداشته باشد.

ارسال ۱۱۷۲ اثر به دبیرخانه بیستمین همایش کتاب سال حوزه

طبق این گزارش، دبیر همایش کتاب سال حوزه هم در مراسم اختتامیه این همایش، گفت: در این سال‌ها ۱۷ هزار اثر به دبیرخانه رسید که چهار هزار و ۳۲۶ اثر به مرحله دوم راه یافت و از میان آن‌ها، ۱۹۶ اثر برگزیده و ۲۲۱ اثر شایسته تقدیر معرفی شد.

حجت‌الاسلام والمسلمین مقیمی حاجی با بیان این‌که در پنج سال نخست، هرساله ۴۰۰ تا ۵۰۰ اثر به دبیرخانه می‌رسید که امسال این رقم به یک‌هزار و ۱۷۲ اثر رسید، تصریح کرد: از میان آثار ارسالی در این ۲۰ دوره، آقایان در ۱۰ دوره اول ۱۲ پایان‌نامه ارسال کردند که امسال، این آمار به ۷۰ پایان‌نامه رسیده که در سال‌های اخیر با جهشی مناسب همراه بوده است.

دبیر همایش کتاب سال حوزه وضعیت آثار گروه‌های فلسفه، اخلاق و عرفان و علوم اجتماعی را در صدر گروه‌های علمی عنوان و بیان کرد: در ده سال اخیر وضعیت گروه‌ها متوسط بوده و بیشتر گروه‌ها کمتر از ۷۰ درصد را کسب کردند که اقتصاد، مدیریت، تفسیر و علوم قرآن و رواشناسی و تربیتی با رتبه بیش از ۷۰ درصد در وضع مناسبی بوده‌اند.

حجت‌الاسلام والمسلمین مقیمی حاجی اظهار کرد: با اتخاذ سیاست هدایت علمی در آسیب‌های اجتماعی، اقتصاد مقاومتی، جمعیت، زن و خانواده، منابع طبیعی، هنر و... ۴۰ اثر منتخب شدند؛ هم‌چنین به‌مناسبت چهلمین سال انقلاب، ۱۳۹ اثر که در ۱۰ سال گذشته توسط حوزویان نگاشته شده بود، در بخش انقلاب اسلامی این دبیرخانه بررسی شد.

وی افزود: بیشترین آثار امسال مربوط به فقه، اصول، اخلاق و عرفان و کمترین آثار مربوط به گروه مدیریت بوده؛ هم‌چنین ۸۸۹ کتاب توسط محققان ایرانی و مابقی توسط محققان غیرایرانی نگاشته شده است.

دبیر همایش کتاب سال حوزه با بیان این‌که آثار علمی - پژوهشی در زمینه نظریه‌پردازی در وضعیت متوسط بوده‌اند تصریح کرد: آثار علمی - ترویجی در این میان، در وضعیت شاخص تناسب موضوع و تطابق با نیازهای جامعه، خوب و در دیگر شاخصه‌ها متوسط ارزیابی شدند.

وی بیان کرد: در عرصه فرهنگی تبلیغی از جمله اولویت و تطابق با نیازهای جامعه، اثربخشی و جذب مخاطب، آثار رسیده خوب عرض‌یابی شدند؛ در زمینه نظریه‌پردازی و نظریه‌های حل مشکلات نیز با ۶ درصد رشد مواجه بوده‌ایم.

حجت‌الاسلام والمسلمین مقیمی حاجی اظهار کرد: تمام گروه‌ها به‌جز گروه کلام آثاری را در بخش نهایی داشته‌اند؛ یعنی آثار این گروه‌ها مورد نیاز جامعه بوده‌اند؛ در بخش انقلاب اسلامی ۱۹ کتاب از کیفیت لازم برخوردار بود که ۲ اثر به بخش نهایی راه یافت که نشان‌دهنده تلاش بیشتر در این زمینه است.

وی افزود: در فرآیند ارزیابی سعی شده است که ارزیابان از مراکز مختلف انتخاب شوند؛ داوران نیز از مرکز اثر مورد نظر نبوده‌اند؛ در این مرحله ارزیابی اجمالی و تفصیلی در دو مرحله انجام شد و در نهایت ۴ اثر برگزیده، ۲۱ اثر تقدیر و ۲۶ اثر شایسته تحسین انتخاب شدند.

تجلیل از برترین‌های کتاب سال حوزه

خاطرنشان می‌شود، در ابتدای مراسم اختتامیه همایش که با حضور آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی و اساتید سطح عالی حوزه برگزار شد، از مقام شامخ علمی آیت‌الله هاشمی شاهروی و آیت‌الله سیدمحمد مهدی موسوی خلخالی تجلیل شد.

هم‌چنین از مجموع ۱۱۷۲ اثر که به دبیرخانه همایش کتاب سال رسیده بود، در نهایت ۵۱ اثر، برگزیده، شایسته تحسین و شایسته تقدیر شناخته شدند.

در بخش تجلیل از صاحبان آثار مکتوب نیز حجت‌الاسلام والمسلمین غلامرضا فیاضی و حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمحمد مهدی نبویان به‌دلیل کتاب «جستارهایی در فلسفه اسلامی» لوح تقدیر دریافت کردند.

در گروه اخلاق و عرفان لوح سپاس به حجت‌الاسلام والمسلمین مسعود اسماعیلی برای تألیف کتاب «ماهیت معرفت عرفانی» تعلق گرفت.

در گروه حدیث، درایه و رجال نیز لوح سپاس به حجت‌الاسلام محمود ملکی برای تألیف پایان‌نامه «بازپژوهشی منابع الکافی» رسید.

در میان آثار علمی ترویجی بخش ویژه انقلاب اسلامی نیز، از حجت‌الاسلام والمسلمین خسروپناه برای تألیف «منظومه فکری امام خمینی ﷺ و منظومه فکری مقام معظم رهبری» تجلیل شد.

از میان آثار علمی پژوهشی گروه فقه و اصول، لوح سپاس به حجت‌الاسلام والمسلمین محمد محمدی قائنی به‌پاس احراز رتبه شایسته تقدیر برای تألیف کتاب «المبسوط فی فقه المسایل المعاصره» رسید.

لوح سپاس همایش در گروه فقه و اصول به حجت‌الاسلام والمسلمین سیدحسین منافی به پاسخ احراز رتبه شایسته تقدیر برای تألیف پایان‌نامه «اصل تخصص در دوران بین تخصیص و تخصص» رسید.

لوح سپاس مرتبط به گروه اخلاق و عرفان به حجت‌الاسلام والمسلمین احمد حسین شریفی رسید؛ لوح سپاس بیستمین کتاب سال حوزه به حجت‌الاسلام حسن نیکی اردکان در بخش پایان‌نامه «نقش عرف در ارزش اخلاقی» رسید.

هم‌چنین به حجت‌الاسلام والمسلمین سیدیدالله یزدان‌پناه و هم‌چنین حجت‌الاسلام والمسلمین احمد ابوترابی نیز لوح سپاس اهدا شد.

از میان آثار علمی ترویجی گروه فلسفه، لوح سپاس همایش به حجت‌الاسلام والمسلمین عسکری سلیمانی امیری برای تألیف کتاب «اصول و قواعد برهان، شرح برهان شفا» اهدا شد.

در گروه تصحیح و تحقیق لوح سپاسی به حجت‌الاسلام علی فاضلی تعلق گرفت؛ در گروه کتب مرجع نیز از مجاهدت مرحوم آیت‌الله سیدعبدالعزیز طباطبایی یزدی تجلیل شد.

در گروه اقتصادی نیز لوح سپاس به حجت‌الاسلام والمسلمین سیدعباس موسویان برای تألیف کتاب «بانکداری اسلامی» تعلق گرفت. از میان آثار علمی ترویجی در گروه اقتصاد، از حجت‌الاسلام والمسلمین هادی عربی به‌پاس نگارش کتاب «پول و بانکداری اسلامی» تقدیر شد.

در گروه ترجمه نیز از حجت‌الاسلام والمسلمین مجتبی خطاط تجلیل شد؛ در گروه تفسیر و علوم قرآن نیز لوح سپاس همایش به حجت‌الاسلام محمد مرادی به‌پاس احراز رتبه شایسته تقدیر برای تألیف پایان‌نامه «تأویل در روایات تفسیری» رسید.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمد نوذری نیز در بخش گروه روان‌شناسی لوح سپاس دریافت کرد؛ از میان آثار فرهنگی تبلیغی نیز، لوح سپاس همایش به حجت‌الاسلام محسن عباسی تعلق گرفت.

لوح سپاس همایش به مریم وفادار نصرالله‌زاده در بخش فقه و اصول در نگارش پایان‌نامه مرتبط به «احکام شهرسازی» تعلق گرفت؛ حجت‌الاسلام والمسلمین احمد ناظم و حوری صدر در بخش ترجمه نیز لوح سپاس دریافت کردند.

لوح سپاس همایش کتاب سال حوزه به حجت‌الاسلام والمسلمین رضا ابروش در تألیف پایان‌نامه «طراحی و تبیین الگوی آینده‌پژوهشی اسلامی در برنامه‌ریزی»، تعلق گرفت.

حجت‌الاسلام علی عسکری‌وزیر نیز به‌پاس تألیف پایان‌نامه «طراحی و الگوی مدیریت جهادی با استفاده از تجربه فرماندهان دفاع مقدس»، لوح تقدیر گرفت.

در بخش مقالات علمی حوزه در گروه تاریخ و سیره و تراجم، حجت‌الاسلام صفری فروشانی به‌پاس تألیف مقاله علمی لوح تقدیر دریافت کرد؛ لوح سپاس جشنواره مقالات علمی در گروه کلام هم به حجت‌الاسلام عباس میرزایی رسید.

هم‌چنین در بخش معرفی مراکز، ناشران برتر و مراکز پژوهشی، به مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ﷺ لوح تقدیر اهدا شد. هم‌چنین لوح سپاس ناشران برگزیده نیز، به پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی به‌پاس انتخاب ۴ اثر از منشورات آن پژوهشگاه تعلق گرفت.

هم‌چنین لوح سپاس دیگری نیز در بخش مراکز پژوهشی به پژوهشگاه حوزه و دانشگاه تعلق گرفت؛ لوح سپاس ناشر شایسته تقدیر نیز به مجمع عالی حکمت اسلامی تعلق گرفت؛ در نهایت در بخش ناشران شایسته تقدیر، از انتشارات آیین فطرت نیز تجلیل شد.

با حضور مدیر حوزه‌های علمیه

محصولات پژوهشی انقلاب اسلامی در قم رونمایی شد

مراسم آیین رونمایی از محصولات پژوهشی انقلاب اسلامی و تجلیل از نویسندگان عرصه انقلاب با حضور آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور، حجت‌الاسلام والمسلمین ماندگاری مدیر هیئت امنای مؤسسه روایت سیره شهدا و شخصیت‌های حوزوی این مؤسسه در قم برگزار شد. در این مراسم از کتب «جنگ ما فتح فلسطین»، «درسنامه انقلاب اسلامی؛ مبانی، اهداف، ارزش‌ها و موانع»، «روایت‌نامه» و هم‌چنین کتاب «انقلاب اسلامی» رونمایی شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله اعرافی، ۷ بهمن در مراسم آیین رونمایی از محصولات پژوهشی انقلاب اسلامی تأکید کرد: صیانت از فرهنگ شهادت، کارهای علمی، آموزشی، فرهنگی و تبلیغی نیاز دارد.

عضو شورای‌عالی حوزه‌های علمیه خاطرنشان کرد: در بخش انقلابی بودن حوزه علمیه ابعاد مختلف علمی و بنیادی وجود دارد و مجموعه طرح‌هایی که طی دو سال اخیر تدوین شده، زیرساخت‌های اجرایی لازم را فراهم کرده که بخشی از این زیرساخت‌ها در زمینه پاسخگویی به نیازهای انقلاب و جامعه می‌باشد.

نادم معاون پژوهشی مؤسسه روایت سیره شهدا نیز در این مراسم با بیان این‌که در معاونت پژوهش این مؤسسه حدود پنج‌عنوان کتاب تدوین شد که آخرین کتاب «مبانی فاطمی انقلاب» است، گفت: تجلیل از نویسندگان انقلابی و تجلیل از خانواده‌های شهدای انقلاب از دیگر اهداف برگزاری این مراسم بود.

رئیس دفتر تبلیغات اسلامی تأکید کرد

لزوم انسجام و هم‌افزایی نهادهای حاکمیتی و غیرحاکمیتی در عرصه فرهنگ

حجت‌الاسلام والمسلمین واعظی خواستار بازنگری در سند مهندسی فرهنگی کشور شد و تصریح کرد: گم شده ما در عرصه فرهنگ، انسجام، هم‌افزایی و به خط کردن نهادها و دستگاه‌های حاکمیتی و غیرحاکمیتی در عرصه فرهنگ است.

به گزارش خبرگزاری رسا، حجت‌الاسلام والمسلمین واعظی، ۶ بهمن در دیدار با حجت‌الاسلام والمسلمین عاملی دبیر شورای‌عالی انقلاب فرهنگی بر لزوم افزایش توجه و اهتمام این شورا به مقوله فرهنگ تأکید کرد و اظهار داشت: اهمیت فرهنگ در شرایط امروز خطیرتر است و هرگونه تحول و پیشرفت در کشور در عرصه‌های مختلف بدون پرداختن جدی به مقوله فرهنگ، میسر نیست.

وی افزود: جنبه‌های مختلف حیات جمعی وجهی فرهنگی دارد و اگر ما دنبال پیشرفت در این عرصه‌ها باشیم، بدون زیرساخت فرهنگی ممکن نخواهد بود.

رئیس دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم با تأکید بر این‌که سند ملی مهندسی فرهنگ مصوبه شورای‌عالی انقلاب فرهنگی، نیاز به بازنگری و تکمیل دارد، گفت: این‌که ما در اسناد رسمی، فهرستی از کارهای خوب را ضمیمه و ردیف کنیم، چاره کار نیست بلکه گم شده ما در عرصه فرهنگ، ایجاد انسجام، هم‌افزایی و به خط کردن نهادها و دستگاه‌های حاکمیتی و غیرحاکمیتی در عرصه فرهنگ است.

حجت‌الاسلام والمسلمین واعظی با اشاره به مطالباتی که در ضمیمه حکم مقام معظم رهبری در انتصاب دبیر شورای‌عالی انقلاب فرهنگی وجود دارد، ابراز داشت: برخی از مطالبات رهبر معظم انقلاب به همت شما پیگیری و انجام خواهد شد و ظرفیت دفتر تبلیغات اسلامی نیز در راستای اهداف شورای‌عالی انقلاب فرهنگی به‌کار گرفته خواهد شد.

اشتراک
افق حوزه
۰۲۵ -۳۲۹۰۰۵۳۶
۰۹۱۹۶۹۱۴۴۵۰
نمابر: ۳۲۹۰۱۵۲۳

مدیر حوزه‌های علمیه

اتصال با بدنه دانشگاه‌ها از مهم‌ترین کارویژه‌های روحانیت در عصر حاضر

مدیر حوزه‌های علمیه کشور تأکید کرد: از مهم‌ترین نقش‌ها و کارویژه‌های روحانیت در عصر حاضر اتصال با بدنه دانشگاه‌هاست با همان ادبیاتی که با دانشگاه تناسب داشته باشد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله اعرافی، ۱ بهمن در دیدار رؤسای استانی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌های سراسر کشور که در سالن جلسات دانشگاه معارف وابسته به این نهاد در قم برگزار شد، به تشریح برخی از اقدامات انجام شده در مدیریت حوزه پرداخت و با اشاره به لزوم پیوند حوزه با دانشگاه‌ها، گفت: از مهم‌ترین نقش‌ها و کارویژه‌های روحانیت در عصر حاضر اتصال با بدنه دانشگاه‌هاست، باید این امر مهم را قدر دانست و هم‌چنین تلاش کرد این حضور، پربارتر و پرثمرتر شود.

عضو شورای‌عالی حوزه‌های علمیه در بخش دیگری از سخنان خود به تبیین فعالیت‌های صورت‌گرفته در حوزه از قبیل؛ تدوین اسناد جامع و نظامات راهبردی شده، طرح کارویژه‌های روحانیت، افزود: درختواره رشته‌های حوزه هم با طرح ۱۷ حوزه دانشی و با مشارکت تعداد بالای اساتید طراحی و ده‌ها رشته و گرایش تاکنون تدوین شده و سرفصل‌ها و منابع آن تا یک‌سال آینده مشخص می‌شود.

مدیر حوزه‌های علمیه در ادامه ضمن تأکید بر رویکرد بین‌المللی حوزه، توسعه کیفی حوزه علمیه را از دیگر رویکردهای مهم این مجموعه دانست و خاطرنشان کرد: در همین راستا اقدامات مهمی به‌منظور کیفی‌سازی برنامه‌ها در سطح کشور صورت گرفته که یکی از این اقدامات، واگذاری برخی اختیارات به مدیریت‌های استانی است و هم‌چنین در این راستا سطح پذیرش ارتقا و تعداد از لحاظ کمی کاهش داده شده است.

در نشست خبری با موضوع انقلاب ایران در آثار پژوهشگاه بین‌المللی المصطفی عنوان شد

دستاوردهای انقلاب اسلامی قابل انکار بر هیچ مرکز علمی در دنیا نیست

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی ۷ بهمن در نشست با اصحاب رسانه که به مناسبت چهلمین سال پیروزی انقلاب اسلامی ایران و با موضوع انقلاب ایران در آثار پژوهشگاه بین‌المللی المصطفی برگزار شد، گفت: امروز انقلاب دستاورهای خوبی در طول ۴ دهه داشته است و البته قدرت‌های رسانه‌ای دنیا در تلاش هستند این دستاوردها دیده نشود تا دستاوردهای انقلاب به‌عنوان الگو شناخته نشود.

رئیس جامعة‌المصطفی العالمیه افزود: ولی با همه این احوالات مراکز علمی دنیا هم نتوانستند از کنار دستاوردهای علمی انقلاب به سادگی بگذرند و از همه مهم‌تر موضوع انقلاب اسلامی امروز تبدیل به پدیده مهم در مراکز علمی دنیا شده و مورد تفحص قرار می‌گیرد.

وی عنوان کرد: با همه این حرف‌ها و در این روزها، المصطفی آیینه گفتمان انقلاب اسلامی در دنیا و نهاد آموزشی برخاسته از متن انقلاب و حوزه و کانون انقلاب اسلامی است.

حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی گفت: امروز شاهد هستیم در دانشگاه آکسفورد نام سه دانشگاه در دنیا به‌عنوان جریان فکری و گفتمانی مطرح می‌شود که یکی از آن‌ها المصطفی در کنار دانشگاه‌های الازهر و المدینه است. اما چرا دانشگاه آکسفور نام المصطفی به‌عنوان سه جریان فکری و گفتمان مطرح می‌کند چون در مورد این دانشگاه، مطالعه و پژوهش می‌شود.

رئیس جامعة‌المصطفی العالمیه افزود: نمونه این دستاوردها این است که در سال ۲۰۰۲ رتبه علمی کشور در دنیا ۴۸ بوده ولی بعد از ۱۲ سال به رتبه ۱۶ و در این سال‌های اخیر ضریب نرخ رشد علمی در رتبه‌های اول دنیا قرار دارد.

حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی گفت: امروز در چهلمین سالگرد انقلاب هستیم و باید به ابعاد ایجابی اشاره کرد و در همین راستا از سوی مراکز حوزوی ۱۵۰ هزار جلد کتاب، ۱۷۰ نشریه علمی پژوهشی منتشر، ۲۷۰ رشته گرایش در متن حوزه و ۴۰۰ گرایش در المصطفی طراح شده است.

رئیس جامعة‌المصطفی العالمیه افزود: پژوهشگاه بین‌المللی مهم‌ترین مرکز پژوهشی در کنار سایر مراکز پژوهشی المصطفی است که امروز شاهد رونمایی آثاری بودیم که ۳۵ مورد آن در ارتباط با انقلاب اسلامی بوده است.

۲۰۰ تفاهم‌نامه همکاری با مراکز علمی دنیا به امضاء رسیده است

معاون ارتباطات و بین‌الملل جامعة‌المصطفی نیز در نشست خبری با اصحاب رسانه که به مناسبت چهلمین سال پیروزی انقلاب اسلامی ایران و با موضوع انقلاب ایران در آثار پژوهشگاه بین‌المللی المصطفی برگزار شد، گفت: المصطفی در صدد گفتمان‌سازی اسلام ناب در جهان است. گفتمانی که مبتنی بر علم، معرفت و دین است و از اسلام اصیل گرفته شده است. این گفتمان با شیوه‌های همراهی است.

حجت‌الاسلام والمسلمین قنبری افزود: از جمله این شیوه‌ها حضور در فضای مجازی، آموزش بلندمدت و مطالعاتی، مباحث تطبیقی، گفت‌وگوهای میان فرهنگی و بین‌الادیانی در ۷ حوزه دانشی که از جمله آن‌ها حوزه قرآن و حدیث، زبان و فرهنگ و تاریخ و تمدن و حوزه اسلامی و اهل‌بیت علیهم‌السلام می‌باشد، طراحی شده و در حال فعالیت علمی است.

وی اظهار داشت: در کنار این ۷ حوزه دانشی، دو استراتژی کلان که یکی تبدیل زبان فارسی به زبان معرفتی دنیا است که مورد تأکید رهبر انقلاب بوده است، برای پیشبرد اهداف تعیین شده است. امروز معتقدیم زبان فارسی تبدیل به زبان شیرین برای گفتمان‌سازی در دنیا شده و در همین رابطه حداقل به ۳۰۰ هزار نفر غیرایرانی آموزش داده شده است. این نوعی بازکردن معرفت دین و فرهنگ به دنیا است تا از این طریق وارد معرفت اسلام و دانش شوند.

حجت‌الاسلام والمسلمین قنبری گفت: دومین استراتژی و راهبرد کلان، راهبرد رسیدن به مرجعیت علمی در بین مراکز علمی دنیاست. المصطفی با ابزارهای نوین آموزشی در حال حرکت به سمت مرجعیت دینی، معرفتی و حکمت و مذهب در عالم است.

معاون ارتباطات و بین‌الملل جامعة المصطفی افزود: این نهاد حوزوی برای این منظور در چند اتحادیه بزرگ عضو است و تلاش دارد این گفتمان معرفتی را در دنیا منتشر کند. که از جمله آن اتحادیه بین‌المللی آی ای یو، ای یو ای، اتحادیه اقیانوسیه آسیا، اتحادیه دانشگاه‌های بین‌المللی آفریقا است.

وی ادامه داد: در همین راستا ۲۰۰ تفاهم‌نامه همکاری با مراکز علمی دنیا به امضا رسیده است و مهم‌تر از همه فعال بودن شبکه تبلیغ در دنیا که کاملاً به‌صورت حکیمانه در حال حرکت است، می‌باشد.

حجت‌الاسلام والمسلمین قنبری گفت: قرار است در ۴۰ نقطه دنیا در نمایندگی المصطفی، جشن چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی برگزار شود و در همین راستا قرار است کنفراسن علمی تحت عنوان بازخوانی انقلاب اسلامی در دنیا با ۶ زبان برگزار شود.

وی در پایان اظهار داشت: در کنار این مسئله به‌دنبال طراحی رشته انقلاب اسلامی در المصطفی هستیم. همه تلاش‌ها برای این است مباحث اصیل اسلامی به دنیا منتشر شود.

رئیس مرکز تحقیقات اسلامی مجلس

بی‌اعتنایی به پژوهش‌های اجتماعی ناشی از بی‌توجهی به نیازهای جامعه است

رئیس مرکز تحقیقات اسلامی مجلس شورای اسلامی با بیان این‌که قانون باید واجد «روح حقوقی ـ فقهی» انسجام‌بخش و برخوردار از کارکرد اجتماعی باشد، گفت: مرکز تحقیقات اسلامی مجلس شورای اسلامی در خصوص فقه و قانون‌گذاری، در چهار زمینه تمهیدی، تنظیری، ترمیمی و تأسیسی فعالیت می‌کند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین احمد مبلغی، ۳ بهمن در نشستی علمی با برخی محققان حوزوی، خاطرنشان کرد: این مرکز آمادگی دارد با مراکز علمی حوزوی و دانشگاهی در این چهار زمینه همکاری کند.

عضو مجلس خبرگان رهبری گفت: ما امروز مباحث مدخلی و تمهیدی در زمینه شناخت رابطه بین «فقه و قانون»، «تعریف قانون‌گذاری بر اساس فقه»، «رشته فقه قانون‌گذاری»، «روش‌شناسی رشته تخصصی فقه قانون‌گذاری»، «موضوع‌شناسی قانون» و اقتضائات آن را در مطالعات فقهی و... در اختیار نداریم.

حجت‌الاسلام والمسلمین مبلغی در خصوص «تنظیر فقهی در حوزه قانون‌گذاری» گفت: از آن‌جا که در زمینه‌های بسیار مهم حقوقی، عمل قانون‌گذاری بدون در دست داشتن یک منطق -که روح و مبنای محتویات قانون را تشکیل می‌دهد-، یک قانون‌گذاری نابیناست، لازم است در ارتباط با مسایل مهم حقوقی جامعه دست به نظریه‌پردازی فقهی - حقوقی بزنیم.

وی ادامه داد: این نظریه‌پردازی در ارتباط با هر موضوع مهم، باید یک منطق و روح مشخص حقوقی را از دل فقه و به‌صورت متناسب با سؤالات مطرح برای قانون‌گذار ارائه کند و در نتیجه قانونی که وضع می‌شود، حاوی و واجد یک منطق حقوقی مشخص، انسجام‌بخش و قابل فعال شدن از حیث کارکردی باشد.

حجت‌الاسلام والمسلمین مبلغی گفت: این‌که قانون کار، گرد تعطیلی بر روی آن نشسته است، به‌دلیل نداشتن نظریه‌پردازی نسبت به منطق حقوقی منبعث از فقه در خصوص کار است.

عضو خبرگان رهبری با بیان این‌که این وضعیت تا آن‌جا پیش رفته است که گویا دچار حیرت و در جازدگی فقهی در خصوص کار و مناسبات حاکم بر کار شده‌ایم، اظهار داشت: شهید صدر از دل اندیشه‌های عمیق اسلامی و فقهی، نظریه کار را بیرون کشید؛ ولی حتی همان نظریه هم، اکنون در حوزه‌ها مطرح نیست.

حجت‌الاسلام والمسلمین مبلغی تصریح کرد: باید تیمی از فقها و حقوق‌دانان به «نظریه فقهی کار» به‌صورت دقیق و کامل بپردازند و با توجه به این نظریه، سؤالات قانون‌گذار به فقها عرضه شود تا قانون کار به‌عنوان یک موضوع بسیار حساس و مهم و جدی در چرخه استنباط حوزویان و فقهای حوزوی قرار بگیرد.

وی دو حوزه تأسیسی به‌معنای پیشنهاد طرح‌های تقنینی در حوزه‌های فاقد قانون و دارای خلأ و ترمیمی (پیشنهاد اصلاح بخش‌هایی از قوانین موجود) را نیز ضروری دانست و گفت: این مرکز حاضر است، با مراکز مختلف در این دو حوزه همکاری‌هایی را داشته باشد.

استاد حوزه علمیه گفت: فعالیت مرکز تحقیقات اسلامی مجلس هم‌اکنون در ارتباط با مجلس، بر بخش اظهار نظرهای ترمیمی نسبت به پاره‌ای از لوایح، متمرکز است و به دنبال آن هستیم که عملیات ترمیم حقوقی و فقهی نسبت به قوانین را جدی‌تر و معنادارتر دنبال کنیم.

حجت‌الاسلام والمسلمین مبلغی با اشاره به رسالت خطیر مراکز حوزوی در شرایط فعلی، گفت: مراکز حوزوی در مطالعات و پژوهش‌های خود، نباید مسیری غیر از نیازهای جامعه را طی کنند؛ زیرا در این صورت خطراتی نسبت به اصل توجه مردم به کیان یا حاصل پژوهش‌های اسلامی پدید می‌آید. وی با اشاره به این‌که مطالعات مراکز حوزوی نباید نسبت به نیازهای جامعه بی‌توجهی کند، بیان داشت: باید خیلی حریص باشیم که میدان‌های واقعی نیازهای جامعه را شناسایی و به سمت آنها برویم. امروزه یکی از مهم‌ترین این نیازها، میدان‌های تقنینی است. باید با عبور از کلی‌اندیشی، کلی‌گویی و کلی‌بافی، نتایج مطالعات ما به زندگی مردم و بهبود معنوی و مادی آن کمک جدی و اساسی که از خاستگاه دین به‌وجود آمده باشد، نماید.

حجت‌الاسلام والمسلمین مبلغی افزود: یکی از اساسی‌ترین، حساس‌ترین و محوری‌ترین نیازهای جامعه، نیازهای تقنینی است؛ بخش‌های مهمی از واقعیت‌های زندگی، با قانون شکل می‌گیرد و مردم امروزه برخلاف گذشته حتی نسبت به ارزش‌ها نیز بر اساس قانون و میزان کارایی و موفقیت و نقش‌آفرینی آن، داوری می‌کنند.

رئیس مرکز تحقیقات اسلامی مجلس با بیان این‌که این مرکز به دنبال آن است که رفته رفته به یک ستاد فعالیت‌های تقنینی در حوزه بدل شود، گفت: بر این اساس با مراکز مختلف ارتباط‌گیری و همکاری را شروع کرده‌ایم.

حضرت آیت‌الله علوی گرگانی

استفاده از شیوه‌های خلاقانه برای احیای موقوفات

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله علوی گرگانی، ۱ بهمن در جمع مدیرکل، معاونین و رؤسای اداره اوقاف استان قم با اشاره به لزوم ترویج فرهنگ وقف، عنوان کردند: سازمان اوقاف باید در زمینه موقوفات از شیوه‌های خلاقانه استفاده کند؛ البته اقداماتی که در این راستا صورت گرفته موجب احیای برخی موقوفات شده و مردم از ثمرات و برکات آن‌ها بهره‌مند شده‌اند. ایشان احقاق حقوق موقوفات را از مهم‌ترین وظایف سازمان اوقاف دانستند و گفتند: لازم است برای این منظور فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی شفاف صورت بگیرد، تا مردم نسبت به وقف و موقوفات آگاه شوند.

حجت‌الاسلام والمسلمین عباس اسکندری مدیرکل اوقاف استان قم هم در این دیدار با اشاره به وظایف سازمان اوقاف اظهار کرد: موقوفات فراوانی در ایران به‌ویژه شهر قم وجود دارند که دارای نیت‌های مختلف هستند و نیازهای گوناگون را مدنظر داشته‌اند؛ لذا به‌گونه‌ای عمل کنیم که مردم به سازمان اوقاف اعتماد داشته باشند و این اعتماد هر روز بیشتر شود، اگر در مسیری که شرع و قانون برایمان در نظر گرفته‌اند حرکت کنیم، اعتماد عمومی به سازمان اوقاف افزایش می‌یابد.

تقدیر تشکل اساتید سطوح عالی و خارج حوزه علمیه قم از رهنمودهای هوشمندانه مراجع عظام

توجه جدی رئیس‌جمهور به نصایح خیرخواهانه مراجع عظام را خواستاریم

تشکل اساتید سطوح عالی و خارج حوزه علمیه قم در بیانیه‌ای از رهنمودهای هوشمندانه، دلسوزانه و مواضع صریح و قاطع مراجع عظام تقلید تقدیر کرد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، متن بیانیه به این شرح است:

باسمه تعالی

مرجعیت شیعه همیشه سدی سترگ در دفاع از معارف اسلام ناب و زبانی گویا برای تبیین آموزه‌ها و احکام الهی بوده و همواره در برابر انحراف‌های فکری و عملی محکم و استوار ایستاده است. افتخار همیشگی علمای شیعه این بوده که در پاسداری از دین و معارف آن و دفاع از حقوق مردم هراسی به خود راه نداده‌اند.

از بیانات هوشمندانه و دلسوزانه و مواضع صریح و قاطع مراجع عظام تقلید «حفظهم الله»، آیات عظام مکارم شیرازی و نوری همدانی در جهت توجه به معیشت مردم عزیز و هشدار نسبت به تصویب کنوانسیون‌های استعماری و هم‌چنین تذکر درباره مسئله حساس حجاب و سالم‌سازی فضای مجازی به رئیس‌جمهور تشکر نموده و حمایت و پشتیبانی خود را از این مواضع حکیمانه اعلام می‌داریم و توجه جدی رئیس‌جمهور محترم به نصایح بجا و خیرخواهانه مراجع عظیم‌الشأن را خواستاریم.

تشکل اساتید سطوح عالی و خارج حوزه علمیه قم

برگزاری همایش بین‌المللی حضرت ابوطالب علیه‌السلام در اسفند ۹۸

به گزارش خبرگزاری حوزه، مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام با همکاری برخی علما و محققان در نظر دارد تا در ماه رجب سال آینده قمری، همایشی تحت عنوان همایش بین‌المللی حضرت ابوطالب علیه‌السلام برگزار کند. فراخوان ارسال چکیده مقالات مدتی است که اعلام‌شده، مهلت ارسال چکیده مقالات تا ۳۱ اردیبهشت سال آینده، ارسال اصل مقالات ۳۰ مهر ۹۸ و در اسفندماه همان سال این همایش برگزار خواهد شد.

گفتنی است، موضوعات مقالات ارسالی به همایش، ازجمله تاریخ و سیره اهل‌بیت علیهم‌السلام، کلام و عقاید، شعر و ادب و نیز مصنفات و مصنفین می‌باشد.

تمدید پذیرش جامعة‌الزهرا علیهاالسلام تا ۲۲ بهمن

به گزارش خبرگزاری حوزه، رئیس اداره سنجش و پذیرش جامعة‌الزهرا علیهاالسلام، این مرکز را به‌عنوان بزرگ‌ترین حوزه علمیه خواهران در جهان، یکی از دستاوردهای انقلاب اسلامی ایران دانست و تصریح کرد: به‌پاس شکرگزاری از این نعمت الهی و ارائه فرصت بیشتر به داوطلبان علاقه‌مند به تحصیل در این مرکز، مهلت ثبت‌نام تمام مقاطع تحصیلی در بخش ایرانی و مقطع کارشناسی ارشد در بخش غیرایرانی تا ۲۲ بهمن تمدید شد.

حجت‌الاسلام اباذر عمرانی‌فر یادآور شد: علاقه‌مندان و متقاضیان شرکت در این آزمون، جهت کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند به سایت جامعة‌الزهرا علیهاالسلام به نشانی www.jz.ac.ir و سامانه پذیرش به نشانی paziresh.jz.ac.ir مراجعه کنند.

حجت‌الاسلام عمرانی‌فر به برخی امتیازات ویژه و معافیت‌هایی که برای داوطلبان منظور شده است، اشاره کرد و گفت: حافظان کل قرآن کریم، حافظان کل نهج‌البلاغه و حافظان صحیفه سجادیه و هم‌چنین خانواده‌های شهدا، ایثارگران، جانبازان و داوطلبان ورودی که معدل آنان بالای ۱۹ است و کمتر از یک سال از زمان فارغ‌التحصیلی آنان گذشته باشد، از آزمون کتبی معاف هستند و بدون آزمون ورودی، در مصاحبه شرکت خواهند کرد.

وی اضافه کرد: افرادی که حافظ نیمی از قرآن کریم، نهج‌البلاغه و یا صحیفه سجادیه و یا برگزیدگان المپیادهای علمی کشوری هستند و هم‌چنین همسران طلاب حوزه‌های علمیه هم، از امتیازات ویژه در آزمون ورودی این مؤسسه برخوردار هستند.

حجت‌الاسلام عمرانی‌فر در پایان اظهار داشت: متقاضیان برای تهیه منابع آزمون، می‌توانند به فروشگاه الکترونیک جامعة‌الزهرا علیهاالسلام به آدرس eshop.jz.ac.ir مراجعه کنند.

اخلاق در حوزه

نماز شب

حضرت‌آیة‌الله مظاهری

نماز شب از دیدگاه قرآن و معصومین علیهم‌السلام

قرآن شریف راجع به شب بیداری، عبادت در سحر و طلوع فجر اهمیت فوق‌العاده‌ای قائل شده است. در اهمیت بیداری هنگام سحر و نماز شب، خصوصاً نماز شفع و وتر، همین بس که خداوند در ابتدای سوره فجر به آن‌ها سوگند یاد کرده است و می‌فرماید: «بسم الله الرحمن الرحیم، والفجر و لیال عشر والشفع والوتر واللیل إذا یسر هل فی ذلک قسم لذی حجر» (فجر/۵-۱)

در این سوره مبارکه، به آخر شب و قبل از بین الطلوعین، یعنی سحر و فجر و هم‌چنین به خواندن نماز شب نیز قسم خورده شده است. در قرآن کریم، این نوع قسم تکرار شده است؛ مثلاً می‌فرماید: «و اللیل إذا عسعس و الصبح إذا تنفس». (تکویر/۱۸-۱۷) در این آیه گرچه عبارت فرق کرده، ولی از نظر معنی و مفهوم، تفاوتی با آیه قبلی ندارد.

همین جمله و معنا و مفهوم، باز در جای دیگر قرآن تکرار شده و می‌فرماید: «واللیل إذ أدبر و الصبح إذا أسفر» (مدثر/ ۳۴-۳۳) که در این آیه شریفه نیز به فجر و بین‌الطلوعین سوگند یاد شده است.

از تکرار این قسم‌ها در قرآن شریف، به خوبی استفاده می‌شود که زمان آخر شب و سحر، فوق‌العاده عجیب و عظیم است و هم‌چنین برداشت می‌شود که در آموزه‌های اسلام، طلوع فجر فوق‌العاده بااهمیت است و باید به آن توجه نمود.

قرآن شریف راجع به نماز شب و نماز صبح در اول وقت، اهمیت بسیاری قائل شده و با کمال صراحت می‌فرماید که این نمازها به انسان نیرو می‌دهد و افراد می‌توانند برای سیر و حرکت به سوی پروردگار متعال، از این نیرو استفاده کرده و به مقام محمود برسند: «أقم الصلاة لدلوک الشمس إلی غسق اللیل و قرآن الفجر إن قرآن الفجر کان مشهوداً؛» (اسراء/۷۸)

در آیه، نمازهای پنج‌گانه تعیین شده است و می‌فرماید: از اول ظهر تا نصف شب، چهار نماز، به نام نماز ظهر، نماز عصر، نماز مغرب و نماز عشا وجود دارد و سپس نماز صبح را مشخصاً و با نام «قرآن‌الفجر» یاد می‌کند و امتیاز آن‌را «مشهود بودن» برای خداوند و ملائکه آسمان برمی‌شمرد. نماز صبحی که اول وقت خوانده می‌شود، تمام امتیازات آن نمازها را دارد و خداوند و ملائکه بر آن شهادت می‌دهند و بر همگان معلوم است.

سپس در آیه بعدی می‌فرماید: «و من اللیل فتهجد به نافلةً لک»؛ (اسراء/۷۹) ای پیامبر! قسمتی از شب را بیدار شو و آخر شب را زنده بدار، زیرا آخر شب (نماز شب) برای تو نافله‌ای است که تو را به مقام «محمود» می‌رساند: «عسی أن یبعثک ربّک مقاماً محموداً»؛ خداوند دوست دارد که پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله به مقام محمود، یعنی مقامی که همه می‌پسندند، دست یابند. پس اگر ایشان می‌خواهند به این مقام پسندیده برسند، باید نماز شب بخوانند. این آیه شریفه به‌خوبی می‌فهماند که اگر کسی بتواند قبل از طلوع فجر بیدار و به نماز شب در وقت سحر پایبند باشد و بتواند نماز صبح خود را اول وقت بخواند، بر نفس اماره تسلط پیدا می‌کند و در مبارزه با نفس، سرافراز بیرون می‌آید و به تعبیر قرآن، به «مقام محمود» دست می‌یابد.

«مقام محمود» مقامی است که در قیامت همگان به آن غبطه خواهند خورد. «مقام محمود»، یعنی تسلط بر نفس اماره، یعنی پیروز شدن در جنگ درون و بالأخره «مقام محمود»، یعنی این‌که انسان بتواند بعد حیوانی خود را کنترل کند و افسار آن‌را در اختیار داشته باشد.

نماز شب از دیدگاه معصومین علیهم‌السلام

بنابر آن‌چه بیان شد، اهمیت، استحباب و جایگاه رفیع نماز شب و شب بیداری در آموزه‌های دینی مشخص می‌شود. به جز آیات شریفه قرآن کریم، کلمات نورانی ائمه معصومین علیهم‌السلام نیز سرشار از تأکیدات فراوان و تشویق مسلمین برای عمل به این دستور بزرگ است.

انس‌بن مالک می‌گوید که از رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله شنیدم که فرمودند: «الرکعتان فی جوف‌اللیل أحب إلیّ من‌الدنیا و ما فیها»؛ (علل‌الشرایع/۳۶۳/۲) دو رکعت نماز در دل شب، نزد من از دنیا و آنچه در آن است، محبوب‌تر است.

وقتی مؤمن در نیمه‌های شب، با چشم‌پوشی از لذت و شیرینی خواب، از جای خود برمی‌خیزد و نماز شب می‌خواند، مورد عنایت خاصی از سوی پروردگار عالم قرار می‌گیرد.

از وصایای پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله به حضرت علی علیه‌السلام این است که می‌فرمایند: «یا علی! ثلاث فرحات للمؤمن فی الدنیا لقاء الاخوان و تفطیر الصائم و التهجد من آخر اللیل»؛ (من لایحضره‌الفقیه/۳۶۰/۴) ای علی! برای مؤمن سه شادی است: دیدار برادران، گشودن روزه هنگام افطار و شب‌زنده‌داری و نماز در آخر شب.

امام صادق علیه‌السلام از پدران بزرگوار خویش، از رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله نقل می‌کنند که فرمودند: «و ما زال یوصینی بقیام اللیل حتی ظننت أن خیار أمتی لن یناموا»؛ (همان/۱۳) جبرئیل همیشه قیام به عبادت در شب را به من توصیه می‌کرد، آن‌چنان که گمان نمودم نیکان امت من دیگر؛ شب‌ها نمی‌خوابند.

هم‌چنین امام حسن عسکری علیه‌السلام می‌فرمایند: وقتی انسان بخواهد منازل طریقت را طی کند و به مقام «لقاءالله» برسد، باید از نماز شب یاری جوید که پیمودن راه سیر و سلوک بدون نماز شب، ناممکن است: «إن الوصول إلی الله عز و جل سفر لا یدرک إلا بامتطاء اللیل». (بحارالانوار/۳۸۰/۷۵) بنا بر فرمایش امام عسکری علیه‌السلام معقول نیست کسی بتواند بدون تهجد و نماز شب، راه رسیدن به خدا و کمال را بپیماید. اهمیت نافله شب در سیره و کلام معصومین علیهم‌السلام به قدری است که ائمه طاهرین علیهم‌السلام در برخی روایات فرموده‌اند: اگر کسی موفق به خواندن نماز شب نشد، شایسته است قضای آن را به‌جا آورد. هم‌چنین در بیان ائمه اطهار علیهم‌السلام ترک نماز شب بسیار مذمت شده است.

تهیه و تنظیم: علی‌اکبر بخشی

پرس‌و جو

ما چه اندازه به دین احتیاج داریم؟ دین چه مشکلی را از ما حل می‌کند؟

آیت‌الله مصباح یزدی

نقش دین در زندگی انسان چیست؟ ما چه اندازه به دین احتیاج داریم؟ دین چه مشکلی را از ما حل می‌کند؟ اگر کسی دین نداشته باشد چه می‌شود؟ آیا ممکن است چیزی جایگزین دین شود؟

در پاسخ به این پرسش‌ها، نخست باید بفهمیم دین یعنی چه؟ تا بدانیم دین در زندگی انسان چه نقشی دارد. اگر دین و انسان را نشناسیم، پاسخ این سؤال‌ها، پاسخی روشن و عقلانی نخواهد بود.

جامعه‌شناسان در مقام تعریف دین، آن را به‌عنوان یک نهاد اجتماعی و پدیده‌ای که در زندگی اجتماعی انسان در طول تاریخ وجود داشته، دانسته‌اند و تعریفاتی برای آن ارائه کردند. دین به نظر ما عبارت است از مجموعه‌ای از اعتقادات، خُلقیات و رفتار که در سعادت ابدی انسان مؤثر است و نداشتن آن‌ها موجب شقاوت انسان می‌شود. به عبارت دیگر می‌توان گفت که دین سه بخش دارد: اعتقادات، اخلاق و احکام. درباره این‌که آیا اعتقادات اصل است یا اخلاق و یا رفتارها و احکام کمابیش بحث‌هایی شده است اجمالاً عرض می‌شود: اعتقادات خاص، منش‌های خاصی را می‌طلبد و آن منش‌ها، رفتارهای خاصی را ایجاب می‌کند، اما این‌که چه ارتباطی بین آن‌ها وجود دارد؟ در جای خود بحث مفصلی را می‌طلبد.

بر اساس این تعریف، اگر کسی به هیچ چیز اعتقاد نداشته باشد، نمی‌توانیم وی را دین‌دار بدانیم. این‌که کسی اعتقادات صحیحی داشته باشد، ولی در اعمالش هیچ نشانه‌ای از آن اعتقادات را مشاهده نکنیم، این فرض غیرقابل قبول است. چون اگر انسان یک سلسله اعتقاداتی داشته باشد، خواه ناخواه در رفتارش اثر می‌گذارد. اگر اعتقادی در رفتار انسان تأثیر نگذارد، به این معنا است که این اعتقاد در فرد جایگزین نشده و حالت تزلزل دارد. در فرهنگ قرآنی نیز در موارد بسیاری، ایمان و عمل صالح همراه با هم و توأمان ذکر شده است. اگر هم به‌طور اتفاقی فقط از ایمان سخن به میان آمده باشد، از قرائن قبل و بعد آن برمی‌آید که عمل صالح هم در آن دخیل است؛ هم‌چنان‌که اگر در جایی فقط عمل صالح را ذکر کرده باشد، باز از قرائن برمی‌آید که مشروط به ایمان است؛ «مَنْ عَمِلَ صالِحاً مِنْ ذَکَرٍ أَوْ أُنْثی؛ وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْیِیَنَّهُ حَیاةً طَیِّبَةً»[۱]، «وَ مَنْ أَرادَ الْآخِرَةَ وَ سَعی؛ لَها سَعْیَها وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولئِکَ کانَ سَعْیُهُمْ مَشْکُوراً»[۲]. بنابراین دعوت‌کنندگان به دین، یعنی انبیاء علیهم‌السلام، ادعایشان این است که انسان باید در زمینه اعتقادات، افکار و نظریات، به چیزهایی معتقد باشد؛ در غیر این صورت به انسانیت او لطمه می‌خورد در دو آیه: «إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللهِ الَّذِینَ کَفَرُوا فَهُمْ لا یُؤْمِنُونَ»[۳] و «إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللهِ الصُّمُّ الْبُکْمُ الَّذِینَ لا یَعْقِلُونَ»[۴]. دقت کنید، چراکه آیه شریفه نمی‌فرماید: «شرّ الأناس»، بلکه می‌فرماید: «شَرَّ الدَّوَاب»؛ و سپس «شَرَّ الدَّوَاب»؛ را معرفی می‌کند، یک‌بار می‌فرماید: «الصُّمُّ الْبُکْمُ الَّذِینَ لا یَعْقِلُون»؛ و در آیه دیگر می‌فرماید: «الَّذِینَ کَفَرُوا فَهُمْ لا یُؤْمِنُون».

دین قرآنی و دین سکولاری

بر اساس عقیده ما، در سایر ادیان تحریفاتی واقع شده است و مجموعه‌ای که امروز از ادیان دیگر باقی مانده قابل اعتماد نیست. دینی که ما از آن حمایت می‌کنیم، دین اسلام است و مهم‌ترین منبع آن هم قرآن است. قرآن دین را این‌گونه معرفی می‌کند: اگر کسانی فاقد دین باشند، انسان واقعی نیستند: «وَ لَقَدْ ذَرَأْنا لِجَهَنَّمَ کَثِیراً مِنَ الْجِنِّ وَ الْإِنْسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لا یَفْقَهُونَ بِها وَ لَهُمْ أَعْیُنٌ لا یُبْصِرُونَ بِها وَ لَهُمْ آذانٌ لا یَسْمَعُونَ بِها أُولئِکَ کَالْأَنْعامِ»[۵]. کسانی که فاقد ویژگی‌های مذکور در این آیه شریفه باشند، به تعبیر قرآن مثل چهارپا هستند. مدعی دین می‌گوید: دین هم‌چون گوهری است که آدمی را به سوی جایگاه انسانیش راهنمایی می‌کند؛ یعنی این موجود دو پا را انسان می‌کند و اگر این موجود دین نداشته باشد، در واقع انسان نیست.

این مباحث مطرح شده، مقدمه‌ای برای این بحث اصلی است که دین اسلام را که ما پذیرفته‌ایم و آن را مکمل انسانیت انسان می‌دانیم و انسانیت انسان را بدون آن میسر نمی‌دانیم، در زندگی ما چه جایگاهی دارد؟ صرف نظر از جایگاه سایر ادیان، باید پرسید که جایگاه دین اسلام در زندگی ما کجاست؟ بسیاری تصور می‌کنند که جای این دین، مسجد، حسینیه و زیارت‌گاه‌ها است و فقط اموری مثل نماز، روزه، خیرات و نذورات، سفره حضرت عباس و عزاداری سیدالشهداء در محرم مربوط به دین است. کسانی هم که خیلی دین‌دار باشند، ایام فاطمیه و موالید ائمه و سایر اعیاد را هم محترم می‌شمارند. به عقیده چنین کسانی دین فقط برای ارتباط انسان با خداست و سایر مسایل از حوزه دین خارج و در حاشیه است. به نظر این‌ها، متن دین یعنی نماز خواندن، روزه گرفتن، حج، زیارت امام رضا علیه‌السلام، نذری دادن، سفره انداختن، عزاداری کردن، سینه زدن و گریه کردن و اگر کسی به هیچ کدام اعتقادی نداشت بی‌دین است!! آیا واقعاً این سخن اسلام است؟ یا یک، تفکر غلطی است که شیطان آن را القاء کرده است. این‌که شیاطین انس، چه اندازه در ترویج این تفکر دخالت داشتند، در جای خود محل بحث است. بدون شک اصل این فکر که دین فقط شامل این موارد است، از شیطان است. اگر دین همان است که قرآن آورده و منبع اصلی شناخت آن، قرآن است، پس با قدری تأمل و دقت در می‌یابیم که دین در قرآن غیر از مسئله نماز، روزه و مودت اهل‌بیت علیهم‌السلام، مباحث دیگری را هم شامل می‌شود، اما متأسفانه شیاطین شرایطی را فراهم کرده‌اند که هنوز اکثریت مسلمان‌ها اعم از شیعه و سنی، تصور می‌کنند که دین قلمرو محدودی دارد و تنها برای رابطه انسان با خداست و این همان چیزی است که امروز به نام «سکولاریزم»؛ نامیده می‌شود. بر اساس این تفکر، مسایل خارج از محدوده ارتباط معنوی انسان با خدا، ربطی به دین ندارد. هرچه می‌خواهی در کسب و کار فریب‌کاری کن، کم‌فروشی و گران‌فروشی کن، ولی مراقب نماز اول وقت و گریه در روضه امام حسین علیه‌السلام باش! آیا معنای صحیح دین‌داری این است؟! در مسایل اجتماعی هم نباید پرسید که چه کسی حکومت می‌کند؟ چه رژیمی باید حاکم باشد و ما چه نقشی می‌توانیم در امور حکومتی داشته باشیم؟ یا این‌که آیا دین برای دخالت در مسایل اجتماعی به ما دستوری می‌دهد یا خیر؟ می‌گویند: این مسایل چون مربوط به امور دنیا و برای دنیاداران است، ربطی به دین ندارد! مسلمان فقط باید نماز بخواند و مدّ «و لا الضالین»؛ را خوب بکشد؛ اما این‌که چه کسی رئیس‌جمهور و نماینده مجلس می‌شود، از امور دنیا است و فقط برای دنیاداران است؛ این مسایل آلوده است و نباید از آن‌ها حرفی زده شود؛ اگر در مسجد حرفی از آن‌ها زدیم، حرف دنیا است و این ربطی به دین ندارد!

معرفی اسلام ناب از سوی امام خمینی

چنین وضعی را برای ما پیش آورده بودند. کسانی که سن بیشتری دارند، یادشان هست که پیش از انقلاب وضع خیلی بدتر از این بود. آن زمان اگر کسی صحبت از سیاست می‌کرد، بار ارزشی منفی داشت و از جامعه مؤمنین و متقین طرد می‌شد. پیگیری مسایل اجتماعی و سیاسی، عین بی‌دینی تلقی می‌شد و اگر کسی به این قبیل مسایل می‌پرداخت گویا کمبود و نقصانی در دینش به‌وجود آمده است. حضرت امام رحمه‌الله با این اندیشه به مبارزه پرداخت، و یکی از بزرگ‌ترین خدمات ایشان به عالم اسلام این بود که این تصور را از ذهن جامعه اسلامی بیرون کرد. ایشان به مردم نشان دادند که ظواهر دین مثل نماز و روزه، تنها بخش کوچکی از دین است و بخش عظیمی از دین مربوط به مسایل اجتماعی و سیاسی است و نپرداختن به آن‌ها نه‌تنها فضیلتی برای دین و دین‌داران نیست، بلکه موجب نقص دین است. حضرت امام رحمه‌الله با تلاش فراوان و زحمت‌های بسیار، توانست این اندیشه را برای توده‌های مردم تبیین کند و بر اساس این فکر، انقلاب اسلامی را به‌وجود آورد.

امیرالمؤمنین علیه‌السلام در مقام توضیح شرایط و اوضاع زمان حضرت رسول صلی‌الله‌علیه‌وآله و معرفی یاران آن حضرت، ضمن خطبه‌ای می‌فرماید: «کُنَّا عَلی عَهْدِ رَسُولِ‌الله...»[۶]. ما در زمان پیغمبر صلی‌الله‌علیه‌وآله با پدران، برادران و خویشاوندانمان می‌جنگیدیم و توجه نمی‌کردیم که مخالف دین، پدر، برادر یا عموی ماست. برای ما فقط خدا و دین ملاک بود. هرکس طالب حق و خدا بود، تحت لوای پیغمبر صلی‌الله‌علیه‌وآله بود. در آن زمان ما برای خدا با خویشاوندان خود می‌جنگیدیم. مگر از زمان پیغمبر صلی‌الله‌علیه‌وآله تا زمان علی علیه‌السلام چه مدت فاصله شده بود ارزش‌ها به اندازه‌ای تغییر کند که علی علیه‌السلام با تأسف از یاران و همرزمان خود در زمان حضرت رسول صلی‌الله‌علیه‌وآله یاد کند؟ آن حضرت در ادامه می‌فرماید: «فَلَمَّا رَأَی اللهُ صِدْقَنا أَنْزَلَ عَلَیْنا النَّصْر وَ أَنْزَلَ عَلی عَدُوِّنا الْکَبْت»؛ وقتی ما راستی و صداقتمان را در عمل ثابت کردیم، خدا هم ما را یاری و شکست و نابودی را بر دشمنان ما نازل کرد. خداوند با علی علیه‌السلام هم این‌گونه معامله می‌کند، باید ثابت کند که راست می‌گوید و اگر در عمل صداقتش را ثابت کرد، خدا پیروزی را بر او نازل می‌کند که قرآن می‌فرماید: «وَ مَا النَّصْرُ إِلاَّ مِنْ عِنْدِ اللهِ الْعَزِیزِ الْحَکِیم»[۷]. اما اگر بخواهند با خداوند صادق نباشند و به نام دین، دنبال هوای نفس، خویش و قوم بازی و مال‌اندوزی بروند، خداوند نیز آن‌ها را خوار و رسوا می‌کند و در دنیا و آخرت بر آن‌ها رسوایی نازل می‌کند.

پایمال کردن خون ۲۰۰ هزار شهید که رفتند تا «کَلِمَةُ اللهِ هِیَ الْعُلْیا»؛ باشد و احکام اسلام اجراء شود، تعطیل کردن احکام اسلام و جایگزینی احکام ضد اسلامی به نام حمایت از دین، چه معنایی دارد و خداوند با ما چه می‌کند؟ خارج کردن دین از اجتماع، به نام پیروی از امامی که تلاش کرد تا برای مردم ثابت کند که دین باید در مسایل اجتماعی و سیاسی و در مسایل بین‌المللی حاکم باشد، چه معنایی دارد؟ این‌ها یعنی بازگشت به همان ارتجاع قدیم. باید تکلیف را روشن کنیم که دین جایش کجاست؟ آیا جایگاه دین در مسجد و در قلب انسان است؟ آیا دین فقط رابطه قلبی انسان با خداست و به دانشگاه، بازار، وزارتخانه‌ها، روابط بین‌الملل، بازرگانی خارجی، تصمیمات بانک مرکزی و شورای اقتصاد ربطی ندارد؟ آیا دستورات صندوق بین‌الملل و بانک جهانی. هرچه بود. باید اجرا شود و شما نیز فقط قرآن را حفظ کنید؟

لزوم توجه به محتوای دین

پیش از انقلاب مراسم عزاداری عاشورا هم از کاخ اعلی‌حضرت پخش می‌شد؛ عکس اعلی‌حضرت را هم با لباس احرام در وزارتخانه‌ها نصب می‌کردند، قرآن هم چاپ می‌کرد. آیا این‌ها نشانه دین‌داری است؟ دین‌دار کسی است که احکام خدا را اجرا کند، نه این‌که با احکام خدا بازی کند. هر کدام از ما باید دین‌داری خود را با این معیار بسنجیم.

زمانی بود که در همه کشور، فقط چند تن حافظ قرآن پیدا می‌شد؛ ولی امروزه در هر شهر و روستایی، چندین حافظ نوجوان قرآن یافت می‌شود که مدال این افتخار بر سینه رهبر معظم انقلاب زده شده و ان‌شاءالله خداوند سایه ایشان را مستدام بدارد. اما قرآنی که با این لحن خوانده می‌شود و مایه افتخار است و با زحمات بسیار در حافظه جای می‌گیرد، نباید محتوای آن در نظر آید؟ نباید مشخص شود که قرآن برای چه چیزهایی اهمیت قائل است؟ این‌که قرآن می‌فرماید: «فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللهِ»[۸]؛ اگر دست از ربا برنمی‌دارید، با خدا اعلام جنگ کرده‌اید. قرآن درباره هیچ چیز دیگر چنین تعبیری ندارد. بانک‌های کشور اسلامی ما، از رباخوارترین بانک‌های کشورهای دنیا به‌شمار می‌آیند، همین کشور جمهوری اسلامی که برای اجرای احکام اسلام به‌وجود آمد، چرا این‌گونه شد؟ مسئولین با دین خدا بازی کردند و اسم ربا را تغییر دادند و گفتند: «إِنَّمَا الْبَیْعُ مِثْلُ الرِّبا»[۹]؛ بعضی تصور می‌کنند همین که عنوان تغییر کرد، حلال می‌شود.

قرآن درباره این بازی کردن‌ها با دین، به داستان اصحاب سبت اشاره می‌کند.

قرآن این داستان را برای چه می‌گوید؟ آیا جز این است که من و شما از آن عبرت بگیریم و داستان بنی‌اسرائیل را تکرار نکنیم؟ با دین خدا بازی نکنیم و ترک امر به معروف و نهی از منکر نکنیم. خدا قوم و خویش هیچ کس نیست، آیا آن‌ها چون بنی‌اسرائیل بودند عذاب شدند و چون ما مسلمانیم عذاب نمی‌شویم؟ با دین خدا نمی‌شود بازی کرد. خدا، خداست. احکام خدا در همه جا باید اجرا شود. در خانواده، در مدرسه، در دانشگاه، در بازار، در جبهه، در روابط بین‌الملل، در حکومت، همه جا مُلک خداست. در همه جا ما بنده‌ایم و او «الله»؛ است. این امر فقط به مسجد و حسینیه اختصاص ندارد. کسانی که با دین خدا بازی کنند، هم در این دنیا و هم در آخرت رسوا می‌شوند: «یُرَدُّونَ إِلی أَشَدِّ الْعَذابِ»[۱۰]. چنین کسانی، شاید از چهره موجهی هم برخوردار باشند؛ چنان‌که بیشتر کسانی که در دین بدعت‌ها را بنا گذاشتند و مردم را منحرف کردند، دارای چهره‌های مطلوبی بودند. قرآن می‌فرماید: «وَ مَا اخْتَلَفَ فِیهِ إِلاَّ الَّذِینَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ ما جاءَتْهُمُ الْبَیِّناتُ بَغْیاً بَیْنَهُمْ»[۱۱]؛ «إِنَّ الدِّینَ عِنْدَ اللهِ الْإِسْلامُ وَ مَا اخْتَلَفَ الَّذِینَ أُوتُوا الْکِتابَ إِلاَّ مِنْ بَعْدِ ما جاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْیاً بَیْنَهُمْ»[۱۲]؛ سرسلسله بدعت‌گذاران، عالمان دینی بودند.

خدا به چهره ما نمی‌نگرد، به دل و رفتار ما نگاه می‌کند: «لَیْسَ بَیْنَ اللهِ وَ بَیْنَ أَحدٍ قَرابَةٌ ... مَنْ کانَ للهِّ مُطیعاً فَهُوَ لَنا وَلی وَ مَنْ کانَ للهِّ عاصیاً فَهُوَ لَنا عَدُوٌّ»[۱۳]. این روزگار بوته امتحان است. کسانی آمدند، امتحان شدند و به شهادت رسیدند و اکنون در جوار انبیا و اولیای خدا هستند. «وَ یَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِینَ لَمْ یَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلاَّ خَوْفٌ عَلَیْهِمْ وَ لا هُمْ یَحْزَنُونَ»[۱۴]؛ «طُوبی؛ لَهُمْ وَ حُسْنُ مَآبٍ»[۱۵]. من و شما نیز باید مراقب امتحان‌های الهی باشیم. همه در معرض امتحانیم. باید نشان بدهیم در ایمانمان صادقیم و راست می‌گوییم: «فَلَمَّا رَأَی اللهُ صِدْقَنا أَنْزَلَ عَلَیْنا النَّصْر». بارها به تجربه دیده‌ایم که هروقت مردم صداقت نشان دادند، خدا نیز کمک کرده است. هروقت خواستند با دین خدا بازی کنند، خوار شدند و دنیاشان نابود شد و آخرت‌شان صد بدتر.

پی‌نوشت‌ها

۱. نحل/۹۷
۲. اسراء/۱۹
۳. انفال/۵۵
۴. انفال/۲۲
۵. اعراف/۱۷۹
۶. نهج‌البلاغه، خطبه ۵۶
۷. آل‌عمران/۱۲۶
۸. بقره/۲۷۹
۹. بقره/۲۷۵
۱۰. بقره/۸۵
۱۱. بقره/۲۱۳
۱۲. آل‌عمران/۱۹
۱۳. کافی، ج ۲، ص۷۴
۱۴. آل‌عمران/۱۷۰
۱۵. رعد/۲۹

رواق شهیدان

طلبه شهید پنجعلی مجاوری

خطاب به دولت رو به افول آمریکا نوشت: «شما نمی‌توانید با اسلام طرف شوید؛ چون خداوند پشتیبان اسلام است.»

تولد و تحصیلات

طلبه شهید پنجعلی مجاوری سال ۱۳۳۹ش در روستایی از توابع شهرستان میانه دیده به جهان گشود. او به دلیل شرایط اقتصادی خانواده و عدم وجود مدرسه راهنمایی در روستا، از ادامه تحصیل باز ماند و در روستا کمک کار پدر شد.

روحیه مذهبی و شوق به تعلیم و تعلم، اسباب ورود ایشان به حوزه علمیه را فراهم نمود، که در ۱۷ سالگی وارد حوزه جعفریه میانه شد. مدت دو سال در آن‌جا درس‌های مقدمات را خواند و پس از آن به حوزه مقدس قم عزیمت کرد. او در کنار تحصیل حوزوی، به خواندن درس‌های دوره راهنمایی و نیز همکاری با انتشارات جامعه مدرسین مشغول بود.

بصیرت شهید

شهادت مردان خدا، اثبات بصیرت آنان است که با رصد دقیق حوادث روزگار، خود را سپر ارزش‌های اسلامی نموده‌اند. شهید مجاوری در سال ۱۳۶۱ پس از کسب اجازه از والدین، از طریق بسیج شهر قم عازم جبهه گیلان‌غرب شد. او در حضور حدود چهار ماهه‌اش، با اقامه جماعت، تشکیل کلاس درس و نوحه‌سرایی و اجرای مراسم دعا و مناجات، باعث تقویت روحیه دیگر رزمندگان می‌شد.

شهادت سرخ

دفترچه‌ای از شهید باقی مانده که در آن اشعار حماسی نوشته بود و برای رزمندگان می‌خواند. نمونه‌ای از آن:

شب حمله، شب از خود گذشتن
شب حمله شب میثاق بستن
خدا را دیدن و خود را ندیدن
بت وابستگی‌ها را شکستن
شب حمله شب دیدار مهدی
به سنگر سر کشیدن کار مهدی!!

عاقبت این سرباز غیور امام عصر عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف در آبان‌ماه سال ۱۳۶۱ در منطقه گیلان‌غرب با نثار خون سرخش، ناصر دین و معین میهن گردید و به آرزویش رسید.

از کلمات شهید

حمله صدام به ایران، در واقع تجاوز به اسلام و قرآن بود، نه ایران. به‌خاطر آن وظیفه شرعی دانستم که آمادگی خود را برای مبارزه اعلام نمایم. ملتی که پشتیبانش خدا باشد، تمامی دنیا نمی‌تواند با او بجنگد.

منبع: حماسه‌سازان جاوید

تهیه و تنظیم: علی‌اکبر بخشی

حجت‌الاسلام والمسلمین فاضل با تأکید بر این‌که به نمایندگان طلاب اطمینان داریم، گفت: مجمع نمایندگان طلاب و فضلا، از ظرفیت‌های بزرگ حوزه‌های علمیه است که مورد توجه رهبر معظم انقلاب نیز بوده و می‌تواند کمک‌حال مرکز امور صیانتی حوزه باشد؛ چراکه با این تعداد کم، نمی‌توانیم مقابله درستی با تهاجمات داشته‌باشیم.

مسئول مرکز امور صیانتی حوزه‌های علمیه در جمع نمایندگان طلاب و فضلای حوزه علمیه قم

قرارگاه حفظ حوزه‌های علمیه راه‌اندازی می‌شود

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین مجتبی فاضل، ۶بهمن در نشست نمایندگان طلاب و فضلای حوزه علمیه با مدیران ارشد حوزه‌های علمیه که در دبیرخانه مجمع نمایندگان برگزار شد، به آسیب‌های پیرامون حوزه‌های علمیه پرداخت و با بیان این‌که حوزه‌های علمیه به دو دلیل در معرض آسیب‌های جدی قرار دارند، اذعان داشت: امروز دستگاه‌های بیگانه و معاند، برنامه‌ریزی‌های زیادی داشته و از ترفندهای گوناگون برای زمین‌گیر کردن حوزه استفاده می‌کنند؛ چراکه روحانیت را به‌واقع، تأثیرگذارترین قشر دانسته و برای آن نقشه‌های زیادی ریخته‌اند.

مسئول مرکز امور صیانتی حوزه‌های علمیه خاطرنشان ساخت: رشد فزاینده طلاب و حوزه‌های علمیه بعداز انقلاب اسلامی ایران، دومین دلیلی است که حوزه‌های علمیه را در معرض آسیب قرار داده است؛ چراکه حوزه، بسط و گسترش زیادی پیدا کرده و امروز روحانیت در مجامع، مراکز و نهادهای گوناگون حضور داشته و باید از جایگاه آن صیانت شود.

وی تصریح کرد: جامعه نو، نابهنجاری‌های جدیدی را به‌دنبال دارد و به‌همین میزان در حوزه روحانیت نیز، با توجه به نو بودن، دانش‌آموزانی که در همین کشور با سلایق و تفکرات جدید پرورش پیدا کرده‌اند، جذب حوزه می‌شوند که نیازمند صیانت است.

مجمع نمایندگان طلاب ظرفیت بزرگ حوزه

حجت‌الاسلام والمسلمین فاضل با تأکید بر این‌که به نمایندگان طلاب اطمینان داریم، بیان داشت: مجمع نمایندگان طلاب و فضلا از ظرفیت‌های بزرگ حوزه‌های علمیه است که مورد توجه رهبر معظم انقلاب نیز بوده و می‌تواند کمک‌حال مرکز امور صیانتی حوزه باشد؛ چراکه با این تعداد کم، نمی‌توانیم مقابله درستی با تهاجمات داشته باشیم.

حجت‌الاسلام والمسلمین فاضل با بیان این‌که «عرصه‌های صیانتی»، «استعلام»، «آسیب‌شناسی»، «پیشگیری» و... از زمینه‌هایی است که مرکز امور صیانتی و مجمع نمایندگان طلاب می‌توانند با یکدیگر تعامل و همکاری داشته باشند، اظهار داشت: امروز با یک جستجوی ساده در اینترنت می‌توانیم به بیش از ۶۰۰ کلیپ علیه روحانیت در موضوعات گوناگون برسیم؛ اما برای به تصویر کشاندن خدمت‌رسانی طلاب چه مقدار کار کرده‌ایم؟

حجت‌الاسلام والمسلمین فاضل با اشاره به این‌که راه‌اندازی قرارگاهی برای حفظ حوزه‌های علمیه با حضور ۲۰ نهاد مرتبط با این موضوع، یکی از مصوباتی است که برای آن برنامه‌ریزی‌های لازم انجام شده، بیان داشت: امروز مشکلات معیشتی گریبان‌گیر طلاب بوده و نرخ رشد تورم هم که برازنده نظام و کشور نیست، معضل بیشتری برای طلاب و فضلا ایجاد کرده است که از کنار این مشکلات معیشتی، معضلاتی نیز پیدا شده است.

نیازمند مشاوره با مرکز امور صیانتی هستیم

هم‌چنین حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی‌نژاد رئیس مجمع نمایندگان طلاب و فضلای حوزه علمیه قم نیز در این جلسه، با بیان این‌که وظایف مجمع نمایندگان به نحوی مرتبط با فعالیت‌های مرکز امور صیانتی حوزه‌های علمیه است، ابراز داشت: مأموریت‌های بسیاری برای نمایندگان طلاب تعریف شده که یکی از آن مأموریت‌ها، صیانت از حوزه‌های علمیه در بخش‌های گوناگون است.

رئیس مجمع نمایندگان طلاب و فضلای حوزه علمیه قم خاطرنشان ساخت: مرکز مدیریت حوزه برای ورود طلاب به شهرک مهدیه، ارتقای شهریه، اصل ورود طلبه‌های جدیدالورود به حوزه و... از نمایندگان طلاب استعلام و نظرسنجی دارند و بیان نظر از سوی نمایندگان کارسنگینی است که در این راستا، نیازمند دریافت مشورت از سوی مرکز امور صیانتی هستیم تا بتوانیم به‌صورت دقیق‌تر نظردهی داشته باشیم.

حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی‌نژاد تصریح کرد: امروز روحانیت، نقش حاکمیتی پیدا کرده و در رأس آن، جایگاه ولایت فقیه و ریاست قوه قضائیه وجود دارد و در سطوح پایین‌تر هم، روحانیون بسیاری داریم؛ پس توقع مردم از ما بالاست و صیانت و دفاع از شأن و جایگاه روحانیت بسیار مهم می‌باشد.

رئیس مجمع نمایندگان طلاب و فضلای حوزه علمیه قم با تأکید بر این‌که عمل، رفتار و کردار ما بسیار تأثیرگذار بوده و آیینه‌ای از بزرگان سلف ماست که نیازمند صیانت می‌باشد، ابراز داشت: امروز متأسفانه شاهد ورود برخی طلاب در حوزه هستیم که در موضوعات گوناگون در حال آسیب‌رسانی به جایگاه روحانیت هستند که مرکز امور صیانتی می‌تواند ورود مناسبی در این قضایا داشته باشد.

هم‌چنین در این جلسه، نمایندگان طلاب و فضلا نیز به بیان برخی از مشکلات و معضلات موجود پرداختند و مسئول مرکز امور صیانتی حوزه‌های علمیه نیز پاسخ داد.

حجت‌الاسلام والمسلمین آبادی‌پیشه خبر داد

امضای تفاهم‌نامه حوزه علمیه و وزارت نیرو در زمینه انرژی خورشیدی

مسئول دفتر امور موقوفات و منابع پایدار حوزه‌های علمیه گفت: در بحث منابع خورشیدی و استفاده از ظرفیت‌های انرژی طبیعی، دولت برنامه ۲۰ ساله‌ای را دنبال می‌کند که در همین بخش موافقت‌نامه‌ای بین حوزه و وزارت نیرو امضا شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین آبادی‌پیشه، ۱بهمن در پانزدهمین نشست مدیران میانی واحدهای ستادی حوزه‌های علمیه که در مرکز مدیریت حوزه علمیه برگزار شد، عنوان کرد: آن‌چه که ما باید دنبال کنیم، مباحث مربوط به موقوفات حوزه علمیه است.

وی افزود: سیاست‌گذاری کل موقوفات بر عهده سازمان اوقاف گذاشته شده؛ اما مسایل اوقاف مساجد، تکایا و حوزه‌های علمیه بر عهده دفتر امور موقوفات و منابع پایدار حوزه‌های علمیه است.

مسئول دفتر امور موقوفات و منابع پایداره حوزه‌های علمیه با بیان این‌که در حال حاضر حوزه علمیه دو هزار موقوفه و منابع پایدار دارد، خاطرنشان کرد: این دفتر دارای دو گروه موقوفات و منابع پایدار می‌باشد.

حجت‌الاسلام والمسلمین آبادی‌پیشه اظهار داشت: استفاده از منابع حوزوی، خودکفایی، استقلال عزت و جایگاه مردمی بالای حوزه از تأکیدات آیت‌الله اعرافی بوده و آینده‌نگری، احیای موقوفات حوزه، سرمایه‌گذاری‌های حساب‌شده و... از اهداف تأسیس دفتر امور موقوفات عنوان شده است.

وی با بیان این‌که دفتر موقوفات حوزه وظیفه سیاست‌گذاری را انجام می‌دهد، ابراز کرد: سیاست‌هایی که در یک استان پیرامون منابع پایدار باید دنبال شود، به استان‌ها و شهرستان‌ها ابلاغ شده است.

مدیر دفتر امور موقوفات و منابع پایدار حوزه‌های علمیه مطرح کرد: امروز معضل بیکاری به‌عنوان معضل بزرگ مطرح بوده و یکی از اهداف مهم حوزه در استان‌ها و شهرستان‌ها ایجاد اشتغال می‌باشد؛ باید بستری فراهم شود که مردم بتوانند با استفاده از ظرفیت حوزه به اشتغال بپردازند؛ اما این‌که حوزه با سرمایه ناچیز خود در جاهایی که نباید، ورود کند، با سیاست‌های کلان تفاوت دارد.

حجت‌الاسلام والمسلمین آبادی‌پیشه تأکید کرد: اگر قرار است در حوزه استان‌ها کاری صورت بگیرد، بستر آن کار فراهم شده و در حوزه شهرستان باید کارگروه‌های اقتصادی برای چکش‌کاری امور تشکیل و برگزار شود و پس‌از آن در هیئت‌مدیره صندوق نسبت به این طرح‌ها تصمیم‌گیری می‌کند.

وی با یادآوری این نکته از از مجموع ۱۵۰ طرحی که از کل شهرستان‌ها معرفی شده، تعداد ۵۰ طرح انجام شده و بیش‌از ۱۰ طرح دیگر به بانک‌ها معرفی شده است، اضافه کرد: بالای ۱۰۰ نمونه کاری با درآمد بالا، به استان‌ها معرفی شده که حفظ شأن حوزه در این طرح‌ها پیش‌بینی شده است.

مدیر دفتر امور موقوفات و منابع پایدار حوزه‌های علمیه افزود: سه جلد کتاب در بخش وقف حوزه تدوین شده و برای تخصیص موضوعات مراسم‌های مذهبی به وقف، ۱۰ منبر تعیین شده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین آبادی‌پیشه با بیان این‌که نماینده‌های استانی در پیام‌رسان سروش در حال انجام فعالیت هستند و گروه اندیش‌ورزان منابع پایدار نیز به ارائه طرح و بررسی طرح‌ها می‌پردازند، خاطرنشان کرد: یکی از کارهای این دفتر تدوین گزارشی از عملکرد اقدامات انجام شده در زمینه جذب منابع مالی است.

وی تأکید کرد: موقوفات حوزوی در سال ۹۶ نسبت به سال ۹۵، سه میلیارد تومان افزایش داشته؛ در سال ۹۶ بالای ۹ میلیارد تومان توسط هیئت‌های امنا جذب شد.

مسئول دفتر امور موقوفات و منابع پایدار حوزه‌های علمیه ابراز کرد: برخی از فعالیت‌های اقتصادی در شأن حوزه نیست؛ لذا یک شورای اقتصادی تشکیل شده که کارهایی را که در شأن حوزه نیست، به شرکت‌های دیگری واگذار کنند که این شرکت‌ها در برخی از استان‌ها حضور فعالی دارند.

حجت‌الاسلام والمسلمین آبادی‌پیشه مطرح کرد: در بحث منابع خورشیدی و استفاده از ظرفیت‌های انرژی طبیعی، دولت برنامه ۲۰ ساله‌ای را دنبال می‌کند که در همین بخش موافقت‌نامه‌ای بین حوزه و وزارت نیرو امضا شده که طی آن پیش‌بینی تسهیلاتی برای حوزه و تفویض یک‌سری اختیارات از مفاد آن بوده و شرکت‌های دارای استانداردهای بالاتر به حوزه معرفی شده‌اند؛ ۸۰ مدرسه تاکنون اعلام آمادگی کرده‌اند تا در این زمینه با حوزه همکاری کنند.

وی ادامه داد: هیئت‌مدیره صندوق مشخص شده و تاکنون نزدیک به ۶۰ مصوبه داشته و از محل بودجه جاری مبلغی برای سرمایه‌گذاری پیش‌بینی شده که در سال گذشته چهار میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان، پیش‌بینی شده بود که به‌دلیل مشکلات مالی، مبلغ سه میلیارد و ۴۰۰ میلیون تومان برای پروژه‌ها پیش‌بینی شد که در اقساط ۶۰ ماهه پرداخت می‌شود و یکی از شرایط اعطای این وام، آورده اقتصادی و نفع همگانی بوده است.

مسئول دفتر امور موقوفات و منابع پایداره حوزه‌های علمیه با بیان این‌که تشکیل هیئت امنای مدارس از مصوبات شورای‌عالی حوزه‌های علمیه بود، تصریح کرد: در برخی از اماکنی که امکان ایجاد مغازه وجود دارد، کارهایی انجام شده تا مدارس به فعالیت‌های اقتصادی ورود پیدا کرده و از وابستگی آن‌ها به دولت کم شود.

وی عنوان کرد: تعامل و رایزنی با مؤسسات اقتصادی آستان قدس رضوی و تسهیلاتی که از آن‌ها دریافت می‌شود، از دیگر امور انجام شده است.

فرزانگان

حجت‌الاسلام شیخ فارس حسون رحمة‌الله‌علیه

- **تولد:** ۱۳۴۷ش
- **وفات:** ۱۳۸۴ش
- **عمر:** ۳۷ سال
- **مدفن:** شیخان، قم
- **اساتید:** حضرات آیات حاج شیخ جواد تبریزی، وحید خراسانی، حجت‌الاسلام هاشمی خراسانی، مدرس افغانی و...
- **آثار:** وسیلة المحبین الی زیارة المقربین، الجهاد الابتدایی، الحج فی نهج‌البلاغة، اسرار الحج و اعماله الباطنیة، الجامع فی زیارت الامام الرضا علیه‌السلام و...
- **ولادت و نیاکان:** روحانی مخلص و پر تلاش مرحوم شیخ فارس حسون در سال ۱۳۴۷ خورشیدی در نجف اشرف در خانواده متدین و عاشق اهل‌بیت پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله دیده به جهان گشود. پدرش مرحوم حاج حسون ترک از تجار عمده فروش حبوبات و معرف نجف بود.

نیاکان شیخ حسون، حدود ۲۵۰ سال قبل از تبریز به عراق مهاجرت کردند و در آن‌جا نسل اندر نسل از تجار معروف و خیر به شمار می‌رفتند. پدر شیخ حسون نیز که از تجار نجف بود، ارتباطی نزدیک با علما داشت. وی مردی خیر بود و به طلاب و فقرای نجف کمک‌های بسیاری می‌کرد.

- **تحصیلات:** در حدود یک سال قبل از شروع جنگ تحمیلی عراق علیه جمهوری اسلامی ایران، رژیم بعثی عراق خانواده فارس حسون را به جرم ایرانی الاصل بودن از عراق اخراج کرد و خانواده ایشان به‌خاطر نسبتی که از جانب مادر با خاندان مرحوم آیت‌الله میلانی داشتند عازم مشهد شدند و در جوار مضجع شریف امام هشتم علی‌بن موسی‌الرضا علیه‌آلاف‌التحیة‌والثنا سکنی گزیدند. مرحوم فارس که در آن زمان نوجوان بود دروس مقدماتی را در حوزه علمیه مشهد شروع کرد و از محضر اساتید برجسته‌ای چون؛ استاد ابومعین حجت هاشمی خراسانی بهره‌مند شد.
- **عزیمت به قم:** عشق به تحصیل و روح تحقیق و جست‌وجوگری، حسون جوان را راهی حوزه علمیه قم کرد. هوش و زکاوت خدادادی و تلاش پیگیر فارس حسون باعث شد تا به سرعت، سطوح عالی را طی کرده و به دروس خارج فقه و اصول راه یابد. وی از شاگردان شاخص حضرات آیات وحید خراسانی و مرحوم شیخ جواد تبریزی به شمار می‌رفت.
- **فعالیت‌های علمی:** حجت‌الاسلام فارس حسون جزو فعال‌ترین و پرکارترین نیروهای جوان حوزه علمیه قم به شمار می‌رفت. برخی از فعالیت‌های ایشان عبارت است از: ۱) شرکت فعال در بسیاری از مجامع و نشست‌های علمی داخلی و خارجی از جمله مشارکت سازنده در کنگره علمی امام رضا علیه‌السلام، کنگره هزاره شیخ مفید، کنگره اعتدال و میانه‌روی در اسلام که در کشور اردن برگزار شد. ۲) سفر به نقاط مختلف جهان از جمله هندوستان، امارات متحده عربی، عربستان سعودی، کویت، سوریه، لبنان، مصر، مغرب و انگلیس. ۳) راه‌اندازی ستاد احیاء کتابخانه‌های عتبات عالیات در عراق. پس از سرنگونی رژیم بعثی این ستاد در سال ۱۳۸۳ شمسی آغاز به کار کرد. ۴) تأسیس مؤسسه قائم آل‌محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله و نیز تأسیس مرکز الابحاث العقایدیه در شهرهای قم و مشهد. وی خودش مدیریت مرکز پژوهش‌های اعتقادی را بر عهده داشت.
- **برنامه‌های مرکز الابحاث العقاید:** مرحوم فارس حسون درباره فعالیت‌های «مرکز الابحاث العقاید» می‌گوید: «مهم‌ترین کار این مرکز، پاسخ‌گویی به شبهاتی است که نسبت به مذهب شیعه مطرح می‌شود. پاسخ‌گویی به شبهات در این مؤسسه به طرق مختلف انجام می‌شود. برخی از شبهات را با نامه‌های الکترونیکی پاسخ می‌دهیم و در برخی از موارد به ارسال کتب، جزوه و سی‌دی اقدام می‌کنیم. اکنون با بیش از صد کشور جهان ارتباط داریم. برگزاری همایش‌های اعتقادی و علمی نیز از وظایف و اشتغالات دیگر مرکز است. تماس با کسانی که تازه شیعه شده‌اند و چاپ کتاب‌های آن‌ها در حال انجام است... تاکنون بیش از ۶۰ عنوان کتاب و ده‌ها برنامه لوح فشرده از این مرکز عرضه شده است.»
- **تألیفات:** استاد محقق فارس حسون در مدت کوتاه عمر خود، آثار ارزشمندی از خود به یادگار گذاشت. آثار مکتوب ایشان در حدود ۱۵ اثر در موضوعات مختلف است که در این مختصر به بعضی از آن‌ها اشاره می‌شود: الجهاد الابتدایی، الحج فی نهج‌البلاغه، الشطرنج، الجامع فی زیارة الامام الرضا علیه‌السلام، اسرار الحج و اعماله الباطنیه و تحقیقات و تعلیقات متعدده.
- **پرواز ملکوتی:** سرانجام محقق جوان استاد فارس حسون در شامگاه جمعه ۲۴ تیرماه سال ۱۳۸۴ شمسی در حادثه رانندگی ندای حق را لبیک گفت و به سرای باقی شتافت. خبر ناگوار وفاتش همه دوستان را متأثر ساخت. وقتی خبر وفات ایشان به مرجع عالی‌قدر حضرت آیت‌الله وحید خراسانی رسید، معظم‌له بسیار متأثر شدند و با وجود آن که همان روز از مسافرت بازگشته بودند، برای نماز بر پیکر مرحوم حسون حضور یافت و بعد از اقامه نماز با حالت تأثر خطاب به برادر بزرگ آن مرحوم گفتند: «من مات مدافعاً لمذهب اهل‌البیت مات شهیداً. ان‌شاءالله ایشان هم شهید شد و شهید است».

پیکر پاک آن مرحوم پس از تشییع و اقامه نماز، در قبرستان شیخان قم به خاک سپرده شد. مجالس ختم ایشان از سوی مسئول دفتر آیت‌الله سیستانی، حجت‌الاسلام والمسلمین شهرستانی در قم برگزار شد. در مشهد نیز از سوی مرکز ابحاث العقایدیه سه شب مراسم برگزار شد.

هم‌چنین در کربلا ضمن اعلام خبر رحلت ایشان از مأذنه حرم مطهر، از طرف کتابخانه امام حسین علیه‌السلام مراسم گرامی‌داشت برگزار گردید.

منبع: ستارگان حرم-ج۲۵/ تهیه و تنظیم: علی علیزاده ثانی

تشریح عملکرد واحد نظارت و بازرسی مرکز خدمات حوزه‌های علمیه

مدیرکل نظارت و بازرسی مرکز خدمات حوزه‌های علمیه با تأکید بر این‌که این اداره کل، به‌خوبی برای مراجعان شناخته شده نیست، گفت: واحد نظارت و بازرسی در خدمت طلاب و روحانیان و همکاران مرکز خدمات است تا پیشنهادها و انتقادهای آن‌ها را پیگیری کند و به نتیجه برساند.

یکی از مهم‌ترین ارکان مدیریت در سازمان‌ها، نظارت و بازرسی است؛ به‌واسطه این رکن، مدیران یک سازمان از حرکت صحیح همه عوامل به سمت اهداف تعیین‌شده یا تحقق نیافتن آن مطلع می‌شوند.

دفتر نظارت و بازرسی مرکز خدمات حوزه‌های علمیه وظیفه اجرای این رکن مهم را در این مرکز بر عهده دارد و میزان توفیق واحدهای مختلف در استمرار قوانین و مقررات ابلاغی و رعایت چارچوب‌های لازم را رصد و پایش می‌کند.

خبرگزاری حوزه، برای آشنایی با عملکرد واحد نظارت مرکز خدمات، با حجت‌الاسلام والمسلمین حسین جعفریانی مدیرکل نظارت و بازرسی این مرکز به گفت‌وگو نشسته است که تقدیم خوانندگان محترم هفته‌نامه افق حوزه می‌گردد.

• اداره‌کل نظارت و بازرسی چه وظایفی را بر عهده دارد؟

▪ این اداره‌کل بازوی مشاوره‌ای و فکری در بحث‌های نظارتی و بازرسی برای مدیران ارشد است و از بیرون گود، فعالیت مدیرانی را که درگیر مسایل اجرایی هستند، می‌نگرد و نقایص یا نقاط ضعف آنان را گوشزد می‌کند؛ در این تعریف مشخص است که وظیفه نظارت و بازرسی مچ‌گیری نیست؛ خیلی وقت‌ها نظارت باعث می‌شود که نقایص و مفاسد فعالیت‌ها شناسایی شده و قبل از بروز مشکل، از آن جلوگیری شود.

بازرسی مرکز خدمات نیز با هدف اجرای مقررات، آیین‌نامه‌ها یا دستورالعمل‌ها به‌نحو صحیح فعالیت می‌کند؛ در این قسمت عقیده نداریم که هر مغایرتی از خطاکار بودن یا قصد تخلف داشتن افراد نشئت می‌گیرد؛ بلکه در بعضی موارد آیین‌نامه را درست متوجه نشده‌اند و برداشت افراد از آیین‌نامه اشتباه است؛ بنابراین بسیاری از مسایل با تذکرات کتبی یا شفاهی برطرف می‌شود.

• اداره‌های زیرمجموعه واحد نظارت و بازرسی شامل چه اداراتی است.

▪ اداره «تحقیقات و رسیدگی به شکایات» واسطه‌ای برای پیگیری و حصول نتیجه مطالبات طلاب و فضلا است؛ مهم‌ترین برنامه‌های این اداره، رسیدگی به شکایات طلاب درباره مسایل و برنامه‌های جاری مرکز، تحقیق درباره تفاهم‌نامه‌ها و قراردادهای منعقدشده با ارگان‌های بیرون از مرکز و تحقیقات درباره کمیسیون‌ها و مانند آن‌هاست.

اداره «بررسی‌های سیستمی»، انجام امور مربوط به نظارت و بررسی و نحوه اجرای برنامه‌ها و آسیب‌شناسی آن با تکیه بر نرم‌افزارهای مرکز خدمات و تطبیق آن با مجموعه قوانین و مقررات را برعهده دارد.

اداره «بازرسان دفتر نظارت و بازرسی» وظیفه شناسایی و رفع ضعف یا تخلف در وظایف قانونی سازمان و حسن اجرای امور به‌وسیله کارکنان را به عهده دارد. بعضی از برنامه‌های بازرسی مرکز خدمات، مانند سرکشی و بازدید از مراکز استانی و ارائه گزارش عملکرد آن‌ها به‌صورت سالانه تعریف شده است و بعضی به دستور مدیران ارشد مرکز به‌صورت فوق‌العاده صورت می‌گیرد. دسته سوم از فعالیت‌های بازرسان نیز به‌صورت موردی و بر اساس گزارش‌های رسیده انجام می‌شود.

• آیا آیین‌نامه‌ها و مقررات مرکز به همکاران و جامعه هدف اطلاع‌رسانی می‌شود؟

▪ آشنایی با جزئیات شیوه‌نامه‌های اجرایی مرکز خدمات را از حقوق مخاطبان خود می‌دانیم و پیگیر بارگذاری این شیوه‌نامه بر روی وب‌گاه این مرکز هستیم. همه اداره‌ها باید در محیط کار خود تابلویی از مواردی را که هر طلبه به‌صورت معمول با آن مواجه می‌شود، برای اطلاع‌رسانی بهتر نصب کنند.

برای مثال در صندوق قرض‌الحسنه چگونگی گرفتن وام در تابلویی نصب شود تا طلاب در بدو امر با حقوق خود در دریافت تسهیلات و چگونگی ارائه تقاضا و میزان مدارک و ضامن‌های مورد نیاز آشنا شوند.

• نمونه مشخصی از تضییع حقوق طلاب و روحانیان به‌دلیل ناآشنایی‌شان با مقررات مرکز بفرمایید.

▪ بیمه تکمیلی خدمتی ارزشمند است که مرکز خدمات حوزه‌های علمیه با مشقت‌های فراوان توانسته است، آن را فراهم کند؛ هر طلبه می‌تواند بسیاری از هزینه‌های درمان خود را با بیمه تکمیلی جبران کند؛ اما به‌دلیل ناآگاهی جامعه هدف از حقوق خود در استفاده از این بیمه، گاهی حقوق این افراد تضییع می‌شود. در بعضی موارد به‌دلیل این ناآگاهی هزینه را پرداخت می‌کنند و مراجعه‌ای برای گرفتن آن ندارند.

بیمه تکمیلی خدمتی ارزشمند است که مرکز خدمات حوزه‌های علمیه با مشقت‌های فراوان توانسته است، آن را فراهم کند؛ هر طلبه می‌تواند بسیاری از هزینه‌های درمان خود را با بیمه تکمیلی جبران کند؛ اما به‌دلیل ناآگاهی جامعه هدف از حقوق خود در استفاده از این بیمه، گاهی حقوق این افراد تضییع می‌شود. در بعضی موارد به‌دلیل این ناآگاهی هزینه را پرداخت می‌کنند و مراجعه‌ای برای گرفتن آن ندارند.

این معضل ناآشنایی با حقوق، در شهرهای دور از مراکز استانی حادتر است؛ از این‌رو می‌بینیم که هر چه از مرکز فاصله می‌گیریم، استفاده از بیمه تکمیلی کمتر می‌شود؛ البته در استان‌هایی مانند اصفهان و خراسان رضوی که مدیران آن‌ها فعالیت‌های ویژه‌ای در اطلاع‌رسانی درباره این موضوع داشته‌اند، وضعیت متفاوت است.

• رسیدگی به شکایات چگونه انجام می‌شود؟

▪ علاوه بر قسمت اعلام شکایات که در درگاه اینترنتی مرکز خدمات در دسترس عموم است، در سامانه سخا نیز قسمتی برای وارد کردن مشکلات و شکایات طلاب تعبیه شده که برای ارتقای این قسمت، به‌دنبال ایجاد ارائه کد رهگیری به هر مطلب ارائه‌شده هستیم تا فرد بتواند نتیجه گزارش خود را پیگیر باشد.

البته همکاران ما شکایات را به‌صورت تلفنی هم پیگیری می‌کنند و در صورت نیاز، از فرد ارائه‌دهنده این شکایت دعوت می‌کنند تا به‌صورت حضوری توضیحات بیشتری را ارائه کند؛ در این فرآیند تفاوتی بین فرد مراجعه‌کننده و کارمند مرکز نیست.

هرچند هم‌اکنون قسمت‌های مختلف مرکز انتقادها و شکایت‌ها را به‌صورت جداگانه دریافت می‌کنند؛ اما این‌ها در آینده‌ای نزدیک در سامانه نظارت و بازرسی متمرکز خواهد شد. این سامانه فعلاً با ابزار محدود، کار خود را شروع کرده است و ویژگی آن قابلیت پیگیری شکایت از سوی فرد شاکی است.

البته بخش شکایاتی که در قسمت عمومی و قبل از ورود افراد به پنل سخا وجود دارد، محاسن خود را دارد که به‌خاطر آن محاسن، پایدار خواهد ماند؛ برای نمونه افرادی که شکایت خود را به‌صرف اطلاع‌رسانی مطرح می‌کنند و تمایلی ندارند که نام و اثری از آن‌ها باقی بماند، می‌توانند از این قسمت استفاده کنند.

• تفاهم‌نامه‌هایی که در سراسر کشور با فروشگاه‌ها، مراکز درمانی یا اردوگاهی امضا می‌شود؛ چگونه رصد می‌شود؟

▪ قبل از امضای هر تفاهم‌نامه در هر نقطه از کشور، نسخه‌ای از آن به این اداره‌کل ارسال می‌شود؛ بنده از مدیران استانی تقاضا کردم که قبل از این‌که پیش‌نویس تفاهم‌نامه خود را برای ما ارسال کنند، با معاونت مربوطه هماهنگی‌های لازم را انجام دهند؛ از معاونت‌های حقوقی، منابع انسانی و مالی مرکز هم درخواست کرده‌ایم که متن قراردادها را به‌صورت خام در اختیار مدیران استانی قرار دهند تا با شاکله قرارداد یا تفاهم‌نامه‌ها آشنا باشند و بر اساس آن، تفاهم‌نامه‌ها را بنویسند. بعداز دریافت این پیش‌نویس‌ها همکاران ما در اداره‌کل نظارت و بازرسی، مفاد این تفاهم‌نامه‌ها را بررسی می‌کنند.

• آیا پس‌از امضای این تفاهم‌نامه‌ها، بر حسن انجام آن‌ها نیز نظارت دارید؟

بله این کار انجام می‌شود. حتی اگر گلایه و شکایتی درباره هرکدام از تفاهم‌نامه‌ها نباشد، به‌صورت موردی نظارت‌هایی انجام می‌شود؛ ولی با این حال نمی‌توانیم تمام تفاهم‌نامه‌های امضاشده در سراسر کشور را بررسی کنیم.

تاکنون بازرسی از ۹ استان انجام شده است و بنا داریم که در سال ۹۷ بازرسی از یازده استان انجام شود؛ یکی از موضوعات بازرسی ما، مراکز طرف قرارداد مانند فروشگاه‌ها، درمانگاه‌ها یا اردوگاه‌ها هستند. نتیجه این بازرسی‌ها را در گزارش‌های خود اعلام می‌کنیم و این گزارش‌ها به مدیران استانی و معاونت‌های مربوطه ارائه می‌شود.

• در این بازدیدها با طلبه‌ها هم‌صحبت می‌شوید؟

▪ بله؛ یکی از بازرسی‌های ما مراجعه به مدارس علمیه استان‌ها است؛ در هر مدرسه علمیه ابتدا خلاصه‌ای از خدمات مرکز را اعلام می‌کنند و بعداز آن هر طلبه‌ای که شکایتی داشته باشد، با ذکر نام و کد خود شکایت خود را مطرح می‌کند؛ همان‌جا با مدیر آن مدرسه هماهنگ می‌کنیم و در زمان برگشت، پیگیری‌های لازم انجام می‌شود.

• حرف آخر!

▪ نظارت و بازرسی وظیفه اصلاح در سازمان را به عهده دارد و تا جایی که امکان دارد، قصد داریم، کار اصلاح را بسیار بسته انجام دهیم تا کسی از فعالیت ما مطلع نشود و آبرو و حیثیت افراد به خطر نیفتد؛ البته در نهایت مجبور هستیم تا گزارش فعالیت‌های خود را به حجت‌الاسلام والمسلمین ربانی رئیس مرکز خدمات ارائه دهیم.

درباره مواردی که ورود ما به مسایل موجب دل‌خوری افراد می‌شود، باید تأکید کنم که مصلحت سازمان این ورود را ایجاب می‌کند؛ این مصلحت نیز سلیقه‌ای نیست. برای مثال مؤلفه‌های مدونی برای شرایط فردی که قرار است، رئیس یک اداره یا اداره‌کل شود، وجود ندارد؛ اگر قواعدی هم وجود دارد، بر حسب تجربه‌ها و یافته‌های شخصی است؛ البته تدوین این مؤلفه‌ها را آغاز کرده‌ایم تا در آینده، این نگاه نارضایتی مبنی بر اتهام برخورد سلیقه‌ای با افراد و موضوعات مرتفع شود.

فراخوان پذیرش طلاب شیعه و سنی در دانشگاه مذاهب اسلامی

دانشگاه مذاهب اسلامی از طریق آزمون اختصاصی (ویژه طلاب) برای سال تحصیلی جدید در سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری دانشجو می‌پذیرد.

به گزارش خبرگزاری حوزه از تهران، دانشگاه مذاهب اسلامی بر اساس مجوز وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و با نظارت سازمان سنجش آموزش کشور، از میان طلاب حوزه‌های علمیه شیعه و مدارس علوم دینی اهل‌سنت، از طریق آزمون اختصاصی برای سال تحصیلی ۹۹ –۹۸ در سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری دانشجو می‌پذیرد.

بر اساس اعلام معاونت آموزشی این دانشگاه، آزمون اختصاصی جذب طلاب دانشگاه در ۱۸ رشته محل، ۵ اردیبهشت ۹۸ در شهرهای قم، بندرعباس، زاهدان، سنندج، گنبد کاووس و بوشهر برگزار خواهد شد.

علاقه‌مندان می‌توانند با مراجعه به سایت دانشگاه به نشانی اینترنتی www.mazaheb.ac.ir و با مطالعه دقیق دفترچه آزمون اختصاصی نسبت به ثبت‌نام اقدام نمایند.

رشته‌محل‌های آزمون جذب اختصاصی دانشگاه مذاهب اسلامی در سال تحصیلی ۹۹ – ۹۸ به این شرح می‌باشد:

مقطع کارشناسی: رشته‌های فقه و حقوق امامیه، فقه و حقوق شافعی، فقه و حقوق حنفی، زبان و ادبیات عرب، علوم قرآن و حدیث.

مقطع کارشناسی ارشد: رشته‌های فقه مقارن و حقوق جزای اسلامی، فقه مقارن و حقوق خصوصی اسلامی، تاریخ اسلام، فقه مقارن و حقوق عمومی اسلامی و فلسفه و کلام اسلامی.

مقطع دکتری: رشته علوم قرآن و حدیث.

محل برگزاری آزمون با توجه به مندرجات دفترچه آزمون در شهرهای قم، بندرعباس، زاهدان، سنندج و گنبد کاووس و بوشهر خواهد بود.

یادآوری می‌شود، طلاب محترم اهل‌سنت در صورت قبولی می‌توانند از شهریه شورای برنامه‌ریزی مدارس علوم دینی اهل‌سنت کشور برخوردار شوند و هم‌چنین در صورت برخورداری از شرایط خاص می‌توانند از مزایای بورسیه این شورا نیز بهره‌مند گردند. گفتنی است، لینک و نشانی صفحه ثبت‌نام reg.mazaheb.ac.ir می‌باشد.

امضای تفاهم‌نامه همکاری جامعة‌الزهرا علیهاالسلام و پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی اسلامی

مراسم امضای تفاهم‌نامه همکاری‌های علمی پژوهشی بین جامعة‌الزهرا علیهاالسلام و پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی در تبلیغات با حضور حجج‌اسلام سیدمحمود مدنی و نجف لک‌زایی مدیران این دو مرکز علمی برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین مدنی در این مراسم با اشاره به این‌که مجموعه بزرگ دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم و پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی از مراکز بالنده و از افتخارات فرهنگی انقلاب اسلامی به‌شمار می‌روند، اظهار داشت: جامعة‌الزهرا علیهاالسلام نیز از رویش‌های انقلاب اسلامی در زمینه آموزش و تربیت زنان متعهد، باایمان و اندیشمند در علوم اسلامی است و این دو مجموعه عظیم، ظرفیت‌های علمی قابل استفاده‌ای دارند که می‌توانند با هم‌افزایی از آن‌ها بهره‌مند شوند.

وی، رویکرد جامعة‌الزهرا علیهاالسلام در سال‌های اخیر را توجه ویژه به مسئله پژوهش و تربیت پژوهشگر دانست و گفت: در همین راستا طرح تربیت پژوهشگر در این مرکز علمی کلید خورد و امروز حدود ۱۵۰ نفر از طلاب سطح ۳ در حال آشنایی با خرده‌مهارت‌های پژوهشگری زیر نظر استادان خود هستند.

وی در پایان تأکید کرد تا در تفاهم‌نامه‌های بین دو مجموعه جامعة‌الزهرا علیهاالسلام و پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی باید، گام‌های عملی برای طرفین دیده شود تا نتیجه آن، ارائه پژوهش‌های مناسب و کارآمد برای مردم، جامعه و نظام اسلامی باشد.

طبق این گزارش، رئیس پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی نیز در این مراسم به‌وجود ۱۰ پژوهشکده و دو مرکز پژوهشی در پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی اشاره کرد و گفت: در مجموع ۳۸ گروه پژوهشی، ۱۰۴ عضو هیئت علمی و ۴۵ پژوهشگر تمام‌وقت و ۳۰۰ استاد به‌صورت پروژه‌ای با این پژوهشگاه همکاری می‌کنند.

آثار ماندگار

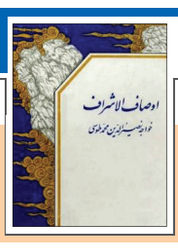

اوصاف الاشراف

ابوجعفر محمدبن حسن طوسی معروف به خواجه نصیر طوسی از اکابر علمای امامیه در قرن ششم هجری است. احاطه او بر علوم مختلف بدان میزان بود که به او لقب استاد البشر داده‌اند.

او تحصیل علم را نزد پدر و دایی‌اش در طوس آغاز کرد و پس از آن برای علم‌اندوزی به نیشابور، قم، اصفهان و عراق رفت. در این مدت چنان علومی اندوخت که سر آمد دانشمندان عصر خود گشت. پس از آن به خراسان برگشت و به درخواست ناصرالدین به قلعه اسماعیلیان دعوت شد و مدت ۲۶ سال آن‌جا زیست. با حمله مغول که به برچیده شدن حکومت اسماعیلیان انجامید، از ملازمان هلاکوخان گردید.

از خواجه طوسی آثار فراوانی در علوم مختلف به‌خصوص ریاضیات برجا مانده که جزو منابع عالم اسلام محسوب می‌شوند. او عاقبت در سال ۶۷۲ق در بغداد درگذشت و در حرم کاظمین دفن شد.

اوصاف الاشراف

اوصاف الاشراف از آثار با ارزش خواجه نصیرالدین طوسی در زمینه اخلاق و عرفان عملی است که حدود سال ۶۶۱ق به‌صورت مختصر و کوتاه و به زبان فارسی نوشته شده است. مؤلف مباحث اخلاقی و معرفتی را در قالب مراحل سیر و سلوک و از ابتدای راه یعنی ایمان تا پایان آن یعنی «فناء» بیان کرده است. این کتاب نثری شیوا و روان‌تر از اخلاق ناصری دارد و به همین دلیل بیشتر مورد استقبال طالبان کمال قرار گرفت. خواجه در تمام مراحل، جانب شریعت و طریقت را گرفته و ارتباط این دو را به‌خوبی حفظ و بیان کرده است. نقشی که این کتاب در پیوند تشیع و عرفان ناب دارد، از مهم‌ترین ویژگی این کتاب به شمار می‌رود.

آقا بزرگ تهرانی نام این کتاب را «اوصاف الاشراف فی السیر و السلوک» بیان کرده که منظور از الاشراف نیز اهل سیر و سلوک است.

انگیزه مؤلف

مؤلف در مقدمه کتاب، نگارش اوصاف الاشراف را از امور مهم نویسندگی‌اش دانسته که مدت‌ها وجود کارهای زیاد، مانع نوشتن آن می‌شده است؛ تا این‌که به توصیه شمس‌الدین محمد جوینی وزیر هلاکوخان به تألیف آن پرداختم.

محتوا و ساختار

این رساله در شش بخش و در هر بخش به جز بخش آخر، دارای شش فصل است که مؤلف در هر فصل به یکی از اوصاف سالک الی‌الله اشاره می‌نماید. هر یک از فصول این کتاب با آیه‌ای از قرآن آغاز می‌شود و در ضمن مباحث، به احادیث و آیات قرآن استناد شده است.

بخش‌ها و فصول کتاب عبارت است از:

بخش اول مربوط به ویژگی‌هایی است که سالک باید در آغاز حرکت داشته باشد و شامل ایمان، ثبات، نیت، صدق، انابه و اخلاص است.

بخش دوم مربوط به ارائه روش‌هایی است که سالک باید به کمک آن موانع را بردارد که شامل توبه، زهد، فقر، ریاضت، محاسبه و تقواست.

بخش سوم کتاب به ویژگی‌های سالکان پرداخته که شامل فصول خلوت، تفکر، خوف، رجا، صبر و شکر است.

بخش چهارم به مقدمات وصول الی الله اشاره دارد و شامل فصول ارادت، شوق، محبت، معرفت، یقین و سکون است.

بخش پنجم به برخی دیگر از خصوصیات سالکان پرداخته و شامل فصول توکل، رضا، تسلیم، توحید، اعتماد و وحدت می‌باشد.

مؤلف در بخش ششم کتاب تنها به بحث فناء پرداخته است که مقصد و مقصود نهایی طالبان حقیقی است.

ترجمه و تعریب

این رساله را شیخ محمدبن علی جرجانی به زبان عربی ترجمه کرده که بنابه گفته مرحوم محمدتقی مدرس رضوی، یک نسخه از آن در کتابخانه آستان قدس رضوی و نسخه دیگر آن در کتابخانه دانشگاه تهران موجود است.

چاپ و نشر

کتاب اوصاف الاشراف در طول تاریخ مورد توجه علما و خواص بوده و به همین خاطر به کرات چاپ و منتشر شده است. اخیراً وزارت ارشاد اسلامی ایران نیز آن را چاپ نمود.

تهیه و تنظیم: علی‌اکبر بخشی

من فاطمه هستم

پیام‌ها و آموزه‌های حیات بخش در شرح و تفسیر خطبه فدکیه

نوشتاری از حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمحمد تقی قادری از اساتید حوزه و دانشگاه

بخش اول

اگر بخواهیم به عظمت خطبه فدکیه و ضرورت شرح و تفسیر آن به‌درستی واقف شویم می‌بایست به چند نکته توجه کنیم:

نکته اول: خطبه فدکیه پیش از آن‌که خطبه باشد، بهترین سند و بی‌واسطه‌ترین و محکم‌ترین منبع برای شناخت ابعاد وجودی حضرت فاطمه علیهاالسلام است؛ چراکه هر فراز از بیست و دو فراز این خطبه، بروز و ظهور یکی از ابعاد وجودی آن حضرت است و ما می‌توانیم با تعمق در هریک از این فرازها، بدون‌واسطه به عظمت شخصیت حضرت زهرا علیهاالسلام پی برده و بر میزان معرفت و آگاهی خود بیفزاییم.

نکته دوم: به‌دلیل همین نقش کلیدی که خطبه فدکیه در شناخت و معرفت نسبت به ابعاد وجودی حضرت فاطمه علیهاالسلام دارد، محققین فراوانی تلاش کردند تا با شرح و تفسیر خطبه، زمینه درک و فهم مفاهیم بلند عرفانی، فلسفی، کلامی، جامعه‌شناسی، روان‌شناسی، تفسیری، اخلاقی، فقهی، حقوقی و سیاسی را که حضرت در هر یک از این موضوعات در قامت امیر آن حوزه ظاهر شده است، فراهم سازند. نویسنده، هرچند در کتاب «من فاطمه علیهاالسلام هستم» این وظیفه را تفصیلاً انجام داده است، ولی در این یادداشت با سبک نوین که خواننده بتواند در کوتاه‌ترین زمان با محتوای عمیق خطبه ارتباط برقرار کرده و هرچه بیشتر نسبت به ابعاد وجودی حضرت فاطمه علیهاالسلام آگاهی و معرفت پیدا کند، به شرح و تفسیر پرداخته است.

نکته سوم : این نقد نخست به صاحب این یادداشت و سپس به همه ارادتمندان حضرت صدیقه شهیده وارد است و هیچ عذری هم در برابر این خجالت و شرمساری نداریم و آن اینکه فاطمیّه‌های فراوانی در عمرمان پشت سر گذاشتیم، ولی متن خطبهٔ فدکیّه‌ای را که خطابه و ایرادش به قیمت جان حضرت زهرا سلام الله علیها تمام شد و با این خطبه بود که مسیر و خط ولایی ترسیم و نهادینه گردید که حاصل آن شکل‌گیری نظام مقدس جمهوری اسلامی بر پایه نظام ولایی است، مطالعه نکردیم و به تدبر در آن نپرداختیم. جفایی که هرگز خود را نخواهیم بخشید و راهی هم جز خجالت و شرمساری در پیشگاهش نخواهیم داشت. از همین رو براینکه به کمترین وظیفه خود عمل کرده باشیم بخش هایی از این خطبه را مورد تجزیه و تحلیل قرار می دهیم.

گزارش چگونگی ورود به مسجدالنبی

متن گزارش: «لَاثَتْ خِمَارَهَا عَلَى رَأْسِهَا وَ اشْتَمَلَتْ بِجِلْبَابِهَا وَ أَقْبَلَتْ فِي لُمَةٍ مِنْ حَفَدَتِهَا وَ نِسَاءِ قَوْمِهَا تَطَأُ ذُيُولَهَا مَا تَخْرِمُ مِشْيَتُهَا مِشْيَةَ رَسُولِ اللهِ ﷺ حَتَّى دَخَلَتْ عَلَى أَبِي بَكْرٍ- وَ هُوَ فِي حَشْدٍ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَ الْأَنْصَارِ وَ غَيْرِهِمْ فَنِيطَتْ دُونَهَا مُلَاءَةٌ فَجَلَسَتْ ثُمَّ أَنَّتْ أَنَّةً أَجْهَشَ الْقَوْمُ لَهَا بِالْبُكَاءِ فَارْتَجَّ الْمَجْلِسُ ثُمَّ أَمْهَلَتْ هُنَيْئَةً حَتَّى إِذَا سَكَنَ نَشِيجُ الْقَوْمِ وَ هَدَأَتْ فَوْرَتُهُمْ»

در این متن که گزارش چگونگی آمدن حضرت فاطمه علیهاالسلام برای ایراد خطبه به مسجدالنبی است، چند پیام و درس عملی وجود دارد:

پیام اول: از این‌که در متن آمده است: «لَاثَتْ خِمَارَهَا عَلَى رَأْسِهَا وَ اشْتَمَلَتْ بِجِلْبَابِهَا» این درس و پیام را می‌یابیم که حجاب و عفاف، نه‌تنها مانع ازحضور زن در عرصه‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی نیست، بلکه زن می‌تواند با پوشش کامل و حجاب برتر در تمام عرصه‌ها از جمله در پیچیده‌ترین حوداث سیاسی ورود پیدا کرده و از ارزش‌های دینی خود دفاع نماید. بنابراین همان‌گونه که نمی‌توان به بهانه این‌که حفظ حجاب و چادر دست و پا گیراست، حجاب را از زن گرفت، همین طور نمی‌توان با بهانه این‌که حضور در عرصه سیاسی، اجتماعی با عفاف و حجاب سازگار نیست، زن را از حضور در چنین عرصه‌هایی محروم کرد؛ چراکه می‌بینیم حضرت فاطمه علیهاالسلام با حفظ حجاب و عفاف در پیچیده‌ترین حادثه سیاسی حضور پیدا کرد.

پیام دوم: از متن «وَ أَقْبَلَتْ فِي لُمَةٍ مِنْ حَفَدَتِهَا وَ نِسَاءِ قَوْمِهَا»؛ این پیام و درس را درمی‌یابیم که شأن و منزلت سیاسی داشتن، منافاتی با تواضع و مردمی‌بودن ندارد، همان‌گونه که مردمی‌بودن نیزمنافاتی با شأن و منزلت اجتماعی ندارد؛ چراکه حضرت فاطمه علیهاالسلام با این‌که زندگی کاملاً مردمی داشتند، با جمعی از زنان بنی‌هاشم با هیبت و شکوه خاص به مسجدالنبی رفتند تا مردم و غاصبان خلافت را متوجه عظمت خود نمایند.

پیام سوم: از متن در «تَطَأُ ذُيُولَهَا»؛ این درس عملی را از حضرت فاطمه علیهاالسلام می‌آموزیم که عفاف و حجاب برای آن حضرت آن‌چنان مهم بوده است که نه‌تنها از حجاب برتر، یعنی «چادر» استفاده می‌نمودند، بلکه چادرشان آن‌قدر بلند بود که روی پایشان را می‌پوشاند و به هنگام راه‌رفتن روی زمین کشیده می‌شد.

پیام چهارم: از متن «مَا تَخْرِمُ مِشْيَتُهَا مِشْيَةَ رَسُولِ اللهِ ﷺ»؛ این پیام را درمی‌یابیم که حضرت فاطمه علیهاالسلام، نه‌تنها رسول‌الله ﷺ را از نظر فکری و معنوی و سیاسی الگوی خود قرار داده بود، بلکه از نظر رفتاری نیز آن‌چنان پیامبر ﷺ الگوی وی بود که راه‌رفتن و گام برداشتنش نیزهمانند رسول‌الله ﷺ بوده است؛ آن هم به‌گونه‌ای که نسخه دوم وجود پیامبر ﷺ شده بود و مردم پیش از آن‌که هنگام راه‌رفتن آن حضرت را ببینند، راه‌رفتن پیامبر ﷺ را می‌دیدند.

پیام پنجم: از متن «أَجْهَشَ الْقَوْمُ لَهَا بِالْبُكَاءِ»؛ در می‌یابیم که رحلت پیامبر و مظلومیت حضرت فاطمه علیهاالسلام به‌گونه‌ای در مهاجرین و انصار تأثیر گذاشته بود که با شنیدن صدای حضرت فاطمه علیهاالسلام آن‌چنان بی‌تابی می‌کردند که هر کس، خود را برزانوی دیگری قرار می‌داد و اشک می‌ریخت؛ چراکه «أَجْهَشَ» به معنای چنین بی‌تابی و بی‌قراری است.

پیام‌های عارفانه خطبه فدکیه

متن خطبه: «الْحَمْدُ للهِ عَلَى مَا أَنْعَمَ وَ لَهُ الشُّكْرُ عَلَى مَا أَلْهَمَ وَ الثَّنَاءُ بِمَا قَدَّمَ مِنْ عُمُومِ نِعَمٍ ابْتَدَأَهَا وَ سُبُوغِ آلَاءٍ أَسْدَاهَا وَ تَمَامِ مِنَنٍ أَوْلَاهَا جَمَّ عَنِ الْإِحْصَاءِ عَدَدُهَا وَ نَأَى عَنِ الْجَزَاءِ أَمَدُهَا وَ تَفَاوَتَ عَنِ الْإِدْرَاكِ أَبَدُهَا وَ نَدَبَهُمْ لِاسْتِزَادَتِهَا بِالشُّكْرِ لِاتِّصَالِهَا وَ اسْتَحْمَدَ إِلَى الْخَلَائِقِ بِإِجْزَالِهَا وَ ثَنَّى بِالنَّدْبِ إِلَى أَمْثَالِهَا».

در این فراز، حضرت فاطمه علیهاالسلام در قامت اسوی همه عارفان و سالکان ظاهر شده و به تحلیل راز شکر حضرت باری‌تعالی پرداخته است. از همین رو چند پیام عارفانه در این فراز وجود دارد:

پیام اول: از این‌که فرمود: «الْحَمْدُ للهِ عَلَى مَا أَنْعَمَ»؛ این پیام را دارد که همان‌گونه که انسان به حکم عقل و فطرت و نیز به حکم آیه ۶۰ سوره الرحمن: «هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ» وظیفه دارد که در برابر احسان هم‌نوعانش نیکی کرده و سپاسگزار باشد، همین طور وظیفه دارد که در برابر نعمت بی‌منت خداوند متعال نیز شاکر باشد.

پیام دوم: از این‌که فرمود: «وَ لَهُ الشُّكْرُ عَلَى مَا أَلْهَمَ» این پیام را دارد که همان‌گونه که در برابر نعمت مادی می‌بایست به حکم عقل و فطرت شاکر خدا باشیم، همین طور وظیفه داریم که در برابر نعمت معنوی، مثل دریافت‌هایی که از حقایق هستی و بدون استدلال و برهان عقلی و مقدمات قبلی برای ما حاصل می‌شود و نامش الهام است، خدا را شاکر و سپاسگزار باشیم.

پیام سوم: راز شکر خداوند متعال در این است که اولاً: پیش از آن‌که ما آفریده شویم، خداوند متعال همه نعمت‌هایی را که در استمرار و بقای حیاتمان به آن نیازمند هستیم، خلق کرده است و از همین رو فرمود: «وَ الثَّنَاءُ بِمَا قَدَّمَ». ثانیاً: خلق و آفرینش نعمت‌ها پیش از خلق ما، به‌دلیل این نبوده که ما چنین حقی داشته‌ایم، بلکه چون خداوند فیاض مطلق بوده، این چنین کاری را کرده است: «مِنْ عُمُومِ نِعَمٍ ابْتَدَأَهَا». ثالثاً: خدا را بایست از این جهت هم شاکر باشیم که آن‌چه را که خلق کرده، متناسب و همگون با نیاز انسان است: «وَ سُبُوغِ آلَاءٍ أَسْدَاهَا» رابعاً: هرچند که ما وظیفه داریم در برابر نعمت الهی شاکر باشیم، ولی از آن‌جایی که نعمت الهی گسترده است و آغاز و پایانی برای آن قابل تصور نیست، هرگز بشر نمی‌تواند حق شکر نعمت‌های خدا را ادا کند. از همین رو فرمودند: «جَمَّ عَنِ الْإِحْصَاءِ عَدَدُهَا وَ نَأَى عَنِ الْجَزَاءِ أَمَدُهَا وَ تَفَاوَتَ عَنِ الْإِدْرَاكِ أَبَدُهَا»

پیام چهارم: این است که سپاس و شکرگزاری خداوند از این جهت نیست که حق‌تعالی نیاز به شکر و ستایش بشر داشته باشد، بلکه از این جهت است که طبق آیه «لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ»، (ابراهیم/۷) خداوند متعال نعمت‌های بیشتری به ما بدهد و نعمتش را بر نعمت‌های دیگر بیفزاید، از همین رو حضرت فرمود: «وَ نَدَبَهُمْ لِاسْتِزَادَتِهَا بِالشُّكْرِ»

پیام‌های فلسفی خطبه فدکیه

متن خطبه: «وَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ كَلِمَةٌ جُعِلَ الْإِخْلَاصُ تَأْوِيلَهَا وَ ضُمِّنَ الْقُلُوبُ مَوْصُولَهَا وَ أَنَارَ فِي التَّفَكُّرِ مَعْقُولُهَا الْمُمْتَنِعُ مِنَ الْأَبْصَارِ رُؤْيَتُهُ وَ مِنَ الْأَلْسُنِ صِفَتُهُ وَ مِنَ الْأَوْهَامِ كَيْفِيَّتُهُ ابْتَدَعَ الْأَشْيَاءَ لَا مِنْ شَيْءٍ كَانَ قَبْلَهَا وَ أَنْشَأَهَا...»

در فراز سوم این خطبه، حضرت فاطمه علیهاالسلام در قامت استاد همه حکمای حکمت متعالیه ظاهرشده و به توصیف ذات و صفات حضرت باری‌تعالی برخاسته است. از همین رو، در این فراز به چند پیام مهم عقلی و فلسفی اشاره می‌شود:

پیام اول: از این‌که فرمود: «... كَلِمَةٌ جُعِلَ الْإِخْلَاصُ تَأْوِيلَهَا» این درس توحیدی را به ما آموزد که بین اخلاص در فکر و اخلاص در عمل، رابطه تنگاتنکی وجود دارد؛ به این معنا که اگر شخص در مقام اندیشه به این باور رسیده باشد که همه عالم در برابر ذات اقدس الهی، هیچ و پوچ است و اوست که روزی‌رسان و برآورنده حاجت است، قطعاً در مقام عمل نیز چنین انسانی با چنین باوری هرکاری را که انجام می‌دهد، جزرضای خدا را در نظر نمی‌گیرد و کسی جز حق‌تعالی را شریک عمل خودش نمی‌کند.

پیام دوم: از این‌که فرمود: «وَ ضُمِّنَ الْقُلُوبُ مَوْصُولَهَا وَ أَنَارَ فِي التَّفَكُّرِ مَعْقُولُهَا» این درس توحیدی را به ما آموزد که بین توحید و کلمه توحید رابطه تنگاتنگی وجود دارد؛ به این معنا که همان‌گونه انسان از راه فطرت و عقل به اصل توحید و این‌که جهان خالقی دارد ایمان می‌آورد، از همین راه به کلمه «توحید» و این‌که این مبدأ یکی است و ثانی ندارد، می‌تواند ایمان بیاورد؛ چراکه عقل و فطرت، هم راهی است برای اثبات «توحید» و هم برای درک و اثبات کلمه «توحید».

پیام سوم: از این‌که فرمود: «الْمُمْتَنِعُ مِنَ الْأَبْصَارِ رُؤْيَتُهُ» این درس توحیدی را به ما می‌آموزد که از آن‌جایی که به‌دلیل عقلی، حق‌تعالی جسم نیست و وجود محض و مجرد است، پس با چشم سردیده نمی‌شود. از آن‌جایی که به‌دلیل عقلی صفات خدا چون عین ذات اوست و بی‌نهایت است، پس توصیف او به زبان امکان ندارد که فرمود: «وَ مِنَ الْأَلْسُنِ صِفَتُهُ»، و از آنجایی که خداوند به‌دلیل مجردبودن کم و کیف ندارد، پس واقعیت خدا با قوه واهمه هم قابل درک نیست و هرگز نمی‌توان به حقیقت خدایی پی برد که فرمود: «وَ مِنَ الْأَوْهَامِ كَيْفِيَّتُهُ».

پیام چهارم: درس توحیدی دیگری که این خطبه می‌آموزد، این است که بین اختراع مخترعین و آفرینش حق‌تعالی از این جهت تفاوت وجود دارد که:

اولاً: خداوند، موجودات عالم هستی را در حالی به وجود آورده که ماده اولیه آن‌ها وجود نداشت، ولی مخترعین هرآنچه را اختراع می‌کنند، مواد اولیه آن وجود دارد و هیچ‌چیزرا از عدم و نیستی به وجود نمی‌آوردند؛ از این رو حضرت می‌فرمایند: «ابْتَدَعَ الْأَشْيَاءَ لَا مِنْ شَيْءٍ كَانَ قَبْلَهَا».

ثانیاً: آنچه را خداوند خلق کرده، ابداع و بدون نمونه قبلی است، ولی آنچه را که مخترعین خلق می‌کنند، کپی‌برداری از نمونه پیشین است: «وَ أَنْشَأَهَا بِلَا احْتِذَاءِ أَمْثِلَةٍ امْتَثَلَهَا».

ثالثاً: آنچه را که مخترعین خلق می‌کنند، از سر نیاز و احتیاج است، ولی خداوند هرآنچه را خلق کرده از سر بی‌نیازی است: «وَ ذَرَأَهَا بِمَشِيَّتِهِ مِنْ غَيْرِ حَاجَةٍ مِنْهُ إِلَى تَكْوِينِهَا وَ لَا فَائِدَةٍ لَهُ فِي تَصْوِيرِهَا».

پیام پنجم: درس توحیدی دیگر این فراز خطبه این است که هرچند خداوند، به‌دلیل غنی مطلق بودن، غرض فاعلی از خلق عالم هستی ندارد، ولی به‌دلیل حکیم‌بودن غرض فعلی از آفرینش دارد چراکه:

اولاً: حق‌تعالی می‌خواهد حکمت خودش و این‌که قدرتش در خلق همراه با مصلحت است را ثابت نماید: «إِلَّا تَثْبِيتاً لِحِكْمَتِهِ».

ثانیاً: روحیه اطاعت‌پذیری را در بندگان ایجاد کند؛ چراکه وقتی انسان ببیند که مخلوق چنین خالقی است، فرمان الهی را اطاعت و از معصیت دوری می‌کند: «وَ تَنْبِيهاً عَلَى طَاعَتِهِ».

ثالثاً: با آفرینش عالم هستی، در مقام آشکارکردن عظمت قدرت خویش است تا بشر با دیدن قدرت بی‌انتهای حضرت حق، خود را ناچیز دیده و راه تواضع و فروتنی را در پیش گرفته و به عبادت و پرستش حضرت حق می‌پردازد: «وَ إِظْهَاراً لِقُدْرَتِهِ تَعَبُّداً لِبَرِيَّتِهِ».

رابعاً: جهان هستی را خلق کرده است تا زمینه دعوت انبیاء فراهم شود. زیرا انبیاء در دعوت خود دلیل و برهان می‌خواهند و بهترین دلیل برای اثبات دعوت همین نظام احسن است: «وَ إِعْزَازاً لِدَعْوَتِهِ».

پیام ششم: همان‌گونه که خداوند از آفرینش عالم هستی غرض فعلی داشت نه فاعلی، از ثواب و عقابی هم که در برابر اطاعت و معصیت قرار داد، غرض فعلی دارد نه فاعلی؛ یعنی ثواب را قرار داد تا اطاعت‌کنندگان امید به بهشت پیدا کنند و عقاب را هم قرار داد تا معصیت‌کنندگان بترسند و از معصیت اجتناب کنند: «ثُمَّ جَعَلَ الثَّوَابَ عَلَى طَاعَتِهِ وَ وَضَعَ الْعِقَابَ عَلَى مَعْصِيَتِهِ ذِيَادَةً لِعِبَادِهِ مِنْ نَقِمَتِهِ وَ حِيَاشَةً لَهُمْ إِلَى جَنَّتِهِ».

تفاوت پیامبر اسلام با انبیاء

متن خطبه: «وَ أَشْهَدُ أَنَّ أَبِي مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ اخْتَارَهُ قَبْلَ أَنْ أَرْسَلَهُ وَ سَمَّاهُ قَبْلَ أَنِ اجْتَبَاهُ وَ اصْطَفَاهُ قَبْلَ أَنِ ابْتَعَثَهُ إِذِ الْخَلَائِقُ بِالْغَيْبِ مَكْنُونَةٌ وَ بِسَتْرِ الْأَهَاوِيلِ مَصُونَةٌ وَ بِنِهَايَةِ الْعَدَمِ مَقْرُونَةٌ عَلَماً مِنَ اللهِ تَعَالَى بِمَآلِ الْأُمُورِ وَ إِحَاطَةً بِحَوَادِثِ الدُّهُورِ وَ مَعْرِفَةً بِمَوَاقِعِ الْأُمُورِ».

در فراز چهارم، حضرت فاطمه علیهاالسلام پیش از آن‌که به بحث کلامی بعثت بپردازند، به معرفی رسول گرامی اسلام ﷺ و تفاوت آن حضرت با انبیاء سلف پرداختند. از همین رو چند پیام کلیدی در این فراز وجود دارد:

پیام اول: آن مقام و منزلتی که زمینه رسول شدن پیامبر گرامی اسلام ﷺ را فراهم ساخت، چیزی نبود جز این‌که آن حضرت توانست با پیمودن منزل سیر و سلوک ویژه، به مقام بندگی و عبدبودن برسد. از همین رو حضرت فاطمه علیهاالسلام می‌فرماید: «وَ أَشْهَدُ أَنَّ أَبِي مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ».

پیام دوم: بین پیامبر اسلام و دیگر پیامبران صلوات‌الله‌علیهم‌اجمعین از دو جهت تفاوت دارد:

اولاً: حق‌تعالی وی را پیش از آن‌که در این دنیا به‌عنوان خاتم‌الانبیاء برگزیند، او را در عالم نور به‌عنوان پیامبر برگزید. ثانیاً: در زمان و مکان معین او را به‌عنوان خاتم‌النبیین در این جهان برگزید: «اخْتَارَهُ قَبْلَ أَنْ أَرْسَلَهُ».

پیام سوم: حق‌تعالی نه‌تنها به همه انبیاء سلف و ملائکه از خاتم‌الانبیاء بودن او خبرداده بود، بلکه نامش را نیز انتخاب کرده و انبیاء سلف را با نام مبارک و مقام رفیع و بلندش آشنا ساخته بود: «وَ سَمَّاهُ قَبْلَ أَنِ اجْتَبَاهُ وَ اصْطَفَاهُ قَبْلَ أَنِ ابْتَعَثَهُ».

پیام چهارم: پیامبر گرامی ﷺ همان‌گونه که آفرینش جسمانی داشت که در زمان معین و مکان معین از پدری به نام عبدالله و مادری به نام آمنه متولد شد، وجود نورانی هم داشت که پیش از عالم هستی و آن زمانی که همه موجودات در نیستی محض قرار داشتند، خداوند وجود نورانی رسول اعظم ﷺ را خلق کرده است. «إِذِ الْخَلَائِقُ بِالْغَيْبِ مَكْنُونَةٌ ؛ یعنی زمانی تورا برگزید که همه خلایق معدوم بودند»، «وَ بِسَتْرِ الْأَهَاوِيلِ مَصُونَةٌ؛ یعنی و وقتی او را برگزید که خلایق به پوشش عدم محفوظ بودند»، «وَ بِنِهَايَةِ الْعَدَمِ مَقْرُونَةٌ؛ یعنی و همه موجودات به منتهای عدم مقرون بودند».

پیام پنجم: این‌که حق‌تعالی به پیامبر اعظم خود، دو وجود نوری و جسمانی داد و دوبار وی را برگزید؛ یکی در عالم نور و دیگری در عالم مادی و پیش از بعثتش همه انبیاء را با نامش آشنا ساخت، راز و سرش این بود که حق‌تعالی خالق عالم هستی از جمله انسان است و با علم غیبش واقف بر مسیر تکاملی است و می‌دانست بشر در این سیر تکاملی باید منزل به منزل طی طریق کند. از همین رو نخست انبیاء سلف را مبعوث کرد و آن‌ها را با نام خاتم‌النبیین آشنا کرد تا زمینه ظهور و بعثت خاتم انبیاء را فراهم سازد: «عَلَماً مِنَ اللهِ تَعَالَى بِمَآلِ الْأُمُورِ وَ إِحَاطَةً بِحَوَادِثِ الدُّهُورِ وَ مَعْرِفَةً بِمَوَاقِعِ الْأُمُورِ».

فلسفه بعثت پیامبر اسلام ﷺ

متن خطبه: «ابْتَعَثَهُ اللهُ إِتْمَاماً لِأَمْرِهِ وَ عَزِيمَةً عَلَى إِمْضَاءِ حُكْمِهِ وَ إِنْفَاذاً لِمَقَادِيرِ رَحْمَتِهِ فَرَأَى الْأُمَمَ فِرَقاً فِي أَدْيَانِهَا عُكَّفاً عَلَى نِيرَانِهَا عَابِدَةً لِأَوْثَانِهَا مُنْكِرَةً للهِ مَعَ عِرْفَانِهَا فَأَنَارَ اللهُ بِأَبِي مُحَمَّدٍ ص ظُلَمَهَا وَ كَشَفَ عَنِ الْقُلُوبِ بُهَمَهَا وَ جَلَى عَنِ الْأَبْصَارِ غُمَمَهَا وَ...»

این فراز از خطبه فدکیه، سه پیام و درس از بعثت نبی گرامی اسلام برای مخاطبین دارد:

پیام اول: رسول گرامی اسلام درمحیطی مبعوث شد که اولاً: مردم از نظر اعتقادی آنچنان به انحراف کشیده شده و از دین حنیف توحیدی ابراهیمی فاصله گرفته و دسته‌دسته شده بودند که دسته‌ای آتش می‌پرستیدند و دسته دیگر بت را عبادت می‌کردند: «فَرَأَى الْأُمَمَ فِرَقاً فِي أَدْيَانِهَا عُكَّفاً عَلَى نِيرَانِهَا عَابِدَةً لِأَوْثَانِهَا». ثانیاً: با این‌که در فطرت و سرشت آن‌ها میل به وجود خدا وجود داشت، ولی آن‌ها به این ندای پاک باطنی خود پاسخ نمی‌دادند، بلکه بت می‌پرستیدند: «مُنْكِرَةً للهِ مَعَ عِرْفَانِهَا»

پیام دوم این است که رسول گرامی اسلام ﷺ در مدت بیست و سه سال از بعثت توانست با نقش بی‌بدیل خود در میان مردم جزیره‌العرب که در انحراف فکری و فساد اخلاقی و فرهنگی به سر می‌بردند:

اولاً: بت‌پرستی را به خداپرستی و ظلم و نابرابری را به عدالت و مساوات تبدیل کند: «فَأَنَارَ اللهُ بِأَبِي مُحَمَّدٍ ﷺ ظُلَمَهَا».

ثانیاً: به همه پرسش‌های بی‌پاسخ پیرامون مرگ و زندگی و حشر و نشر که مردم جزیره‌العرب داشتند، پاسخ دادند و این ابهام را از ذهن و چشمشان برداشت: «وَ كَشَفَ عَنِ الْقُلُوبِ بُهَمَهَا وَ جَلَى عَنِ الْأَبْصَارِ غُمَمَهَا».

ثالثاً: پیامبر به‌دلیل مدیریت فرهنگی و تربیتی توانست با تحمل همه سختی، راه و سبک درست‌زیستن و اندیشیدن و نیز با بالابردن سطح آگاهی، راه عبور از تاریکی‌های فرهنگی و خارج‌شدن از موقعیت بد فرهنگی را در پیش روی آنان قرار دهد: «وَ قَامَ فِي النَّاسِ بِالْهِدَايَةِ فَأَنْقَذَهُمْ مِنَ الْغَوَايَةِ وَ بَصَّرَهُمْ مِنَ الْعَمَايَةِ وَ هَدَاهُمْ إِلَى الدِّينِ الْقَوِيمِ وَ دَعَاهُمْ إِلَى الطَّرِيقِ الْمُسْتَقِيمِ»

پیام سوم: در عظمت و بزرگی رسول گرامی ﷺ همین بس که آن حضرت از ویژگی‌هایی برخوردار بوده است که اولیای الهی دیگر برخوردار نبوده‌اند و آن اینکه: اولاً: قبض روح وی به امر الهی توسط عزراییل به هنگام مرگ، پس از اجازه خود پیامبر گرامی، آن هم با مهربانی انجام گرفت: «ثُمَّ قَبَضَهُ اللهُ إِلَيْهِ قَبْضَ رَأْفَةٍ وَ اخْتِيَارٍ». ثانیاً: برخلاف بسیاری از انسان‌ها که رفتنشان از این دنیا به آخرت، به‌دلیل تعلق خاطری که دارند به‌سختی انجام می‌گیرد، رسول گرامی آن‌چنان خود را آماده منزل آخرت کرده بود که با رضایت خاطر، آماده رفتن به جهان آخرت شد: «وَ رَغْبَةٍ وَ إِيْثَارٍ فَمُحَمَّدٌ ص مِنْ تَعَبِ هَذِهِ الدَّارِ فِي رَاحَةٍ». ثالثاً: رسول خدا ﷺ در حالی رهسپار آخرت شد که از یک طرف، ملائک در گرداگرد وی بودند و از طرف دیگر، رضایت حق‌تعالی را نیز با خود به همراه داشت: «قَدْ حُفَّ بِالْمَلَائِكَةِ الْأَبْرَارِ وَ رِضْوَانِ الرَّبِّ الْغَفَّارِ وَ مُجَاوَرَةِ الْمَلِكِ الْجَبَّارِ».

ادامه دارد...

حجاب و عفاف، نه‌تنها مانع ازحضور زن در عرصه‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی نیست، بلکه زن می‌تواند با پوشش کامل و حجاب برتر در تمام عرصه‌ها از جمله در پیچیده‌ترین حوداث سیاسی ورود پیدا کرده و از ارزش‌های دینی خود دفاع نماید. بنابراین همان‌گونه که نمی‌توان به بهانه این‌که حفظ حجاب و چادر دست و پا گیراست، حجاب را از زن گرفت همین طور نمی‌توان با بهانه این‌که حضور در عرصه سیاسی، اجتماعی با عفاف و حجاب سازگار نیست، زن را از حضور در چنین عرصه‌هایی محروم کرد؛ چراکه می‌بینیم حضرت فاطمه علیهاالسلام با حفظ حجاب و عفاف در پیچیده‌ترین حادثه سیاسی حضور پیدا کرد.

اسلام و رابطه آن با جهان معاصر

سلسله گفتارهایی از دکتر سهیل اسعد، مبلغ و فعال فرهنگی در عرصه بین‌الملل ■ بخش سوم

در نگاه بین‌المللی، مخاطبان یک مبلغ، فقط جهان اسلام نیست. به عبارت دیگر مخاطب در نگاه بین‌المللی، غیرمسلمانی است که در یک کشور غیراسلامی زندگی می‌کند. بر همین اساس ساختار برنامه‌های آموزشی، تبلیغی در حوزه باید مبتنی بر شناخت‌ها و نیازها سازماندهی شود. لذا اولین گام در مدیریت تبلیغ بین‌المللی محیط‌شناسی است که شامل فرهنگ‌شناسی، میدان‌شناسی و موقعیت‌شناسی است. دومین گام هم مخاطب‌شناسی می‌باشد. فهمیدن نیازهای دنیای معاصر و برنامه‌ریزی طبق این نیازها را در گفت‌وگوی هفته‌نامه افق حوزه با دکتر سهیل اسعد اندیشمند و مبلغ آرژانتینی در ادامه می‌خوانیم.

رسالت اسلام یک رسالت بین‌المللی است

اولین مفهومی که باید در تبلیغ بین‌المللی به آن بپردازیم، بعد بین‌المللی بودن اسلام است، تا زمانی که نگاه ما در بحث تبلیغ، بین‌المللی نباشد نمی‌توانیم به برنامه‌های جهانی اسلام بپردازیم، یکی از اشکالات حوزه قبل از پیروزی انقلاب این بود که برنامه‌های تبلیغی حوزه‌های علمیه، علما و حتی مرجعیت دینی منحصر در منطقه خاصی بود که آن را جهان اسلام می‌نامیدیم، اصل تبلیغ و برنامه‌های هدایت انسانی هم مخصوص این مناطق بوده است، بنابراین شکل، محتوا و مضمون حوزه به جهان اسلام و مسلمین مربوط می‌شد اما با پیروزی انقلاب و باز شدن آفاق جدید در عرصه بین‌الملل، حوزه متوجه شده است که باید در این عرصه کار کند. در آن زمان مرکز جهانی علوم اسلامی تأسیس شد و در مدیریت حاضر هم جامعة‌المصطفی العالمیه و دیگر سازمان‌های بین‌المللی نظیر سازمان فرهنگ و ارتباطات ایجاد شدند که تحول عمیقی ایجاد کرده‌اند، اما مشکل اینجاست که پیش از این‌که نگاه ما بین‌المللی باشد، اقدام به ایجاد ساختارهای بین‌المللی کرده‌ایم، زمانی که نگاه یک شخص بین‌المللی باشد برای او تفاوتی ندارد که کجا مشغول به فعالیت باشد و با چه کسی صحبت کند و کجا مستقر باشد، نمونه موفق تجربه بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران، در بحث سیاست خارجی و بحث امنیتی و نظامی است. امروزه در مسایل امنیتی، سیاسی و نظامی به این نتیجه رسیده‌ایم که پروژه ما یک پروژه بین‌المللی است و شاهد هستیم که شخصیتی مانند قاسم سلیمانی یک روز در عراق است، یک روز در سوریه و یک روز در کشور دیگری است، چراکه امنیت برای آن‌ها تنها امنیت ایران نیست، بلکه امنیت مسلمانان، شیعیان و مستضعفان است. اگر این نوع نگاه که ما در مسایل سیاسی، نظامی و امنیتی داریم در مسایل فرهنگی داشته باشیم، حوزه می‌تواند تحول بزرگ‌تری را ایجاد کند.

الگوی قرآنی تبلیغ بین‌الملل

مخاطب در مسیحیت، یهودیت و سایر ادیان یک مخاطب خاص است. اما خطاب قرآن یک خطاب فرازمانی و فرامکانی است، گستره مخاطبین قرآن وسیع است چراکه زمان و مکان در آن مطرح نیست. قرآن به نحوی خطاب می‌کند که هر کس از هر نژادی در هر محدوده جغرافیایی و در هر برهه زمانی می‌تواند از معارف و احکام آن استفاده بکند. هیچ‌گاه نمی‌توانند از قرآن کریم مطلبی برداشت کنند که بگویند این ناسیونالیستی بوده و متعلق به اعراب است، از این جهت اصل قرآن بُعد بین‌المللی دارد و دین اسلامی را معرفی می‌کند که کاملاً بین‌المللی است، متأسفانه بعدها ما آن را منطقه‌ای کردیم، بنده نمونه‌هایی را عرض می‌کنم، در بعضی کشورهایی که تعداد مسلمانانشان زیاد است شاهد هستیم که خودشان را تقسیم کرده‌اند، مثلاً مساجد آمریکا عبارتند از مسجد پاکستانی‌ها، مسجد عرب‌ها، مسجد ایرانی‌ها، مسجد عراقی‌ها و... . شاید این سؤال مطرح شود که پشت این تفرقه یک نگاه مدیریتی قرار دارد، چون آن‌ها زبان و فرهنگ خاص خودشان را دارند، اما این کار با نگاه بین‌المللی و راهبردی، به اسلام لطمه می‌زند. تا زمانی که نتوانیم اسلام را به‌عنوان یک دین بین‌المللی معرفی کنیم که هیچ فرقی بین عرب و عجم، سفید و سیاه ندارد، خیلی سخت می‌توانیم به این پروژه بین‌المللی برسیم.

سیره بین‌المللی پیامبر اکرم ﷺ و ائمه اطهار علیهم‌السلام در تبلیغ اسلام

سیره پیامبر اکرم ﷺ و اهل‌بیت علیهم‌السلام یک مأموریت منطقه‌ای نبوده است. مانند نامه‌هایی که به کشورهای مختلف فرستاده‌اند و رسالت‌های بین‌المللی اصحاب رسول اکرم ﷺ، اعزام برخی از مبلغان زبان‌دان که پیامبر اکرم ﷺ بعداز صلح حدیبیه در سال ششم هجرت، شش نفر را برای انتشار پیام دین اسلام به پادشاهان و کشورهای قدرتمند آن زمان فرستاد که این روش عملی تبلیغ است، مکاتبات بین‌المللی نبی مکرم اسلام و نامه ایشان به شش کشور جهان، (پادشاه ایران، اهالی نجران، پادشاه اسکندریه، مردم یمن، پادشاه روم و بحرین) سیره بین‌المللی ایشان است، در سیره ائمه اطهار علیهم‌السلام از امام سجاد علیه‌السلام داریم که ایشان چقدر به تربیت بردگان اهتمام می‌ورزید، در برخی از کتب تاریخی آمده است که ایشان تا چهار هزار برده از سیاه‌پوستان آفریقا را تربیت کرده‌اند. شمال آفریقا، اروپا و اندلس در اختیار اسلام بوده است، تا جایی اسلام موفق شده که هشت قرن در اروپا حاکمیت داشته باشد، این تجربه‌ای ارزشمند است که باید از آن یاد بگیریم، آن زمان، زبان عربی مانند زبان انگلیسی امروز بود و زبان عربی زبان علمی، آکادمیک و زبان تحقیق و بحث بود.

تبلیغ نباید یک اتفاق موسمی باشد

تا نگاه ما نسبت به اسلام و پروژه تبلیغی یک نگاه بین‌المللی نشود نمی‌توانیم به یک ساختار، سیستم و مدیریت بین‌المللی برسیم. آن‌چه که بنده در محیط‌های حوزوی می‌بینم هنوز نگاه بین‌المللی نشده است و نمونه هم زیاد داریم، مثلاً در ایران ایام تبلیغ ایام خاصی است. چرا مبلغین فقط در محرم و رمضان به تبلیغ می‌روند؟ در ایران و امثال ایران کارهای دیگری برای هدایت مردم انجام می‌شود و فضاهای دیگری هم هست، مانند کانال‌های تلویزیونی، یا در دانشگاه یک استاد متدین حضور دارد، یا در کتابخانه کتاب‌های زیادی وجود دارد، در روزنامه‌ها آیات قرآن ذکر می‌شود یا مقالاتی چاپ می‌شود، در جهان اسلام فضایی وجود دارد که شما را از روحانیت مستغنی می‌کند، یعنی فضاهای تبلیغی و فرهنگی در تمام جهات وجود دارند که اگر انسان بدون روحانی بماند مشکل خاصی نیست، حالا می‌خواهیم این تجربه را در سطح بین‌المللی منتقل کنیم، الآن وضع به همین صورت است و سازمان‌های تبلیغی بین‌المللی ما، فقط در محرم و رمضان برنامه تبلیغی دارند و در طول سال برنامه خاصی ارائه نمی‌دهند، مانند سبد فرهنگی مبلغان که مخصوص محرم و رمضان است و یا بودجه خرید بلیط فقط در محرم و رمضان وجود دارد یا دوره‌هایی که برای مبلغین بین‌المللی برگزار می‌شود در محرم و رمضان است، یعنی ما فضای جامعه اسلامی را به فضای بین‌المللی منتقل کرده‌ایم، این به این معناست که شما در ماه رمضان روحانی فرستاده‌اید و بعداز ماه رمضان روحانی برمی‌گردد و مسلمین و تازه مسلمان‌های جهان بدون دین مانده‌اند، چراکه آن‌جا مثل جهان اسلام نیست که کتابخانه و استاد متدین، روزنامه و کانال تلویزیونی مذهبی داشته باشد، آن‌جا اگر روحانی نباشد هیچ چیز نیست، البته امروزه بحث شبکه‌های اجتماعی مطرح است، ولی در سال‌های گذشته این شبکه‌ها وجود نداشت و برنامه‌های بین‌المللی ما به همین شکل انجام می‌گرفت، این مشکل از نگاه ما سرچشمه می‌گیرد، نگاه ما بین‌المللی نشده است، اگر نگاه ما بین‌المللی بود به برنامه‌های دیگری می‌پرداختیم.

فهمیدن نیازهای دنیای معاصر و برنامه‌ریزی کردن بر طبق این نیازها

چیزی که به‌عنوان بین‌الملل در حوزه تعریف شده است انتقال تجربه ایران به دیگر ملت‌هاست، یعنی برنامه‌های مذهبی ایران را با همان ذهنیت‌ها، قالب‌ها و محتواها به سطح بین‌الملل منتقل کرده‌اند، یعنی اگر در ایران یا جهان اسلام یکی از ابزارهای تبلیغ منبر است، در سطح بین‌الملل هم منبر را ایجاد کرده‌ایم و اگر در ایران روضه‌خوانی داریم، همین روضه‌خوانی را به سطح بین‌الملل منتقل کرده‌ایم، اگر این‌جا زیارت قبور ائمه به‌عنوان مسئله ممدوحی شناخته می‌شود، همین را به سطح بین‌الملل القاء کرده‌ایم، طبیعی است کسی که در شهر قم باشد به زیارت حضرت معصومه علیهاالسلام می‌رود، اما کسی که در استرالیا زندگی می‌کند چطور به او بگوییم حتماً به زیارت حضرت معصومه علیهاالسلام بروید؟ منظور این است که سطح بین‌المللی تبلیغ همان انتقال تجربه ایران نیست، سطح بین‌المللی تبلیغ در یک فضای دیگر است، سطح بین‌المللی تبلیغ در واقع فهمیدن نیازهای دنیای معاصر و برنامه‌ریزی کردن بر طبق این نیازها و سپس برآورده کردن آن‌هاست. تا زمانی که ساختار ما یک ساختار بین‌المللی نباشد که بومی‌های کشورهای مختلف در این ساختار حاضر باشند و همفکری نشود و با هم برنامه‌ریزی نکنند، باز هم وضعیت به‌صورت یک حوزه ایرانی یا یک ساختار یا سازمان ایرانی در دیگر کشورها باقی خواهد ماند، تجربه بین‌المللی تبلیغات می‌گوید شما هیچ وقت نمی‌توانید به‌عنوان یک فرد غریبه به کشورهای دیگر بروید و روی آن ملت‌ها نفوذ پیدا کنید، آن‌جا باید یک شبیه‌سازی و بومی‌سازی اتفاق بیفتد تا این حرکت به مقصد برسد.

محیط‌شناسی و مخاطب‌شناسی دو رکن مهم در مدیریت تبلیغ بین‌المللی

معمولاً سازمان‌های بین‌المللی برای خودشان یک تقسیم‌بندی منطقه‌ای دارند، مثلاً وقتی وزارت امور خارجه می‌خواهد سفیران را برای مأموریت‌ها اعزام کند بحث اداره آفریقا، اداره آمریکا و اروپا، اداره اقیانوسیه و... پیش می‌آید، این یک تقسیم‌بندی جغرافیایی است، یعنی جهان را بر طبق جغرافیا و تقسیمات قاره‌ای تقسیم‌بندی کرده‌اند، ما در سازمان‌های حوزوی همین تقسیم‌بندی را اتخاذ کرده‌ایم. مثلاً در آمریکای لاتین کشوری مانند برزیل داریم که زبان آن پرتغالی است، فرهنگ آن‌ها هم برزیلی است که اعم از مسیحیت کاتولیک و پروتستان است و از لحاظ اقتصادی کاپیتالیستی هستند. بزرگ‌ترین جمعیت لبنانی جهان در کشور برزیل قرار داد، تعداد لبنانی‌های برزیل از جمعیت مردم ساکن لبنان بیشتر است، جمعیت ساکن در لبنان چهار میلیون نفر است اما هشت میلیون لبنانی در برزیل زندگی می‌کنند، حال وقتی مبلغی به برزیل اعزام می‌شود تا با مسلمانان کار کند، آیا به برزیل می‌رود یا به لبنان؟ وقتی ما تقسیم‌بندی جغرافیایی می‌کنیم این قبیل ملاحظات را نداریم، امروز ترکیب و بافت جمعیتی جهان خیلی عوض شده است. در آمریکای لاتین کشورهایی داریم که کل جمعیت آن‌ها چهار میلیون نفر است، مانند کاستاریکا، پاناما، نیکاراگوئه. وقتی می‌گوییم آمریکای جنوبی یا آمریکای لاتین یعنی آمریکایی که زبان اسپانیایی بلد هستند و شامل ۲۲ کشور می‌شوند. این مسئله در تقسیم‌بندی جغرافیایی لحاظ نشده است و کل آمریکای مرکزی را به‌عنوان یکی از مناطق مهم اتخاذ کرده‌ایم در حالی که فقط در کشور ایالات متحده ۲۵ میلیون مخاطب اسپانیایی زبان داریم اما وقتی می‌خواهیم مبلغی را به کشور ایالات متحده بفرستیم به او می‌گوییم باید زبان انگلیسی بداند. در محیط‌شناسی و مخاطب‌شناسی به این نتیجه می‌رسیم که امروزه دنیا تقسیم‌بندی کاملاً متفاوتی دارد. در اندونزی هر جایی که می‌رفتم رستوران‌ها عربی بود یا چند نفر عربی بلد بودند وقتی سؤال کردم گفتند چند میلیون یمنی در اندونزی زندگی می‌کنند و اصل تاریخ ورود اسلام به اندونزی به مهاجران یمنی برمی‌گردد. پس وقتی چند میلیون یمنی در اندونزی داریم، تقسیم‌بندی ما جغرافیایی نخواهد بود، منظورم این است که امروزه ترکیب و بافت جمعیتی جهان مهم است، کاری به این نداریم که مثلاً فرانسه در اروپاست، بله فرانسه در اروپاست اما در فرانسه چندین میلیون مسلمان داریم، آقای تیجانی می‌گفتند فقط در شهر پاریس هزار مسجد وجود دارد، حالا مسجد یا خانه‌ای که در آن فعالیت فرهنگی مذهبی انجام می‌دهند، جاهایی که صوفی‌ها هستند و مسلمانان حضور دارند، پس این دیگر فرانسه نیست، بلکه مانند جهان اسلام است، مثلاً در لندن پنج میلیون مسلمان داریم و از لحاظ مخاطب‌شناسی خودش جهان اسلام است. بسیاری از روستاهای ایتالیا به‌گونه‌ای است که کانه در لبنان حضور دارید، عفت آن‌ها، لباس، آداب و رسوم و شغل آن‌ها را که می‌بینید مانند مسلمین است، یا مثلاً در دبی چه می‌بینید؟ در دبی به زحمت می‌توانید یک کلمه عربی بشنوید، از این جهت آن‌چه که ما به‌عنوان تقسیم‌بندی منطقه‌ای در نظر می‌گیریم باید روی دو معیار قرار بگیرد، اول محیط‌شناسی است که شامل فرهنگ‌شناسی و میدان‌شناسی و موقعیت‌شناسی است و دوم مخاطب‌شناسی که این‌ها برای مدیریت تبلیغی بین‌المللی مهم است، اگر این را معیار قرار دادیم بسیاری از مسایل عوض خواهد شد، شاید مسئول اروپا باید به لبنان برود و مسئول لبنان به برزیل برود، مثلاً زمانی که در لبنان بودم متوجه شدم بحث مهاجرت در لبنان از ایام حکومت عثمانی‌ها آغاز شد و امروزه لبنان تنها کشور دنیاست که ساکنین آن کشور کمتر از شهروندان خارج از آن کشور هستند در لبنان حدود چهار میلیون لبنانی حضور دارند و در خارج از لبنان ۲۵ میلیون لبنانی زندگی می‌کنند، در انتخابات احزاب لبنان اصلاً به فکر ساکنین خود لبنان نیستند، بلکه به خارج از لبنان نگاه می‌کنند، در سفارتخانه‌ها تبلیغ می‌کنند تا مهاجرین به آن‌ها رأی بدهند، این یک نگاه بین‌المللی است و آن‌ها این مطلب را درک کرده‌اند و ما باید در بحث تبلیغ چنین حالتی داشته باشیم و نگاه تبلیغی ما روی مسایل حساس قرار بگیرد، بسیاری از کشورها که از لحاظ جغرافیایی در شرق هستند به لحاظ فرهنگی کاملاً غربی بوده و هیچ اثری از شرق در آن‌ها دیده نمی‌شود. امروزه بحث شرق و غرب در زمینه فرهنگی، محیط، مسایل آموزشی و روش و سبک زندگی مطرح است، اگر بخواهید در دانشگاه‌های لبنان درس بخوانید در واقع به دانشگاهی در اروپا رفته‌اید، سبک، نظام، روش آموزشی و اساتید و کتاب‌های دانشگاه‌های لبنان کاملاً غربی است و چون ما با مخاطبی سر و کار داریم که در این فضا زندگی می‌کند، نگاه بین‌المللی به ما می‌گوید درست است که لبنان از لحاظ جغرافیایی در شرق است، اما آیا مخاطبین ما در شرق زندگی می‌کنند و آداب و رسوم آن‌ها شرقی است؟

برایتان خاطره‌ای نقل می‌کنم، بنده در سال ۱۹۹۵ به لبنان رفتم در حالی که زبان عربی بنده ضعیف بود و اساساً به لبنان رفتم تا زبان عربی خودم را تقویت کنم، پدر و مادر ما از یک روستا در شمال لبنان هستند که در آن روستا مدرسه، آموزشگاه و شغلی وجود ندارد و بیشتر اهالی آن‌جا به طرابلس می‌روند که در واقع پایتخت دوم لبنان و یک منطقه سنی‌نشین است، بنده به طرابلس رفتم، زمانی که خواستم زبان عربی یاد بگیرم با مشکلی مواجه شدم و آن این‌که بین زبان عربی فصیح که در کتاب هست با لهجه لبنانی تفاوت زیادی وجود دارد به‌طوری که اساساً دو زبان متفاوت هستند بنابراین برای یادگیری زبان عربی فصیح در آموزشگاهی ثبت‌نام کردم و برای یادگیری زبان عربی با لهجه لبنانی به بازار رفتم و در یک مغازه مشغول به کار شدم، این مغازه در یک منطقه مسیحی‌نشین قرار داشت، خیلی امیدوار بودم در طول یکی دو سالی که آن‌جا هستم زبان عربی را یاد بگیرم، اما به‌جای لهجه لبنانی در مدت شش‌ماه زبان فرانسه را یاد گرفتم، اولین مشتری که وارد مغازه شد به زبان فرانسوی صبح به‌خیر گفت، با خودم گفتم من در طرابلس هستم یا در پاریس؟ تمام رنگ‌ها و شماره‌ها را به زبان فرانسه می‌گفتند، بالاخره زبان فرانسه را یاد گرفتم، کسی که فقط به جغرافیا نگاه می‌کند می‌گوید من می‌خواهم به لبنان بروم پس باید عربی یاد بگیرم، خیر اگر فرانسوی یاد بگیریم می‌توانید در لبنان کار کنید، این دقت‌هایی است که باید به نحوی داشته باشیم، بسیاری از جمعیت‌ها در کشورهای مختلف وجود دارند که از فرهنگ آن کشور متأثر نشدند، مانند لبنانی‌هایی که در ایران هستند، این اجتماع مانند جامعه‌ای بسته عمل می‌کنند، مثلاً سیصد نفر لبنانی در جایی حضور دارند که اگر هزار سال هم بگذرد زبانشان همان عربی است و جوشان همان است، این‌ها مهم است، عرض کردم در کشور برزیل هشت میلیون لبنانی حضور دارند که هنوز با فرهنگ لبنانی خودشان زندگی می‌کنند و تأثیر زیادی از محیط زندگی خود نگرفته‌اند و آداب و رسوم خود را حفظ کرده‌اند، از این جهت تقسیم‌بندی ما باید براساس محیط و فرهنگ و مخاطب باشد.

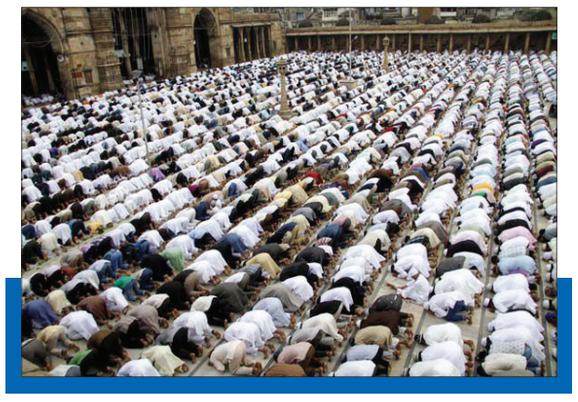

سطح بین‌المللی تبلیغ همان انتقال تجربه ایران نیست
سطح بین‌المللی تبلیغ در یک فضای دیگر است
سطح بین‌المللی تبلیغ در واقع فهمیدن نیازهای دنیای معاصر و برنامه‌ریزی کردن بر طبق این نیازها و سپس برآورده کردن آن‌هاست.
تا زمانی که ساختار ما یک ساختار بین‌المللی نباشد که بومی‌های کشورهای مختلف در این ساختار حاضر باشند و همفکری نشود و با هم برنامه‌ریزی نکنند
باز هم وضعیت به‌صورت یک حوزه ایرانی یا یک ساختار یا سازمان ایرانی در دیگر کشورها باقی خواهد ماند
تجربه بین‌المللی تبلیغات می‌گوید شما هیچ وقت نمی‌توانید به‌عنوان یک فرد غریبه به کشورهای دیگر بروید و روی آن ملت‌ها نفوذ پیدا کنید
آن‌جا باید یک شبیه‌سازی و بومی‌سازی اتفاق بیفتد تا این حرکت به مقصد برسد.

فراخوان همایش «بازخوانی آثار علمی و فرهنگی انقلاب اسلامی»

به گزارش خبرگزاری حوزه، در آستانه چهلمین سالگرد پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی ایران، فراخوان بازخوانی آثار علمی و فرهنگی انقلاب اسلامی به‌همت مجتمع آموزش عالی علوم انسانی و با همکاری دانشگاه معارف اسلامی، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، بسیج اساتید منتشر شد.

انقلاب اسلامی ایران و تحول کیفی و کمی در عرصه‌های علمی، آثار انقلاب اسلامی ایران در بسط و تحول علوم انسانی، نقش انقلاب اسلامی در گسترش مطالعات اسلام‌شناسی و شیعه‌شناسی در جهان، گفتمان انقلاب اسلامی ایران، تمدن غربی و تمدن‌سازی نوین اسلامی، نقش انقلاب اسلامی در گسترش مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام و فرهنگ انقلابی و تقویت فرهنگ ظلم‌ستیزی، استقلال‌خواهی و استعمارستیزی، از محورهای این همایش است. طلاب و فضلای علاقه‌مند برای شرکت در این فراخوان بین‌المللی می‌توانند آثار خود را تا ۱۰ اسفند ۹۷ به دبیرخانه این همایش به نشانی قم، بلوار امین، سه راه سالاریه، مجتمع امین، مجتمع آموزش عالی علوم انسانی، معاونت پژوهش تحویل دهند یا به صندوق پستی arh@miu.ac.ir بفرستند. هم‌چنین به‌منظور کسب اطلاعات بیشتر، به نشانی ensani.miu.ac.ir مراجعه نمایند.

فراخوان دریافت آثار علمی، فرهنگی و هنری با موضوع اربعین

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام حسین تهرانی با اشاره به توصیه رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) درباره استفاده از ظرفیت هنر در انتقال پیام‌های دینی و فرهنگی، گفت: اساتید، بانوان طلبه و کارمندان مجموعه بزرگ جامعة‌الزهرا علیهاالسلام می‌توانند هرگونه آثار مکتوب خود و قابل چاپ در ارتباط با اربعین حسینی اعم از مقاله، کتاب، خاطره، سفرنامه، عکس، شعر و غیره را به معاونت فرهنگی ارسال کنند.

معاون فرهنگی تبلیغی جامعة‌الزهرا علیهاالسلام یادآور شد: متقاضیان می‌توانند آثار خود را از طرق آدرس الکترونیکی ghft@jz.ac.ir و یا کانال فرهنگی تبلیغی در پیام‌رسان سروش به نشانی farhangi.jz.ac.ir ارسال کنند و یا به‌صورت حضوری به دفتر اداره کل امور فرهنگی ارائه دهند. وی مهلت ارسال آثار را تا ۱۵ بهمن اعلام کرد و گفت: آثار پس از بررسی توسط اساتید و داوران هر بخش، به همراه نام صاحب اثر به چاپ می‌رسد.

علاقه‌مندان جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۳۲۱۱۲۰۶۳ ـ ۰۲۵ تماس بگیرند.

فراخوان پذیرش طلاب برای هشتمین دوره «فقه القضا»

مدیر مرکز آموزش‌های تخصصی فقه، وابسته به مدرسه علمیه ولی‌عصر عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف تحت اشراف آیت‌الله آملی لاریجانی، از آغاز پذیرش طلاب سطح دو در هشتمین دوره «فقه القضا» خبر داد.

حجت‌الاسلام مهدی محققی‌فر در گفت‌وگوی اختصاصی با خبرنگار خبرگزاری حوزه، اظهار داشت: مرکز آموزش‌های تخصصی فقه، وابسته به مدرسه علمیه حضرت ولی‌عصر عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف به‌منظور سال تحصیلی ۹۹ – ۹۸ برای هشتمین دوره «فقه القضا» دانش‌پژوه می‌پذیرد. این محقق حوزوی، با شاره به سرفصل‌های هشتمین آزمون سراسری دوره «فقه القضا» افزود: داوطلبان در این دوره می‌بایست سرفصل‌هایی را از جمله «فقه القضاء، فقه الجزاء بر مبنای کتاب مبانی تکمله المنهاج محقق خویی قدس‌سره و فقه المعاملات و سایر متون معتبر فقهی»، «قواعد فقه متناظر با مباحث مورد نیاز دوره»، «حقوق موضوعه (حقوق مدنی، حقوق تجارت، حقوق جزا و آیین دادرسی)» و «مباحث آموزش پژوهش و نگارش علمی (نظری و عملی)» را مورد مطالعه قرار بدهند.

وی ادامه داد: این مرکز جهت استفاده هرچه بهتر از فارغ‌التحصیلان این دوره، طی انعقاد تفاهم‌نامه همکاری با معاونت منابع انسانی قوه قضائیه، شرایط جذب فارغ‌التحصیلان داوطلب به خدمت در دستگاه قضا را فراهم کرده است.

مدیر مرکز آموزش‌های تخصصی فقه زمان ثبت‌نام داوطلبان را تا ۲۵ بهمن عنوان کرد و بیان داشت: داوطلبان لازم است جهت ثبت‌نام از تاریخ اعلام شده، تنها به سامانه مرکز به نشانی اینترنتی www.atfeqh.ir مراجعه نمایند.

یادآوری می‌شود، داوطلبان برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند روزهای زوج از ساعت ۱۱ تا ۱۴ به دفتر مرکز آموزش‌های تخصصی فقه، واقع در قم، بلوار امین، کوچه ۱۷، پلاک ۲۰ مراجعه و یا با شماره تلفن ۳۲۶۱۷۴۰۶ – ۰۲۵ تماس حاصل نمایند.

فراخوان ثبت‌نام دوره‌های قرآنی و حدیثی جامعة‌الزهرا علیهاالسلام

ثبت‌نام دوره‌های مختلف قرآنی و حدیثی نیم‌سال دوم تحصیلی ۹۸ – ۹۷ جامعة‌الزهرا علیهاالسلام در دو سطح عمومی و تخصصی آغاز شده است.

به گزارش خبرگزاری حوزه، مدیرکل امور تربیتی جامعة‌الزهرا علیهاالسلام طی گفت‌وگویی با اعلام خبر فوق گفت: در این دوره، دوره‌های عمومی آموزش قرآن و حدیث شامل دوره‌های روان‌خوانی، تجوید و طرح‌های مختلف حفظ، دوره‌های تخصصی قرآن و حدیث شامل تربیت مربی روخوانی و روان‌خوانی، روش بیان تفسیر قرآن کریم، تربیت مربی نهج‌البلاغه و صحیفه سجادیه ارائه می‌شود.

خانم طیبه سادات طباطبایی یادآور شد: بنابر تعاملات صورت گرفته بین اداره قرآن و حدیث با مرکز آموزش مجازی جامعة‌الزهرا علیهاالسلام، برای اولین‌بار شرایط بهره‌مندی عموم طلاب حضوری و غیرحضوری این مؤسسه از دوره‌های مجازی قرآنی و حدیثی به‌صورت آنلاین و غیرحضوری فراهم شده است.

مدیرکل امور تربیتی جامعة‌الزهرا علیهاالسلام، مهلت ثبت‌نام در این دوره‌ها را تا ۱۵ بهمن ۹۷ عنوان کرد و گفت: طلاب جهت ثبت‌نام می‌توانند به سامانه اداره قرآن و حدیث به نشانی اینترنتی qh.jz.ac.ir مراجعه کنند.

دبیر کل حزب‌الله لبنان در گفت‌وگویی با شبکه المیادین

چهل سال است آمریکا نتوانسته مقابل جمهوری اسلامی کاری کند

حجت الاسلام سید حسن نصرالله دبیر کل حزب‌الله لبنان، پس از چند ماه سکوت، سرانجام در مصاحبه‌ای زنده با شبکه المیادین که شنبه‌شب از این شبکه پخش شد، سکوت خود را شکست و با پاسخ به سوالات این شبکه، درباره مسائل مختلف منطقه سخن گفت، بخشهایی از این گفت گو را در ادامه می خوانید.

من به حکام، مردم و دولت‌ها و اسرائیلی‌ها در منطقه می‌گویم که آمریکایی‌ها هر آنچه توانسته‌اند انجام داده‌اند. شما ببینید که دارند با طالبان توافق می‌کنند که از افغانستان خارج شوند و در مقابل طالبان اجازه ندهد که القاعده و دیگران بازگردند. ببینید دارند طوری رفتار می‌کنند که گویی طالبان حاکم آینده است. آمریکایی‌ها نه برای خاطر محمد بن سلمان و نه برای خاطر محمد بن زاید و نه حتی برای خاطر نتانیاهو توانایی این را ندارند که جنگی جدید در منطقه راه بیندازند. ترامپ می‌خواهد همه را یک جا جمع کند تا مقابل ایران بگذارد تا آن را با جنگ ساقط کند. اما نمی‌توانند. الان چهل سال است که آمریکا و کل دیکتاتورهای عالم مقابل جمهوری اسلامی مبارک ایران ایستاده‌اند اما بگویید چه توانسته‌اند بکنند؟

از دو روز پیش یک هیأت اقتصادی سوری و اماراتی دیدار کردند. بعدا روشن خواهد شد که شخصیت‌های عربی بلندپایه‌ای که حداقلش مقامات امنیتی بودند به دمشق رفته‌اند.. این با دمشق است که آن را اعلام کند.

آمریکا هنوز چیزی به این کشورها نداده که آنان را اطمینان دهد. هر چند می‌گوید که سوریه را به ترکیه نداده است... من این نکته را اینطور پایان دهم که آمریکایی‌ها در سوریه شکست خورده‌اند و ناامید بزرگ نتانیاهوست.

المیادین پرسید، چند ماه پیش بشار اسد تشکر کرد و درود فرستاد به سران روسیه و ایران و حزب‌الله، این موضعی اخلاقی بود یا راهبردی؟ نصرالله گفت، هر دو. هم اخلاقی هم راهبردی. دمشق اعلام کرده است که کسانی که طی این سال‌ها در کنار ارتش سوریه ایستادند و مانع تجزیه سوریه به دست تکفیری‌ها شده به آنان وفادار خواهد بود... المیادین دوباره پرسید آیا این گزینه‌ای راهبردی است؟ که نصرالله گفت، از قبل این اتحاد بوده است.. اما غرب همیشه خواستار تبعیت سوریه بوده اما سوریه این را رد کرده است.

نتانیاهو چرا نمی‌گوید که شکست خورده است. او روی سقوط دمشق و اسد حساب کرده بود. آیزنکوت اخیرا اذعان کرد و رسما اعتراف کرد که از گروه‌های مسلح حمایت تسلیحاتی کرده است. شما[ی اسرائیلی] در

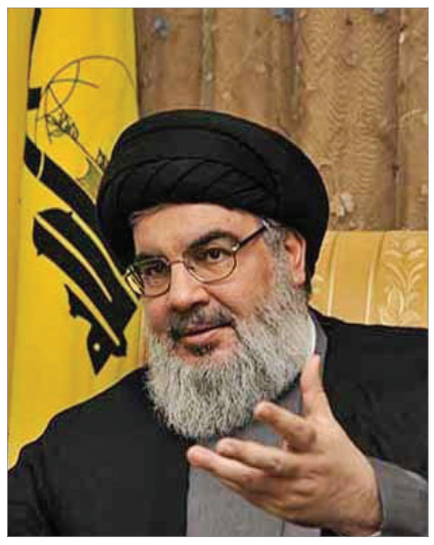

جنوب سوریه وارد جنگ شده‌اید. شما جزئی از این جنگ شبه‌جهانی علیه سوریه بودید. هدفتان هم رفتن و شکست بشار اسد بود. خب کو؟ این هدف محقق شد؟ خیر.

امروز نتانیاهو آمده می‌گوید که ضمانت ما ارتش ماست. این شکست اول. شکست دوم این است که برای تجاوزهایتان به سوریه هدفی تعیین کردید. اهدافی لجستیک را زدید که موشک‌های نقطه‌زن و سلاح‌های پیشرفته به حزب‌الله نرسد. این را آیزنکوت گفته است که ما دویست حمله کرده‌ایم. نتیجه چه شد؟ شما نتوانستید مانع رسیدن امکانات مورد نیاز به لبنان شوید، پس شکست خوردید.

هدف سوم که اعلام کردند این بود که ایران را از سوریه خارج کنند. رفتند و آمدند. به امریکا رفتند و از نفوذشان استفاده کردند که فشار آورند ایران را از سوریه خارج کنند اما نتیجه چه شد؟ شکست خوردند. اسرائیل همه امیدش در سوریه برباد رفته و از سال ۲۰۱۱ همه تلاش‌هایش بی‌نتیجه مانده است. نیروی سوریه قوی‌تر شده و ارتش با تجربه‌تر شده و همه جراحت‌هایی که به سوریه وارد شده، مانع انجام وظیفه ملی‌اش نخواهد شد.

هدف خارج کردن ایران از سوریه همه در سطح سیاسی و همه در سطح نظامی شکست خورده است. خب. نتانیاهو در چنین وضعی کجا باید برود؟ آنچه اخیرا در آسمان سوریه رخ داده تحول بزرگی است.

ممکن است برای مقابله با حملات اسرائیل تصمیم متفاوتی گرفته شود، نتانیاهو مراقب باشد

نصرالله خبرداد: در هر لحظه‌ای ممکن است در سوریه و از جانب سران سوریه و محور مقاومت تصمیم دیگری برای مقابله با تجاوزهای اسرائیل گرفته شود. مثلا ممکن است از طرف ایران یا حزب‌الله.. یادتان می‌آید که در قنیطره وقتی حمله کردند، گفتند ما نمی‌دانستیم که فردی ایرانی [میان اهداف ما] بود... حتی از ایرانی‌ها فکر می‌کنم که یکی بود... امروز فرق چیست؟ آن روز اولویت تمام کردن نبرد داخلی بود تا مشکل با اسرائیل. اما امروز این وضعیت تغییر کرده است. من از وضعیت داخلی میدانی و لجستیک و شرایط داخلی سوریه مطلع هستم. متغیر دوم این است که ارتش سوریه در وضعیت بسیار بهتری است. متغیر سوم پدافند قوی سوریه است. حتی عامل روسی که از زاویه منفی در این خصوص به او نگاه می‌شود، ممکن است از زاویه مثبت هم نگاه شود و همه حاشیه‌ها را برای اسرائیل باز نکند. حتی در ایران هم تغییراتی هست. ایران برخلاف تحریم‌ها منسجم ایستاده است.. همه ارزیابی‌هایی که نزد ژنرال‌ها و مراکز قابل اعتنای اسرائیل تغییر کرده. همه این متغیرها باید در نظر گرفته شود. خلاصه کلام اینکه پیامی که نتانیاهو باید آن را دریافت کند، این است که این متغیرها را در نظر بگیرد و در ارزیابی اشتباه نکند و منطقه را به جنگ نکشد.

حجت‌الاسلام والمسلمین شهرستانی در دیدار رئیس پژوهشکده عروة‌الوثقی

کرسی‌های شیعه‌شناسی غرب در اختیار غیرشیعیان است

نماینده آیت‌الله‌العظمی سیستانی گفت: در اکثر دانشگاه‌های غربی کرسی‌های شیعه‌شناسی راه افتاده، اما متأسفانه حضور شیعیان در این مراکز بسیار اندک است و اکثر کرسی‌ها را غیرشیعیان برعهده گرفته‌اند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین شهرستانی، ۲ بهمن در دیدار رئیس و مدیران پژوهشکده بین‌المللی عروة‌الوثقی، با بیان این‌که بعداز انقلاب اسلامی ایران، اکثر مراکز علمی و دانشگاه‌های دنیا در صدد شناخت این پدیده بودند، گفت: حتی در اکثر دانشگاه‌ها کرسی‌های شیعه‌شناسی راه افتاده، اما متأسفانه حضور شیعیان در این مراکز بسیار اندک است و اکثر کرسی‌ها را غیرشیعیان برعهده گرفتند.

حضور ما در صحنه بین‌الملل بسیار کم‌رنگ است

نماینده آیت‌الله‌العظمی سیستانی با اشاره به این‌که باید این احساس در ما ایجاد شود که حضور ما در صحنه بین‌الملل بسیار کم‌رنگ است، اظهار داشت: اگر مقداری حضور و حرکت داشته باشیم درک می‌کنیم که چه اندازه دنیا تشنه معارف اهل‌بیت علیهم‌السلام می‌باشد. متأسفانه متولیان امر نه‌تنها این موضوع مهم را نمی‌دانند، بلکه درک هم نمی‌کنند و حتی شعارهایی می‌دهند که به ضرر اسلام است.

وی یکی از مهم‌ترین لوازم صدور معارف اهل‌بیت علیهم‌السلام به دنیا را زبان‌دانی و جهان‌شناسی عنوان کرد و گفت: این نکته از اهمیت بالایی برخوردار است که بدانیم هر کاری آسیبی دارد منتهی فوایدی که این راه به همراه خود دارد در مقابل آسیب‌ها بسیار ارزشمند است، تألیف و تحقیق و ترجمه به زبان انگلیسی و عربی خوب است ولی این تمام راه نیست، و از زبان‌های دیگر هم نباید غافل شد.

کتاب‌های پژوهشکده بین‌المللی عروة‌الوثقی براساس نیاز بین‌المللی تدوین می‌شود

حجت‌الاسلام والمسلمین مختاری رئیس پژوهشکده بین‌المللی عروة‌الوثقی هم در این دیدار، به عملکرد چند ساله پژوهشکده عروة‌الوثقی اشاره کرد و با بیان این‌که مدیران این پژوهشکده در کنار فضل حوزوی و دانشگاهی، مسلط به زبان‌های انگلیسی، عربی و مبلغ بین‌المللی هستند، گفت: بسیاری از کتاب‌هایی که در این پژوهشکده تألیف می‌شود با نگاه و براساس نیاز بین‌المللی تدوین می‌گردد. وی با بیان این نکته که سفرهای فرامرزی باعث شناسایی نقاط خلأ می‌گردد، خاطرنشان کرد: در سفرهای فرامرزی و ملاقات با روسای دانشگاه‌های بین‌المللی درخواست تألیف کتبی در رابطه با شناخت اسلام و اخلاق پزشکی از منظر اسلام از این پژوهشکده شده است.

آیت‌الله‌العظمی سیستانی

جنایت‌های داعش ثبت مستندسازی و عاملان آن مجازات شوند

این مرجع تقلید در دیدار رئیس تیم تحقیق سازمان ملل درباره جنایت‌های داعش، بر لزوم مستندسازی جنایت‌های این گروه تروریستی و مجازات عاملان آن تأکید کردند.

به گزارش خبرگزاری شفقنا، حضرت آیت‌الله سیستانی، ۳ بهمن «کریم اسعد احمدخان» وکیل بریتانیایی متخصص در زمینه حقوق بشر و رئیس تیم تحقیق سازمان ملل متحد درباره جنایت‌های گروه تروریستی داعش و جمع‌آوری مدارک آن و «نیکول الخوری» کارشناس حقوقی این تیم را به حضور پذیرفتند.

معظم‌له در این دیدار، ضمن استقبال از تشکیل این تیم وابسته به سازمان ملل، بر اهمیت مستندسازی جنایت‌های داعش همانند مستندسازی جنایت‌های نازی‌ها و لزوم مجازات عاملان این جنایت‌ها و هم‌چنین آگاه‌سازی جهان و عموم انسان‌ها، نسبت به خطر این گروهک تروریستی تأکید کردند.

ایشان خواستار توجه بیشتر به جنایت‌های شنیع علیه برخی اقلیت‌های عراق از جمله ایزدیان، مسیحیان و ترکمن‌ها به‌ویژه جنایت اسارت و فروش شدند و گفتند: زنان باید از جان شاهدان در حال همکاری با تیم تحقیق سازمان ملل و هم‌چنین شاهدانی که در مناطق تحت حضور عناصر پنهانی داعش زندگی می‌کنند، محافظت شود.

حضرت آیت‌الله سیستانی برلزوم اهتمام به عادی‌سازی اوضاع در اماکن خسارت دیده در جنگ و بازگرداندن آوارگان به مناطق خود، بعداز بازسازی این مناطق و فراهم ساختن خدمات در آن‌ها، تأکید و خاطرنشان کردند: این کار هر چند وظیفه دولت عراق است با این حال جامعه بین‌الملل نیز باید در انجام آن به دولت عراق کمک کند.

کریم خان رئیس تیم تحقیق سازمان ملل متحد نیز در این دیدار، از حضرت آیت‌الله سیستانی درخواست کرد تا قربانیان داعش به‌ویژه زنان را به همکاری بیشتر با تیم تحقیق سازمان ملل و قرار دادن اطلاعات موردنیاز در اختیار تیم هدایت کنند.

نصب گنبد جدید حرم مطهر امام حسین علیه‌السلام در نوروز ۹۸

رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات استان کرمان ابراز امیدواری کرد، گنبد جدید حرم مطهر امام حسین علیه‌السلام نوروز ۹۸ در کربلای معلا نصب شود.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، علی مهاجری، ۶ بهمن در بازدید مدیرکل اوقاف و امور خیریه استان کرمان از پروژه ساخت گنبد حرم مطهر امام حسین علیه‌السلام در کارگاهی در این استان، ضمن ارائه گزارشی از چگونگی انجام کار گفت: سازه فلزی گنبد جدید حرم مطهر اباعبدالله الحسین علیه‌السلام، سال ۹۴ در کارخانه دیگری ساخته و در محل فعلی ستاد که قبلاً معراج شهدای کرمان بوده، نصب و طراحی آن آغاز شد.

رئیس ستاد عتبات عالیات استان کرمان به مقاوم و ضدانفجار بودن گنبد جدید اشاره و ابراز امیدواری کرد: نوروز سال آینده گنبد جدید در حرم مطهر در کربلا نصب شود.

وی با بیان این‌که ما می‌خواستیم یک کار علمی و عقلی مبتنی بر معماری اسلامی و اصیل ایرانی انجام شود، خاطرنشان کرد: ما در گام اول کنار ساخت گنبد که در کرمان انجام می‌شد، باید ستون‌های اطراف ضریح مطهر را هم بازسازی، مقاوم‌سازی و لاغرسازی می‌کردیم که این کار با هزینه کاملاً مردمی انجام و ۶۵ درصد از حجم ستون‌های اطراف ضریح مطهر کاسته شد.

رئیس نهضت وحدت‌گرای لبنان در گفت‌وگو با حوزه

جهان اسلام رهبری واحد نیاز دارد

شیخ غازی حنینه، عضو ارشد جبهه عمل اسلامی و رئیس نهضت وحدت‌گرای لبنان در گفت‌وگوی اختصاصی با خبرگزاری حوزه، گفت: نظام‌های عربی که امروز از طریق افتتاح برخی مؤسسات رسانه‌ای یا فرهنگی یا تجاری مشترک با رژیم صهیونیستی برای عادی‌سازی روابط با اسرائیل رقابت می‌کنند در امتداد همان نظام‌هایی هستند که در اواخر دهه چهل میلادی که سرزمین فلسطین غصب شد از مسئولیت شرعی، ملی و قومی خود در قبال ملت فلسطین و مقدسات آن شانه خالی کرده و به آن عمل نکردند.

متن این گفت‌وگو به شرح زیر است که تقدیم خوانندگان عزیز نشریه افق حوزه می‌شود.

• هدف از «معامله قرن» چیست و چگونه می‌توان توطئه‌های دشمنان به‌ویژه معامله قرن را خنثی کرد؟

آمریکا توطئه‌های زیادی برای منطقه در سر داشته و دارد که آخرین آن‌ها «معامله قرن» است و هدف از آن، خدمت به رژیم صهیونیستی و تثبیت وجود آن در سرزمین فلسطین و هم‌چنین مبارزه با تمامی قدرت‌های مقاومت در منطقه و لغو تصمیم‌های نظام‌های عربی به‌ویژه کشورهایی که در اطراف فلسطین قرار دارند، می‌باشد.

از جمله مواردی که می‌توان به آن پرداخت، مسئله موسوم به «بهار عربی» است که در هفت سال گذشته در کشورهای عربی جریان داشت و آخرین آن سوریه بود که تروریست‌ها را به‌نام اسلام از هشت کشور جهان به این کشور کشاند.

خنثی‌سازی و ناکام گذاشتن این توطئه‌ها نیازمند وحدت، تلاش و به‌کارگیری تمامی امکانات است؛ حمایتی که از مقاومت اسلامی در لبنان و فلسطین در غزه و ارتش عربی سوریه انجام می‌شود، باید به تشکیل محور مقاومت در مقابله با محوری که برای اجرای معامله قرن تلاش می‌کند، منجر شود که از این طریق می‌توانیم به هدف خود در نابودی معامله قرن برسیم.

• هدف نظام‌های عربی از عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی در برهه کنونی چیست؟

نظام‌های عربی که امروز از طریق افتتاح برخی مؤسسات رسانه‌ای یا فرهنگی یا تجاری مشترک با رژیم صهیونیستی برای عادی‌سازی روابط با اسرائیل شتاب و رقابت می‌کنند، در امتداد همان نظام‌هایی هستند که در اواخر دهه چهل میلادی که سرزمین فلسطین غصب شد، از مسئولیت شرعی، ملی و قومی خود در قبال ملت فلسطین و مقدسات آن شانه خالی کرده و به آن عمل نکردند. اگرچه آن نظام‌ها اقدام به تثبیت رژیم غاصب فلسطین کردند؛ اما نظام‌های امروزی از طریق رقابت در عادی‌سازی روابط می‌خواهند به این رژیم رسمیت و مشروعیت ببخشند؛ به همین خاطر می‌بینیم که طرح عادی‌سازی روابط به‌سرعت از حکومتی به حکومت دیگر و از نظامی به نظام دیگر منتقل می‌شود.

منطقه امروز در مقابله با دشمن صهیونیستی در چند دستگی به‌سر می‌برد که از این میان برخی در محور مقاومت و مقابله با رژیم اسرائیل‌اند و برخی در جبهه گرایش و شتاب برای عادی‌سازی روابط با دشمن صهیونیستی‌اند.

نظام‌های عربی از طریق عادی‌سازی به دنبال تثبیت ارکان حکومت خود هستند و فرقی میان کشورهای شرقی، غربی، حاشیه خلیج فارس و کشورهای عربی نیست. تنها هدف آنان تثبیت حکومت خود از طریق رژیم صهیونیستی است؛ به‌عنوان مثال بنیان‌گذار رژیم آل‌سعود حدود صد سال پیش، با اقامت رژیم صهیونیستی در سرزمین فلسطین اعلام موافقت کرد و امروز محمدبن سلمان نوه او می‌خواهد، از طریق عادی‌سازی روابط بقای خود را در حکومت بر عربستان تثبیت کند.

• آیا این امکان وجود دارد که شاهد وحدت مسلمانان در خصوص آزادی قدس باشیم؟ چه چیز مانع روند این وحدت است؟

بدون شک وحدت اسلامی خودش به‌تنهایی یک هدف است و این وحدت، یکی از ابزارهای امت اسلامی برای تحقق اهداف خود در منطقه و جهان است؛ به همین خاطر باید رهبر اسلامی واحدی در سطح جهان داشته باشیم. آزادی قدس را به‌عنوان هدف اسلامی واحد انتخاب کنیم و از تمام پتانسیل و توان اسلامی از مشرق تا مغرب برای آزادی قدس استفاده کرده و با وجود تمامی موانع و پیچیدگی‌هایی که با آن روبه‌رو می‌شویم، در راه تحقق این هدف تلاش کنیم.

ما باید به سمت قدس حرکت کرده و با تشکیل پروژه مقاومت، امت را پیرامون این مقاومت جمع کنیم. میان ما برخی اختلافات وجود دارد؛ اما نباید پیرامون آزادی قدس اختلاف داشته باشیم؛ چراکه آزادی قدس، یک مسئولیت دینی، قومی و ملی است و باید تمامی موانعی که در پیش‌روی اجرای این پروژه قرار دارد، برطرف کنیم تا امت برای آزادی قدس به اجماع برسند.

• سازمان ملل متحد، مصوبه‌هایی را به نفع فلسطین و علیه صهیونیست‌ها به تصویب رسانده است. آیا این مصوبه‌ها اجرا می‌شود یا این‌که کاغذنوشته‌ای بیش نیست؟

مصوبه‌های سازمان ملل متحد از زمان اشغال فلسطین که برخی از ابعاد آن در جهت تحقق منافع ملت فلسطین است، تنها یک کاغذنوشته است که اجرایی نشده و هیچ ضمانتی برای تحقق حقوق ملت فلسطین و حق آنان در بازگشت به سرزمین خود، داشتن زندگی باکرامت و برپایی حکومت مستقل در پایتخت قدس نداشته است.

ما از حکومت مستقل فلسطین با اصطلاح رایج آن حرف می‌زنیم و معتقدیم که حکومت فلسطین از رودخانه تا دریا و وجب به وجب و ذره به ذره خاک فلسطین را شامل می‌شود؛ ولی این سخن ارزشی ندارد؛ چراکه برپایی حکومت فلسطین تنها با مقاومت و مبارزه عملی تحقق می‌یابد و دشمن صهیونیستی در برابر تصمیم‌ها و توافق‌های بین‌المللی کوتاه نمی‌آید و تسلیم نمی‌شود.

برای مثال توافق ۷۲۵ در لبنان هیچ وقت اجرایی نشد تا این‌که مقاومت اسلامی لبنان با تلاش رزمندگان و مجاهدین خود و خون شهدا و غیرت مردان مقاومت که آزادی جنوب لبنان از لوث دشمن اسرائیلی را تحقق بخشید، این توافق را اجرایی کرد.

• علما در زمینه توقف عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی از طریق آگاهی دادن به ملت‌های اسلامی چه نقشی دارند؟ چرا برخی علما برای پیوستن به دربار حاکمان خائن رقابت دارند؟

مسئولیت این مسئله در درجه اول برعهده علمای امت اسلامی، متفکران، شخصیت‌های فرهنگی، رسانه‌های امت و تمامی کسانی که می‌توانند با عادی‌سازی روابط مقابله کنند، است.

این‌جا می‌گویم که علمای مسلمان در کشورهای حاشیه خلیج فارس مسئولیت بزرگی در نزد خداوند بر دوش دارند و نباید در مقابل عادی‌سازی روابط که در بیشتر کشورهای حاشیه خلیج فارس جریان دارد، سکوت کنند.

برخی کشورهای غربی و تیم‌های ورزشی و رسانه‌ای برای برقراری ارتباط با وزیران و مسئولان رژیم صهیونیستی تلاش کرده و برخی کشورهای شرقی سفارت رژیم اسرائیل را بازگشایی کرده‌اند؛ لذا علمای مسلمان باید به مسئولیت خود عمل کرده و در منبر رسول‌الله موضع‌گیری کنند و در برابر ظلم ستمگران سکوت اختیار نکنند.

عادی‌سازی روابط با دشمن صهیونیستی در واقع نابودی فرهنگ و منافع اسلامی و عربی است و این کار، با هدف تبدیل منطقه عربی و اسلامی به عرصه‌ای برای اجرای توطئه‌ها و برنامه‌های مؤسسات صهیونیستی جهانی انجام می‌گیرد؛ به‌ویژه که این مؤسسات در سرزمین‌های اشغالی فلسطین قرار دارد؛ به همین خاطر علمای مسلمان باید از تمام تلاش، وقت و امکانات خود برای از بین بردن روند عادی‌سازی روابط در تمامی زمینه‌ها استفاده کنند.

آیت‌الله سید مرتضی مروج درگذشت

آیت‌الله سید مرتضی مروج‌زاده از علمای انقلابی استان خوزستان و پدر شهید جاویدالاثر سید عبدالله مروج از شهدای دفاع مقدس، پس‌از عمری مجاهدت علمی و تبلیغی، ۶اسفند در سن ۹۰ سالگی، بر اثر کهولت سن درگذشت.

به گزارش خبرگزاری حوزه از اهواز، آیت‌الله مروج‌زاده سال ۱۳۰۷ در شهر ترکالکی از توابع شهرستان گتوند به دنیا آمد. او از سال ۱۳۶۱ حدود ۵ سال، قائم‌مقام دیوان عدالت اداری بود و مدتی نیز به‌عنوان وکیل امام خمینی ﷺ در امور حسبیه در اهواز فعالیت کرد.

آیت‌الله مروج علاوه بر حضور فعال در جریانات انقلاب اسلامی، همواره در دوران پس‌از انقلاب نیز در امور اجتماعی و فرهنگی نیز فعال بود و خدمات شایانی را به مردم خوزستان ارائه کرده است. گفتنی است، پیکر این پدر شهید در آستان متبرکه امامزاده محمدبن زید ؑ بخش عقیلی شهرستان گتوند به خاک سپرده شد.

عضو شورای‌عالی حوزه‌های علمیه در کرمان

طلبه تراز انقلاب اسلامی «نگاه جهانی» دارد

آیت‌الله مروی با تأکید بر این‌که طلبه تراز انقلاب اسلامی باید «نگاه جهانی» داشته باشد، گفت: پیش‌از پیروزی انقلاب، نهایت تفکر تبلیغی طلاب و روحانیون به شهرها و یا روستاهای خودشان محدود بود و اگر طلبه‌ای بلند پروازانه‌تر فکر می‌کرد، برای مردم کشورش برنامه‌ریزی می‌کرد، اما پس‌از پیروزی انقلاب اسلامی وضعیت متفاوت شده است.

به گزارش خبرگزاری حوزه در کرمان، هیئت اعزامی شورای‌عالی حوزه‌های علمیه کشور، متشکل از آیت‌الله جواد مروی عضو شورا، حجج‌اسلام نواب مسئول دبیرخانه و اخویان بازرس شورای‌عالی حوزه، ۴ بهمن با طلاب مدارس علمیه شهر کرمان در مدرسه علمیه ابراهیمیه دیدار کردند.

آیت‌الله مروی در این دیدار یکی از اهداف سفر هیئت اعزامی شورای‌عالی حوزه‌های علمیه به نقاط مختلف را بازدید از مدارس و استفاده از انتقادات و پیشنهادات طلاب و مدیران آن مدارس عنوان کرد و در ادامه به ویژگی‌های طلبه تراز انقلاب اسلامی پرداخت و ابراز داشت: پیش‌از پیروزی انقلاب، نهایت تفکر تبلیغی طلاب و روحانیون به شهرها و یا روستاهای خودشان محدود بود و اگر طلبه‌ای بلند پروازانه‌تر فکر می‌کرد، برای مردم کشورش برنامه‌ریزی می‌کرد، اما پس‌از پیروزی انقلاب وضعیت متفاوت شده است.

عضو شورای‌عالی حوزه‌های علمیه کشور ادامه داد: امروز تمام جهان آماده و پذیرای مکتب اهل‌بیت ؑ هستند، لذا طلبه تراز انقلاب اسلامی باید «نگاه جهانی» داشته باشد.

وی، دومین ویژگی طلبه تراز انقلاب اسلامی را «همت بلند» دانست و اظهار کرد: موفقیت در حوزه‌های علمیه با استعداد، نبوغ و تیزهوشی بالا نیست بلکه اگر استعداد طلبه، متوسط و یا حتی گاهی پایین‌تر باشد اما همت بلندی داشته باشد، از نظر علمی به هرجا که دلش بخواهد می‌رسد، چراکه همه چیز در علو همت است.

برپایه این گزارش، درپایان این جلسه، هیئت اعزامی شورای‌عالی حوزه‌های علمیه به سؤالات طلاب پاسخ دادند و بعداز آن نیز در جلسه‌ای جداگانه با مدیران و اساتید مدارس شهر کرمان مسایل و مشکلات طلاب و مدارس بررسی شد.

یادآوری می‌شود، هیئت اعزامی شورای‌عالی حوزه‌های علمیه از ۲ بهمن، با حضور در استان کرمان از مدارس این استان بازدید کردند و در جریان مسایل و مشکلات قرار گرفتند.

معاون فرهنگی و تبلیغی دفتر تبلیغات مطرح کرد

هدفمندی و ارزیابی کیفی دو شرط اعتلای تبلیغ

جلسه گروه‌های تخصصی تبلیغ با حضور مدیران معاونت فرهنگی و تبلیغی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم و مدیران گروه‌های تبلیغ تخصصی برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری رسا، معاون فرهنگی و تبلیغی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم در این جلسه گفت: در سال‌های اخیر با توجه به نیاز جامعه، دفتر تبلیغات اسلامی رویکرد خود را از تبلیغ عمومی به سمت تبلیغ و اعزام‌های تخصصی معطوف کرده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین روستاآزاد ادامه داد: برای اثرگذاری مطلوب در بین مردم باید تبلیغ‌های ما هدفمند شود. در همین راستا دفتر تبلیغات اسلامی قطب‌ها را راه‌اندازی کرد که در میزهای تخصصی آن، موضوعات اصلی جامعه استخراج و فعالیت مبلغان جهت‌دهی می‌شود. در کنار هدفمندی تبلیغ، بحث کیفیت این نوع تبلیغ نیز دارای اهمیت است.

معاون فرهنگی و تبلیغی دفتر تبلیغات اسلامی خاطرنشان کرد: در راستای مسایل اعلام‌شده از سوی میزهای تخصصی، معاونت فرهنگی و تبلیغی دفتر تبلیغات اسلامی دست به تشکیل گروه‌های تخصصی تبلیغ زده است که به مناطق مختلف اعزام می‌شوند و با توجه به تخصص‌شان اثرگذاری بیشتری در جامعه دارند. باید از ظرفیت این مبلغان بیشترین بهره را برد تا شاهد بیشترین میزان اثرگذاری در سطح جامعه بود.

حجت‌الاسلام والمسلمین روستاآزاد در پایان خواهان هم‌فکری و هم‌افزایی بیشتر بین مسئولان گروه‌های تخصصی در برنامه‌های تبلیغی معاونت فرهنگی و تبلیغی دفتر تبلیغات اسلامی شد.

نگاهی به سبک زندگی و سلوک عارفانه

آیت‌الله‌العظمی آخوند ملاعلی معصومی همدانی رحمة‌الله‌علیه

حجت‌الاسلام والمسلمین نظامی همدانی، روحانی روشندلی که در سایه‌سار توکل به خداوند و توسل به ائمه اطهار ؑ مدارج علمی و کمال معنوی را به‌خوبی طی کرده و ده‌ها اثر وزین و ارزشمند را در علوم مختلف به‌خصوص معقولات تألیف و به جامعه علمی عرضه داشته است، سالیانی محضر شریف آیت‌الله‌العظمی آخوند ملاعلی معصومی همدانی ؒ را درک کرده و جرعه نوش معارف الهی از این استاد مهذب اخلاق و عرفان بوده‌اند. هفته‌نامه افق حوزه در مصاحبه خود با این محقق حوزوی، گوشه‌هایی از ابعاد شخصیتی آیت‌الله‌العظمی ملاعلی معصومی را بررسی کرده که در ادامه می‌آید.

امتیازات ویژه آخوند ملاعلی معصومی همدانی ؒ

مرحوم آیت‌الله‌العظمی ملاعلی معصومی همدانی، در میان علمای قم و نجف شخصیتی شاخص و دارای امتیازات فراوانی بودند، حتی برخی شبهه اعلمیت ایشان نسبت به سایر علما را داشتند. ایشان تنها ممحض در فقه و اصول نبودند، بلکه جامع علوم مختلف بودند. بنده بارها در درس خارج یا تفسیر ایشان، شاهد بودم که به مناسبت‌های مختلف صحبت‌هایی از علم هیئت به میان می‌آوردند و خوب به یاد دارم که در این بحث که آیا نفس انسان، طبق قول مرحوم ملاصدرا جسمانیة‌الحدوث و روحانیة‌البقاء است و یا طبق نظر علما و آن‌چنان‌که از اخبار استفاده می‌شود، نفس هم روحانیة الحدوث است و هم روحانیة‌البقاء، ایشان قول سومی داشتند و می‌فرمودند: نفس ناطقه انسان، روحانیة‌الحدوث، ولی جسمانیة‌التعلق است. البته این مطلب احتیاج به شرح و بسط تدریسی و مباحثه‌ای دارد.

منبرهای تأثیرگذار

امتیاز دیگر ایشان این است که از نظر عرفان و معنویت بسیار مؤثر بودند، به‌خصوص در منبر که بنده زیاد در منابر ایشان حضور داشتم. در تفسیر هم، ایشان تأثیر کلام عجیبی داشتند. در منابری که ایشان صحبت می‌کردند، بنده صدای گریه مستمعین را می‌شنیدم.

سرعت انتقال کم‌سابقه به مطالب علمی

از دیگر خصوصیات مرحوم آخوند، سرعت انتقال فوق‌العاده و کم‌سابقه به مطالب علمی بود؛ به‌طوری که برای پاسخ به مسایل علمی سریع آماده بودند. زیاد پیش می‌آمد که اساتید بنده در برابر اشکالات بنده پاسخی نداشتند، اما ایشان همیشه پاسخی برای اشکالات بنده داشتند، ضمن این‌که هیبت و ابهت عجیبی هم داشتند.

استفاده علمی آیت‌الله خویی از مرحوم آخوند

ایشان شوخی‌های بسیار ظریف و لطیفی داشتند که در بین علما زبانزد است. مرحوم آیت‌الله خویی می‌فرمودند: من با هرکدام از مراجع که صحبت کردم، چیز تازه‌ای به‌دست نیاوردم، اما در مدت یک‌ماهی که با مرحوم آخوند ملاعلی، هم صحبت بودم، مسایل زیادی به‌دست آوردم. این مطلب را مرحوم آیت‌الله خویی، برای برادرشان گفته بودند و برادر ایشان هم به یکی از طلبه‌ها گفته بودند که آن طلبه این مطلب را به من گفتند.

کرامات از مرحوم آخوند ؒ

آن مرد الهی به‌واسطه عبودیت و اخلاص به مقامات بالایی رسیده بودند و به اذن الله کراماتی از سوی ایشان انجام می‌شد. در این‌جا چند نمونه از آن را نقل می‌کنم. مرحوم آشیخ علی اوسط سلطانی که از روحانیون «قروه درجزین» در اطراف همدان و پیرمردی بلند قامت و بسیار شجاع بوده است، این ماجرا را برای من تعریف کردند و بسیار جالب بود. موقعی که در همدان حوزه علمیه‌ای برای خانم‌ها تأسیس شد و بنده درس عقاید را تدریس می‌کردم، دخترخانم همین آقای سلطانی، شاگرد درس عقاید بنده بود. یک وقتی آقای سلطانی این ماجرا را تعریف کردند و گفتند: من هنوز به همدان نیامده بودم و ساکن روستایی در اطراف قره درجزین بودم. نزدیک عید نوروز بود که تصمیم گرفتم برای تدارک لوازم عید نوروز به همدان بیایم. این دخترم که آن موقع کوچک بوده، گوشواره‌ای برای من آورد و گفت: به همدان که رفتید، یکی از همین گوشواره‌ها برای من بخرید. گفتم: اگر پولم رسید برایت می‌خرم. در خیابان باباطاهر پیاده شدم و با خودم گفتم: خوب است اول به منزل ملاآخوند که نزدیک است، بروم و ایشان را زیارت کنم و بعد به بازار بروم. خدمت ایشان رسیدم و ایشان تعارفات معموله را انجام دادند و دستور دادند برای بنده چای آوردند. وقتی اجازه رخصت خواستم، ایشان پولی به من دادند و به زبان ترکی فرمودند: آقای سلطانی! این مبلغ را بگیرید و برای فرزند کوچکتان آن چیزی که خواسته است را خریداری کنید. عرض کردم: آقا! بنده پول دارم، اما ایشان اصرار کردند که بگیر، من هم پول را گرفتم و به مغازه طلافروشی رفتم. گوشواره‌ای شبیه همان گوشواره را خواستم، طلافروش مبلغ آن را گفت و وقتی پول مرحوم آخوند را شمردم، دیدم به مقدار بهای گوشواره‌هاست.

این‌ها دیگر به شما نمی‌رسد!

زمانی که مرحوم آخوند ملاعلی، شهریه می‌دادند مقسم نداشتند و آقایان شهریه را از خود ایشان می‌گرفتند و بنده هم مانند سایر طلاب بودم. روزی در شهر قم در منزل آیت‌الله نوری بودم که شخصی آن‌جا با من گرم گرفتند و راجع به مرحوم آخوند ملاعلی صحبت کردند و این مطلب را گفتند که من منزل آخوند ملاعلی بودم، آقایان می‌آمدند و شهریه می‌گرفتند. من دیدم ایشان دست می‌برند و از زیر تشکی که روی آن نشسته بودند، پولی خارج می‌کردند و به افراد می‌دادند و به برخی افراد هم می‌گفتند: ندارم. لازم شد که ایشان به وضوخانه بروند، در این زمان من تشک را بالا زدم که ببینم زیر تشک چه مقدار پول وجود دارد، اما دیدم پولی زیر تشک نیست. وقتی ایشان از وضوخانه برگشتند و روی تشک نشستند، باز هم ایشان از زیر تشک پول بیرون می‌آوردند و به طلاب می‌دادند. به ایشان عرض کردم: آقا! زیر تشک پولی وجود ندارد؟ ایشان فرمودند: این‌ها دیگر به شما نمی‌رسد.

به سیدعزرائیل خبر ندهید!

فردی به‌نام آسیدمجتبی بود که الآن مرحوم شده‌اند. ایشان سواد خاصی نداشتند و مدتی در کربلا بودند. ایشان برای من نقل کردند که یک وقتی یکی از آقایان، از کربلا به زیارت مرحوم آخوند ملاعلی می‌آیند. مرحوم آخوند سؤال می‌کنند که شما از کجا تشریف آورده‌اید؟ پاسخ می‌دهد که بنده در کربلا امام جماعت حرم مقدس هستم. مرحوم آخوند فرموده بودند اسم شما چیست؟ پاسخ داد: سیدجبرئیل. وقتی ایشان خواستند بروند، مرحوم آخوند پولی به ایشان می‌دهند و می‌فرمایند: آقای آسیدجبرئیل! این پول خدمت شما باشد، ولی به سیدعزرائیل خبر ندهید! این از شوخی‌های ایشان بود.

ارتباط صمیمی با امام خمینی و انقلاب اسلامی

در دوران مبارزات ایشان فعال بودند و بعدها معلوم شد که با مرحوم امام راحل هم روابط سری داشتند. یک وقتی بنا به مناسبتی، ایشان به من فرمودند: آقای نظامی! آقای آسید روح‌الله سلمه‌الله‌تعالی، صفحه‌ای در تاریخ به نام خودشان باز کردند. بنده با واسطه شنیدم که از مریانجی‌های اطراف همدان که بسیار هم انقلابی بودند، افرادی خدمت مرحوم امام رسیدند و از ایشان سؤال کردند: ما نمی‌توانیم خدمت شما برسیم، آیا اجازه می‌فرمایید که وجوه مالی را به آقای آخوند بدهیم؟ امام فرموده بودند: آقای آخوند، باید به ما اجازه بدهند.

ارادتی عجیب به حضرت اباعبدالله ؑ

ایشان به وجود مبارک حضرت اباعبدالله ؑ ارادت عجیبی داشتند. آقایان ذاکرین و منبری‌ها، سالی یک مرتبه در سوم شعبان و زادروز امام حسین جلسه‌ای داشتند که جمع می‌شدند و گهواره‌ای درست می‌کردند و آن را می‌جنباندند و این شعر را دسته جمع می‌خواندند:

ان فی الجنة نهراً من لبن لعلیٍ و حسینٍ و حسن

آقای آخوند هم در این مجلس شرکت داشتند و وقتی به ایشان می‌گفتند: شما این طرف تشریف بیاورید، جای شما محفوظ است. ایشان پاسخ می‌دادند: خیر، من می‌خواهم در صف ذاکرین اباعبدالله الحسین ؑ باشم، شاید مرا هم از ذاکرین ایشان محسوب کنند. ایشان برای وجود مبارک حضرت صدیقه طاهره ؑ در ایام فاطمیه و حضرت مسلم مجلس روضه و عزا تشکیل می‌دادند و یکی از منبری‌هایی که دعوت می‌کردند، مرحوم آشیخ محمود مفتح، پدر شهید مفتح بودند و ایشان خطبه حضرت صدیقه طاهره را در منبر می‌خواندند.

توصیه‌ای از مرحوم آخوند

ایشان در تفسیرشان توصیه به ذکر مداوم داشتند و می‌فرمودند: اگر هر کسی ذکر مدامی برای خودش داشته باشد، زبانش عادت می‌کند و در خواب هم زبانش متذکر به همان ذکر می‌شود.

جلسات تفسیری مرحوم آخوند

آن زمان تفسیر موضوعی در میان مفسرین و علمای قدیم رایج نبود و عموماً تفسیر ترتیبی داشتند. قبل از بنده ایشان سه درس، خارج کفایه، خارج عروه و تفسیر داشتند، ولی از وقتی که بنده حضور داشتم، ایشان فقط درس خارج عروه در فقه و تفسیر را داشتند. ایشان ابتدا حدود ۲۰ دقیقه درس تفسیر می‌فرمودند که در خلال این درس مطالب علمی، اخلاقی و عرفانی داشتند و گاهی مواعظ و بیان حالات علما و عرفا از قبیل مرحوم ملا حسین‌قلی همدانی و امثال ایشان را هم می‌فرمودند عرفان مرحوم آخوند ملاعلی انصافاً موافق و منطبق با عقل، قرآن و روایات اهل‌بیت ؑ بود.

ایشان اول هرماه، وقتی برای درس تشریف می‌آوردند، یادآوری می‌کردند که ان‌شاءالله آقایان نماز اول ماه را خوانده‌اند و این‌گونه تعبد داشتند، نسبت به زیارت هم اصرار داشتند. استاد ما مرحوم آشیخ علی انصاری هم وقتی ذکری از امامزادگان به میان می‌آمد، اشک ایشان جاری می‌شد.

اهتمام به طلاب و حوزه‌های علمیه

ایشان نسبت به درس، طلاب، حفظ حوزه و این قبیل مسایل بسیار اهتمام داشتند. وقتی ایشان را برای معالجه به خارج از کشور انتقال دادند، مستخدمی به‌نام آقا رضا داشتیم که تعریف می‌کردند: وقتی مرحوم ملاعلی در حال شبیه به اغماء بودند، با صدای بسیار آهسته‌ای سؤال کردند: آقا رضا! از مدرسه چه خبر؟ از آقایان طلبه‌ها چه خبر؟ من خدمت ایشان عرض کردم که الحمدلله مدرسه خوب است و طلاب عافیت‌گوی شما و منتظر سلامت و بازگشت شما هستند؛ یعنی حتی در آن حالت دشوار هم ایشان به یاد مدرسه و طلبه‌ها بودند. خود ایشان بارها به طلبه‌ها می‌فرمودند: من پدر شما هستم و شما فرزندان من هستید، مشکلات و سختی‌هایتان را به من بگویید.

آثار و تألیفات

ایشان رساله‌ای در قاعده لاضرر و کتاب اربعین حدیث نوشتند و البته و کتب دیگری هم داشتند. ایشان در اخلاق، از مرحوم حاج میرزا جواد آقای ملکی ذکری به میان می‌آوردند. در فقه، از مرحوم حاج شیخ عبدالکریم حائری ؒ زیاد اسم می‌بردند. هم‌چنین در تدریس‌شان از بزرگانی، مانند مرحوم آقاضیاء و مرحوم آیت‌الله خویی که آن موقع در قید حیات بودند، با تجلیل نام می‌بردند. گاهی هم از مرحوم آشیخ عبدالنبی نوری نام می‌آوردند. مرحوم آخوند قوانین الاصول را نزد مرحوم حاج شیخ عبدالرزاق خوانده بودند و احترام زیادی برای ایشان قائل بودند. البته ایشان گاهی نقل قولی از تفسیر المیزان می‌کردند و می‌فرمودند: آقای آسید محمدحسین سلمه‌الله‌تعالی این‌طور می‌فرمایند و به‌طور کلی ایشان به تفسیر خیلی اهمیت می‌دادند.

گفت‌وگو با نماینده رهبری در دانشکده برق دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی

علاقه به مدارهای الکترونیکی او را از رسالت طلبگی باز نداشته است

حجت‌الاسلام بنکدار امام جماعت مسجد خاتم ﷺ و مخترع ابزارهای الکترونیک است؛ بیش از ۱۵ اختراع دارد. به‌حکم لباس روحانیت، کل وقتش وقف امور مردم است و نیمچه فرصت فراغتش را صرف پژوهش می‌کند.

خبرگزاری حوزه با این روحانی مخترع و خدوم کپ‌وگفتی انجام داده است که روایت خبرنگار از مشاهده فعالیت‌های او تقدیم علاقه‌مندان هفته‌نامه افق حوزه می‌شود.

از مدارهای الکترونیکی تا رسائل و مکاسب

داستان علاقه این امام جماعت ۵۳ ساله به ابزارهای الکترونیک از ۸ سالگی‌اش شروع شد. وقتی برادرش با مقاومت و دیود و خازن مدارهای ساده را هویه‌کاری می‌کرد و او محوتماشای این قطعات ریزمی‌شد و این علاقه تا دوران دبیرستان ادامه داشت. هنوز درسش تمام نشده، رفت جبهه‌های جنوب؛ بی‌سیم‌چی بود در لشکر ۲۷ رسول‌الله ﷺ. سه سال جبهه بود و ۴ بار مجروح شد. علاوه بر علم الکترونیک از بچگی به علوم دینی هم علاقه داشت. حال و هوای انقلاب اسلامی و دفاع مقدس هم انگیزه‌ای شد تا علاقه‌اش را جدی‌تر دنبال کند. علاوه بر آن در جبهه با روحانیون زیادی رفاقت و مراوده داشت. برای همین از جبهه که باز گشت، یک‌راست رفت حوزه علمیه آیت‌الله مجتهدی. از مقدمات شروع کرد تا پایان رسائل و مکاسب. ۷ سال آن‌جا درس خواند و یک سال هم در مدرسه مروی. دیپلمش را هم بعدها گرفت.

اختراعی برای سمند ال ایکس

این روحانی مبتکر پس‌از اتمام تحصیلات دینی، رفت سروقت آن‌یکی علاقه‌اش؛ از ۲۵ سالگی در دوره‌های فنی و حرفه‌ای و دانشگاهی الکترونیک شرکت کرد. خودش این‌طور می‌گوید: «وارد حرفه دزدگیر خودرو شدم. آن زمان دزدگیرها هنوز خیلی ابتدایی بودند و خودرو اصلی در ایران هم پیکان بود که خیلی‌ها دزدگیر رویش نصب نمی‌کردند. همان موقع به طراحی و ساخت یک دزدگیر جدید پرداختم و اولین اختراعم را انجام دادم؛ دزدگیر تایمری. به تولید محدود و دستی این دزدگیر ارزان ولی کارآمد پرداختم و آن‌ها را روی خودروهای پیکان، بی‌ام دبلیو، بنز، رنو۵ و فولکس نصب کردم. مدتی بعد یک شوک سنسور برای شیشه خودرو ساختم و بعدها آن را به‌روزرسانی و ثبت اختراع کردم.» و... .

آموزش ۶۰۰ تکنیسین

حجت‌الاسلام بنکدار بارها برایمان از این گفت که برای خیلی کارها و فنون الکترونیک استاد نداشته و خودش مجبور بوده سخت کار کند و وقت بگذارد؛ ولی به‌جایش کارآموز زیاد تربیت‌کرده است. طی این سال‌ها کارگاه‌هایی کوچک داشته برای تولید قطعات الکترونیک و تأمین سفارش مشتریانی که اغلب صنعت‌کاران بوده‌اند و قطعه‌ای لازم داشته‌اند، برای به‌کارگیری در یک وسیله یا ابزار. در این کارگاه‌ها بیش‌از ۶۰۰ تکنیسین الکترونیک در سطوح مختلف علمی را آموزش داده است. هنوز هم یک کارگاه کوچک خانگی دارد و ۴ کارآموز که در پژوهش و ساخت محدود قطعات با وی همکاری می‌کنند.

نگارش کتاب‌های مرجع

طی این سال‌ها فعالیت دینی‌اش را هم ادامه داده است. اولین‌بار اواخر دهه ۶۰ امامت جماعت مسجد آیت‌الله بتولی در چهارراه سرچشمه را برعهده گرفته است. در میان مردم زیسته و غم‌خوار و مددکار آنان بوده در پاسخ به انتظاری که مردم از اهل دین دارند که روحانیت همواره ملجأ و پناهگاه مردم بوده است همه اعصار و روزگاران. از ۴ سال پیش امام جماعت مسجد خاتم ﷺ است و امام جماعت و نماینده نهاد رهبری در دانشکده برق و دانشکده علوم دانشگاه خواجه‌نصیرالدین طوسی. با دانشجویان زیادی سروکار دارد؛ هم در کار دین و هم در کار علم. در پیگیری علائقش نیز مشغول نگارش ۲ کتاب است تا برای جوان‌ترها و اهل پژوهش مرجع باشد؛ یکی «اخلاق حرفه‌ای و کاربردی در مبانی اسلامی» و دیگری «پیشرفت کارگاه‌های صنعتی در ایران».

افق حوزه

• سال هفدهم
• شماره ۵۸۰
• دوشنبه ۸ بهمن ۱۳۹۷
• ۱۶ صفحه • ۲۰۰۰ تومان

Ofogh-e Hawzah Weekly

• صاحب امتیاز: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه
• مدیر مسئول: سیدمفید حسینی‌کوهساری
• مدیر رسانه و اطلاع‌رسانی حوزه‌های علمیه: محمدرضا برته
• سردبیر: رمضانعلی عزیزی • با همکاری هیئت تحریریه
• تلفن: ۳۲۹۰۰۵۳۸ • نمابر: ۳۲۹۰۱۵۲۳ • صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸۱
• نشانی: قم، بلوار جمهوری، کوچه ۲، پلاک ۱۵
• پایگاه اینترنتی: www.ofoghhawzah.ir
• پست الکترونیک: info@ofoghhawzah.ir
• امور هنری: سید امیر سجادی
• کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی • چاپ: گلریز ۶۶۷۹۵۴۴۲

در محضر نور

حضرت فاطمه زهرا علیهاالسلام

أَمَّا الْمُعَلَّقَةُ بِشَعْرِهَا فَإِنَّهَا كَانَتْ لَا تُغَطِّي شَعْرَهَا مِنَ الرِّجَالِ وَ أَمَّا الْمُعَلَّقَةُ بِلِسَانِهَا فَإِنَّهَا كَانَتْ تُؤْذِي زَوْجَهَا وَ أَمَّا الْمُعَلَّقَةُ بِثَدْيَيْهَا فَإِنَّهَا كَانَتْ تَمْتَنِعُ مِنْ فِرَاشِ زَوْجِهَا وَ أَمَّا الْمُعَلَّقَةُ بِرِجْلَيْهَا فَإِنَّهَا كَانَتْ تَخْرُجُ مِنْ بَيْتِهَا بِغَيْرِ إِذْنِ زَوْجِهَا.

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله (درباره مشاهدات خود از عذاب دوزخیان در شب معراج) به من فرمودند: دخترم! آن زنی که به مویش آویخته شده، کسی بود که مویش را از مردان نمی‌پوشانید و آن‌که به زبانش آویزان بود، زنی بود که شوهرش را آزار می داد و آن‌که در دوزخ به پاهایش معلق بود، کسی بود که بدون اذن همسر خود، از خانه بیرون می‌رفت.

عیون اخبار الرضا علیه‌السلام؛ ج۲، ص۱۱

سخن بزرگان

آیت‌الله‌العظمی سیدمحمد هادی میلانی رحمه‌الله

کسی که به ولایت محمد و آل‌محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله شناخت نداشته باشد، خدای متعال را نشناخته و ایمان نیاورده، چه این‌که طریقی به معرفت خداوندی نیست به جز معرفت آنان... و عبادتی که بدون ولایت باشد عبادت خدا نیست و ممکن نیست عبادت نمودن شخصی که او را نمی‌شناسد، و شناختن معبود به هیچ طریقی ممکن نیست، مگر به طریق شناختن اسم و صفت حسنای معبود، و ذالک هو محمد و آل‌محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله فانهم اسماء الله الحسنی، پس عبادت بدون ولایتهم هباء منثور است.

در دیدار اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس با مراجع و علما مطرح شد

انتقاد از رباخواری و اخذ دیرکرد بانک‌ها

اعضای هیئت‌رئیسه کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، ۲بهمن با سفر به شهر مقدس قم با حضرات آیات نوری همدانی، مکارم شیرازی، سبحانی، علوی گرگانی و آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه دیدار کردند. ایشان در این دیدارها از وضعیت ناگوار اقتصادی و هم‌چنین عملکرد بانک‌ها در نحوه پرداخت وام قرض‌الحسنه به مردم، اخذ دیرکرد و رباخواری در این وام‌ها انتقاد کرده و خواستار توجه قوای سه‌گانه نسبت به رفع این مسایل شدند.

پرداخت وام‌های قرض‌الحسنه به شیوه فعلی رباخواری آشکار است

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی در این دیدار با بیان این‌که بسیاری از مسایل اقتصادی ربطی به تحریم ندارند و اقتصاد کشور امروز پیچیده و معمامانند است، عنوان کردند: این نوع قرض‌الحسنه‌ای که در بانک‌ها داده می‌شود، قطعاً خلاف شرع و حرام است؛ چهار درصد حق‌الزحمه برای بانک‌ها تعیین شده؛ ولی بانک‌ها با نوعی فریب به دریافت بیش از این میزان از مردم مبادرت می‌کنند که نوعی رباخواری آشکار محسوب می‌شود.

ایشان با تأکید بر این‌که ما بارها این مسئله را گوشزد کرده‌ایم؛ ولی اقدام قابل توجهی صورت نگرفته است، گفتند: مسئله خلق پول توسط بانک‌ها یکی از برنامه‌های بسیار خطرناک است؛ چراکه بانک‌ها پول به دست مردم نمی‌دهند؛ بلکه با چک و اسناد، مبالغ را از این حساب به آن حساب جابه‌جا می‌کنند.

حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی با انتقاد از عدم اجرای مصوبات بانک مرکزی توسط دیگر بانک‌ها، بیان کردند: مسئله‌ای که وجود دارد، این است که باید ببینید، چرا هیچ بانکی به دستورات بانک مرکزی عمل نمی‌کند؛ باید سیستم جامعی با ضمانت اجرایی قوی وجود داشته باشد که بانک‌ها را ملزم کند که مصوبات را عملی کنند.

ایشان ابراز کردند: به‌جای مجازات بانک‌ها و تعطیل کردن آن‌ها، باید به فکر چاره‌ای برای حل مشکلات و کاهش تخلفات آن‌ها بود؛ چرا که تعطیلی بانک‌ها به افزایش نارضایتی‌ها دامن می‌زند.

ثروت‌های انباشته به جریان بیفتند تا به رونق اقتصادی برسیم

حضرت آیت‌الله نوری همدانی نیز در این دیدار اولویت‌بندی در تأمین نیازهای مردم را ضروری دانستند و تصریح کردند: دولت پیش از پرداختن به بازار خودرو و سکه، باید تأمین نیازهای اولیه مردم را در دستور کار خود قرار بدهد.

معظم‌له ادامه دادند: ثروت‌ها نباید راکد باشند؛ بلکه باید در جریان باشند تا به رونق اقتصادی برسیم؛ در اسلام فقر نداریم و اگر جلوی اسراف‌ها و احتکارها گرفته شود، دیگر فقیری نخواهیم داشت.

حضرت آیت‌الله نوری همدانی ادامه دادند: براساس روایات اسلامی حاکمان جامعه باید زندگی خودشان را در سطح فقرای جامعه قرار دهند تا تحمل فقر برای فقرا راحت باشد؛ اما متأسفانه در کشور ما به این نکات توجه لازم نمی‌شود.

این مرجع تقلید خاطرنشان کردند: در چند سال اخیر بارها گفته شد که اخذ جریمه دیرکرد حرام است و ربا به‌شمار می‌رود؛ اما باز هر روز مردم به من نامه می‌نویسند که در بانک‌ها از آن‌ها دیرکرد گرفته می‌شود.

معظم‌له تأکید کردند: هر اقدامی در حوزه اقتصاد به‌سرعت خودش را نشان می‌دهد؛ مردم بهبود وضعیت اقتصادی را باید در سفره‌های خود ببینند؛ نه در آمار مدیران؛ آن‌ها طاقت ندارند که چندین سال منتظر اجرا شدن برنامه‌های مدیران برای بهبود وضعیت اقتصادی خود باشند.

اخذ دیرکرد از سوی بانک‌ها خلاف شرع است

حضرت آیت‌الله سبحانی هم در این دیدار با تصریح به این‌که بخشی از مشکلات اقتصادی مربوط به عوامل خارجی و بخشی نیز داخلی است، ابراز داشتند: دشمن خارجی ما ظالم و غدار بوده که پایبند به قولش نیست و سایر کشورها نیز پیرو آن هستند؛ اما در شرایطی که زورمان به دشمن نمی‌رسد، باید توان داخلی را با افزایش تولیدات تقویت کنیم.

این مرجع تقلید با بیان این‌که برای حل مشکلات باید از تولیدکنندگان داخلی حمایت شود، خاطرنشان کردند: اشخاصی که در گمرک فعالیت دارند، باید انسان‌های درست‌کاری باشند و اگر این‌گونه باشد، بسیاری از مشکلات ناشی از قاچاق کالا رخ نمی‌دهد.

ایشان به وجود ۱۱ هزار شعبه بانکی اضافی اشاره و ابراز کردند: دیرکرد بانک‌ها خلاف شرع بوده و عملکردهایی از این دست به عدم نزول باران منتهی می‌شود.

معظم‌له در پایان خاطرنشان کردند: دولت باید تعداد کارمندان خود را کاهش دهد و زمانی که ما قانون اساسی را می‌نوشتیم، تعداد کارمندان کمی بیش از یک میلیون نفر بود که این تعداد امروز به چهار میلیون نفر رسیده است.

رضایت رهبری، مراجع و مردم را اصل قرار دهید

هم‌چنین حضرت آیت‌الله علوی گرگانی هم در این ابراز داشتند: در دیدارهایی که انجام می‌شود، مدام به ما وعده حل مشکلات داده می‌شود؛ اما خبری از این اتفاق نیست و مردم به‌دلیل همین عدم اهتمام مسئولان ناراضی‌تر می‌شوند. ایشان با اشاره به فعالیت‌های غیرشرعی بانک‌ها بیان کردند: انتظار ما از مجلس شورای اسلامی این بوده که بر مشکلات مردم بیشتر توجه کنند تا انتظارات رهبر انقلاب نیز برآورده شود.

این مرجع تقلید تأکید کردند: اگر در شرایط تحریم در کنار هم باشیم و به‌طور فعال کار انجام دهیم، بار بزرگی از مشکلات اقتصادی مردم برداشته می‌شود؛ مردم زمانی که برای بیان مشکلات خود به ما مراجعه می‌کنند، ما با شنیدن مشکلات آن‌ها خجالت‌زده می‌شویم.

معظم‌له با انتقاد از رسیدن کالاها به دست مردم در گران‌ترین حد خود، خاطرنشان کردند: در مجلس شورای اسلامی طوری فعالیت کنید که با به‌کارگیری نیرو و تخصص خود، رضایت مقام معظم رهبری، مراجع عظام و مردم را جلب کنید.

حل مباحث اقتصادی گرفتار افراط و تفریط نشود

آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه هم در این دیدار از اهتمام کمیسیون اقتصادی مجلس نسبت به حل مشکلات و گرفتاری‌های مردم تشکر کرد و گفت: در بحث‌های اقتصادی نباید افراط و تفریط وجود داشته باشد. باید با لحاظ کردن قوانین اسلامی و توجه به نظرات کارشناسی، مسایل حل شود و نکته دیگر این‌که باید با همگرایی‌های لازم به بخش تولید توجه جدی شود.

تصمیمات ارزی دولت باعث تورم شد

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی نیز در این دیدارها اقدامات کمیسیون متبوع خود را تشریح کرد و با اشاره به اخذ دیرکرد در بانک‌ها، خاطرنشان ساخت: با توجه به دغدغه مراجع عظام تقلید و مردم، قانونی برای حذف اخذ دیرکرد تصویب کردیم که این قانون اکنون در شورای نگهبان است و در صورت اجرای آن، مشکلات مردم در خصوص دیرکرد حل می‌شود.

محمدرضا پورابراهیمی خاطرنشان کرد: کمیته ضد تحریم در مجلس تشکیل شده؛ ولی از دولت گلایه داریم که در بخشی از امور نه‌تنها به وظیفه خود عمل نکرد؛ بلکه آثار تصمیمات دولت در حوزه ارزی به تورم منجر شد.

وی ادامه داد: بخشی از دغدغه‌هایی که مراجع عظام تقلید داشتند، در قانون بانک مرکزی لحاظ کردیم؛ در این راستا نظارت مستمر شرعی بر اجرا در حوزه بانک مرکزی برای عدم عدول از موارد شرعی ضرورت دارد.

در نشست «فقه امنیت» عنوان شد

ضرورت ورود جدی حوزه علمیه به فقه امنیت

حجت‌الاسلام والمسلمین قطبی گفت: ورود به مسایل جدید با نگاه و زاویه فقه، از دو جنبه ضرورت دارد؛ نخست این‌که حاکمیت در اختیار روحانیت است و باید به مسایل جدید ورود کنیم و دوم این‌که سرعت تحولات به‌قدری سریع و بالا است که اگر ورود نکنیم، از مطالبات مردم عقب می‌افتیم.

به گزارش خبرگزاری حوزه از اصفهان، حجت‌الاسلام والمسلمین محمد قطبی، ۴ بهمن در سلسله نشست‌های فقه مضاف با موضوع «فقه امنیت»، در مدرسه حضرت ولی‌عصر عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف، اظهار کرد: ورود به مسایل جدید با نگاه و زاویه فقه از دو جنبه ضرورت دارد؛ نخست این‌که حاکمیت در اختیار روحانیت است و باید به مسایل جدید ورود کنیم و دوم این‌که سرعت تحولات به‌قدری سریع و بالا است که اگر ورود نکنیم، از مطالبات مردم عقب می‌افتیم. وی با بیان این‌که به دلیل عدم نگاه عمیقانه در فقه امنیت، گرفتار خطاها و اشتباهاتی در زمینه برجام که ارتباط مستقیم با امنیت سیاسی در بعد جهانی دارد شدیم، یادآور شد: امروز برخی مقولات چند بعدی است؛ مثلا در لایحه fatf هم بحث امنیت اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی مطرح می‌شود که باید با نگاه فقهی عمیق به این مقوله پرداخت.

حجت‌الاسلام والمسلمین قطبی ادامه داد: امنیت اطلاعاتی یکی از مهم‌ترین حوزه‌های امنیت است که باید به آن توجه کنیم؛ البته پیش‌زمینه آن بحث‌های عمیق فقهی است تا سیاست‌های فقهی را در عصر دیجیتال و فیجیتال جهانی برای حفظ حریم خصوصی اشخاص تبیین کنیم.

رئیس دفتر تبلیغات اسلامی اصفهان با اشاره به این مطلب که چگونگی صیانت و تشریح احکام و بیان موضوع، از جمله مسایلی است که به آن نپرداختیم و یا اگر پرداختیم، پراکنده بوده و در قالب یک نظام‌واره منسجم در دسترس نیست، یادآور شد: به این مباحث باید عمیقانه در متن حوزه پرداخته شود و ورود حوزه‌های علمیه به چنین موضوعاتی لازم است؛ باید بحث‌های علمی و فقهی این موضوعات در حوزه‌ها صورت می‌گرفت و سپس پژوهش‌های ما در اختیار مدیران کشور قرار داده می‌شد تا اجرایی شود.

وی تأکید کرد: جریان عمومی حوزه علمیه، عمدتاً در مقابل فقه مضاف مقاومت نمی‌کنند و چه‌بسا ذهن‌ها از طلبه پایه یک باید پیرامون موضوعات جدید شکل بگیرد؛ امروزه امنیت غذایی بحث‌های عمیق و ریز را می‌طلبد؛ چراکه موضوعات خاص بیوتروریست‌ها را شکل می‌دهد.

FATF و لوایح مرتبط با آن مصداق ورود به حریم خصوصی افراد است

حجت‌الاسلام والمسلمین احمد عابدی هم در این نشست، اظهار کرد: حدود ۶۰۰ آیه در حوزه امنیت در قرآن وجود دارد؛ در حالی که کل آیات فقه در قرآن کریم ۵۰۰ آیه است.

وی با بیان این‌که چنین نسبتی در زمینه امنیت و فقه در روایات نیز وجود دارد، گفت: اولین چیزی که مردم از هر حکومتی می‌خواهند امنیت است؛ برای مراجع و علما هم همیشه امنیت اصل است.

استاد حوزه علمیه قم با بیان این‌که امنیت مردم، از نماز و حج نیز واجب‌تر است، تصریح کرد: امام رحمه‌الله فتوا به واجب بودن رأی دادن به قانون اساسی دادند؛ در حالی که برخی از جاهای قانون اساسی در ابتدای انقلاب خلاف شرع بود و این کار، نشان از اهمیت امنیت دارد.

حجت‌الاسلام والمسلمین عابدی اظهار کرد: میان تجسس و تحسس فرق است؛ موبایل هر کسی حریم خصوصی اوست؛ ولی تلفن رومیزی حریم خصوصی نیست. تجسس در حریم خصوصی از نظر دینی به‌طور کلی حرام است؛ حتی بحث fatf و بحث‌های مرتبط تحت عنوان مبارزه با پول‌شویی، در حقیقت ورود به حریم خصوصی مردم است که حرام است.

وی با تأکید بر این‌که با توجه به فتوای امام راحل رحمه‌الله تجسس اطلاعاتی برای محتمل‌های قوی جایز است، عنوان کرد: در دین اسلام و از منظر فقه بیش از ۱۰۰ حق برای آدم مجرم ذکر شد. حفظ آبروی اشخاص جز فقه امنیت است؛ بنابراین حتی در باب استیضاح یک وزیر از نظر فقهی اجازه نداریم حرفی به زبان بیاوریم که باعث ریختن آبروی فردی در جمع شود.

به‌همت پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی صورت گرفت

بررسی اندیشه‌های کلامی امام خامنه‌ای

کرسی علمی ترویجی «بررسی اندیشه‌های کلامی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای»، به‌همت گروه کلام پژوهشکده حکمت و دین‌پژوهی برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری رسا، کرسی علمی ترویجی «بررسی اندیشه‌های کلامی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای»، ۱ بهمن به‌همت گروه کلام پژوهشکده حکمت و دین‌پژوهی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی در تالار فرهنگ این پژوهشگاه برگزار شد. در این نشست علمی حجت‌الاسلام دکتر محمدصفر جبرئیلی، به‌عنوان ارائه‌دهنده و حجت‌الاسلام دکتر محمدعلی مهدوی‌راد و حجت‌الاسلام دکتر علی ذوعلم به‌عنوان ناقد حضور داشتند و دبیری این جلسه به عهده حجت‌الاسلام دکتر محمدباقر پورامینی بود.

حجت‌الاسلام دکتر جبرئیلی در این نشست، با اشاره به فواید بررسی اندیشه‌های حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، بیان داشت: از جمله این فواید می‌توان به این موارد اشاره کرد؛ ۱. اقامه دلیل جدید برای ادراک و اثبات مدعیات، ۲. استخدام نثر نو در پاسخ به مدعیات، ۳. ابداع و استخدام زبانی تازه برای سخن گفتن از دین، ۴. طراحی چیدمانی جدید برای ارائه مباحث دین، ۵. ایجاد تحول در ساختار کلام مباحث دینی و ارائه چینش. وی تصریح کرد: ما این مدعیات را می‌توانیم در بحث‌هایی مثل فلسفه و کارکردهای امامت و نقش امامت در حیات سیاسی و اجتماعی جست‌وجو کنیم.

حجت‌الاسلام جبرئیلی به تأثیر کلام آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای در الهیات اجتماعی اشاره و خاطرنشان کرد: بررسی آرای کلامی ایشان می‌تواند، در تدوین و ترسیم صحیحی از الهیات و کلام اجتماعی برای امروز ما تأثیرگذار باشد؛ به‌طوری که با کلام ایشان می‌توانیم به یک نقشه الهیات اجتماعی برسیم.

وی گفت: قبل از بنده، کارهایی در این موضوع انجام شده است؛ هم در این پژوهشگاه و هم در مؤسسه قدر ولایت به این مسئله اهتمام داشته‌اند؛ کارهای مجله اندیشه حوزه نیز هست و کارهای به ثمر نرسیده‌ای هم وجود دارد که من در پیشینه ذکر کرده‌ام. استاد حوزه علمیه قم اظهار داشت: اگر تحقیق بنده به ثمر برسد، این تحقیق با تحلیل جامعیت اسلام و روزآمد بودن معارف و آموزه‌های آن حول محور قرآن بدون اجتناب و احتراز و تخریب از دانش‌هایی از کلام و فلسفه، می‌تواند به نقد جریان اخباری‌گری و حتی مکتب تفکیک بپردازد و نظریه حداقل‌انگاری دین را رد کند.

عطر یار

صبحِ بی‌تو، رنگ بعداز ظهر یک آدینه دارد

قیصر امین‌پور

صبحِ بی‌تو، رنگ بعداز ظهر یک آدینه دارد
بی‌تو حتی مهربانی حالتی از کینه دارد
بی‌تو می‌گویند: تعطیل است کارِ عشق بازی
عشق، اما کی خبر از شنبه و آدینه دارد
جُغد، بر ویرانه می‌خواند به انکارِ تو اما
خاک این ویرانه‌ها، بویی از آن ویرانه دارد
خواستم از رنجشِ دوری بگویم، یادم آمد
عشق با آزار، خویشاوندی دیرینه دارد
رویِ آنم نیست تا در آرزو، دستی برآرم
ای خوش آن دستی که رنگِ آبرو از پینه دارد
در هوای عشقِ تو پر می زند با بی قراری
آن کبوتز چاهیِ زخمی که او در سینه دارد
ناگهان قفلِ بزرگ تیرگی را می‌گشاید
آن که در دستش کلید شهر پر آیینه دارد

یاد ایام

• **سه‌شنبه ۹ بهمن ۱۳۹۷ / ۲۲ جمادی‌الاولی ۱۴۴۰ / ۲۹ ژوئن ۲۰۱۹**

- رحلت استاد بزرگ اخلاق آیت‌الله میرزا علی‌آقا قاضی طباطبایی (۱۳۲۵ش)
- بازگشایی فرودگاه‌های کشور به‌دستور بختیار در نتیجه فشار مردم انقلابی (۱۳۵۷ش)

• **چهارشنبه ۱۰ بهمن ۱۳۹۷ / ۲۳ جمادی‌الاولی ۱۴۴۰**

- درگذشت فقیه نامدار شیعه ابن‌شاذان نیشابوری (۳۷۶ق)
- به توپ بستن مجلس به فرمان محمدعلی شاه و آغاز دوره استبداد صغیر (۱۳۲۶ق)
- درگذشت آیت‌الله‌العظمی سیدمحمد حجت کوه‌کمره‌ای عالم وفقیه ربانی (۱۳۷۳ق)

• **پنج‌شنبه ۱۱ بهمن ۱۳۹۷ / ۲۴ جمادی‌الاولی ۱۴۴۰**

- شهادت عالم مجاهد آیت‌الله‌العظمی سیدمحمد باقر صدر توسط دژخیمان بعث عراق (۱۴۰۰ق)
- شهادت بانوی عالمه و آگاه سیده بنت‌الهدی صدر به‌دست مزدوران (۱۴۰۰ق)

• **جمعه ۱۲ بهمن ۱۳۹۷ / ۲۵ جمادی‌الاولی ۱۴۴۰**

- بازگشت پیروزمندانه امام خمینی قدس‌سره به میهن اسلامی پس از سال‌ها تبعید و دوری از وطن (۱۳۵۷ش)
- شهادت حجت‌الاسلام عبدالله میثمی نماینده امام در قرارگاه خاتم‌الانبیاء (۱۳۶۵ش)
- رحلت استاد برجسته حوزه علمیه قم، آیت‌الله میرزا محمد فیض قمی (۱۳۷۰ق)

• **شنبه ۱۳ بهمن ۱۳۹۷ / ۲۶ جمادی‌الاولی ۱۴۴۰**

- رحلت دانشمند و محقق بزرگوار میرزا محمدحسین فاضل تونی دانشمند مسلمان (۱۳۳۹ش)
- رحلت محقق کبیر حضرت آیت‌الله میرزا محمدحسین نایینی، مرجع و زعیم حوزه و مجاهد دوران مشروطه (۱۳۵۵ق)

• **دوشنبه ۱۵ بهمن ۱۳۹۷ / ۲۸ جمادی‌الاولی ۱۴۴۰**

- رحلت عالم، فقیه و ادیب بزرگوار، آیت‌الله ملا محمدجواد صافی گلپایگانی، پدر بزرگوار آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی (۱۳۳۷ش)
- پیام امام خمینی قدس‌سره مبنی بر ادامه مبارزه و اعتصابات تا پیروزی نهایی (۱۳۵۷ش)
- رحلت عالم مجاهد میرزا محمدحسن آشتیانی از رهبران مبارز نهضت تنباکو و از شاگردان شیخ انصاری در تهران (۱۳۱۹ق)

کانال هفته‌نامه افق حوزه
در پیام‌رسان‌های
سروش و ایتا
@ofogh_howzah